

116
518

സാഹിത്യപ്രണയികൾ

ഒന്നാം ഭാഗം.

നക്ഷത്രം.

H 77

607

പ്രകാശകൻ;

തോമസ് ചേറോൾ ബി. എ.

ublishing House,
rivandrum.

H

77

607

K-K

H

77

607

സാഹിത്യപ്രണയികൾ

ഒന്നാം ഭാഗം.

തോമസ്‌പേരൂർ ബി. എ.

— മലയാളം പതിപ്പ് —

Publishing House,
Trivandrum.

— മലയാളം പതിപ്പ് —

സാഹിത്യ പ്രണയികൾ

ഒന്നാം ഭാഗം

I

വേങ്ങയിൽ നായനാർ

വേങ്ങയിൽ തറവാട്ടിൽ അനേകം നായനാർമാർ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പലരും മഹാ യോഗ്യന്മാരായിരുന്നു. ധനം സമ്പാദിച്ചു ചിത്തി നേടിയവരും, പരോപകാരം ചെയ്തു വിദ്യാതരായവരും വിരക്തരപരാക്രമങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഭക്തിവിപ്ലവം ആയ അനേകം നായനാർമാർ ആ തറവാട്ടിലെ കാരണവന്മാരായിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും, സാഹിത്യലോകത്തിൽ 'വേങ്ങയിൽ നായനാർ' എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ആൾ ഏകൻമാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

പ്രസിദ്ധരായ ആംഗ്ലോ-സാഹിത്യകാരന്മാർ തങ്ങളെ എഴുതുന്ന രേഖകളും പുസ്തകങ്ങളും സ്വന്തം പേരിൽ പരസ്യം ചെയ്യാതെ വല്ലതും ഒരു കൃത്രിമനാമധേയത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന സമ്പ്രദായമുണ്ട്. സ്വന്തം പേരുകളിൽ അറിയപ്പെടുന്നതിനെക്കാൾ, ആവക കൃത്രിമ നാമധേയങ്ങളാലാണ് അവർ അധികം വിദ്യാതരായത്. മാക്സ് ടൈയിൻ, ജോർജ്ജ് എലിയറ്റ് എന്നീ പേരുകൾ ആ നിലയിൽ പ്രസിദ്ധങ്ങളാകുന്നു. അവയ്ക്ക് 'പേനപ്പേരുകൾ' (Pen name) എന്നാണ് പറയുന്നത്. കേരളസാഹിത്യ

ലോകത്തിൽ അങ്ങനെയുള്ള പേർ ഒന്നുമില്ല. അതാണ് 'കേസരി.'

'കേസരി' എന്ന പേർ, കേരളകാളിദാസൻ, കേരളപ്പാസൻ, കേരളാമഹാർ എന്നിങ്ങനെയുള്ള പേരുകൾ പോലെയല്ല. അതു അടുത്തുനില്ക്കുന്ന സേവകന്മാരോ മുഖസ്തതിക്കാരോ വിളംബരപ്പെടുത്തിയ വഴിക്ക് പറ്റിച്ചെന്ന് വിശേഷാദിയാനമല്ല. കവിതിലകൻ, സാഹിത്യസഖി, സരസകവി എന്നിവയെപ്പോലെ വല്ല തമ്പുരാക്കന്മാരുടെയും തിരുവുള്ളം ഉണ്ടായി സമ്പാദിച്ചതല്ല. തന്നെ സാഹിത്യപ്രകടനങ്ങളുടെ അനന്യസാധാരണമായ ഗുണവിശേഷങ്ങളുമായി അടുത്തായൊന്നിച്ച് സംഭവിച്ചതിനാൽ സ്ഥിരമായിരിക്കുന്ന പേരല്ലേതാണ് 'കേസരി' എന്നത്. സാഹിത്യലോകത്തിൽ മേലാൽ പ്രഖ്യാതരായിത്തീരാവുന്ന നവങ്ങളിൽ നായനാർമാർ വളരെ ഉണ്ടായി എന്നുവരാം; 'കേസരി' ഉണ്ടാകയില്ല. വേങ്ങയിൽ നായനാരുടെ സ്ഥാനം സമ്പാദിച്ചാണ് അരങ്ങിലും അതിനുള്ളിൽക്കൂടി മനമുക്കൾക്കൊരു അവകാശമില്ല. ഉപയോഗം കൊണ്ട് അതിന്റെ സ്ഥിരമായ പകുപ്പവകാശവും അദ്ദേഹത്തിൽ ലയിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ അതു കട്ടെടുക്കുവാൻ മാനമുള്ളവരായും ധൈര്യപ്പെടുകയുമില്ല.

കാവ്യം വായിക്കുക, കവിയെ കാണുക, കവിയുമായി സംസാരിക്കുക,—ഈ മൂന്നു കാര്യങ്ങളും പലരെ സംബന്ധിച്ചും ഒന്നാശയത്തിന് ഇടവരുത്താറുണ്ടല്ലോ. കേസരിയുടെ ലേഖനങ്ങൾ വായിക്കുക, കേസരിയെ കാണുക, കേസരിയുമായി സംസാരിക്കുക,—ഈ മൂന്നു കാര്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഒരാളുടെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഫലം ഏറേറെയുണ്ടായിരിക്കും.

വല്ല സഭകളിലും, തിരുളിയിലും, മറ്റും വെള്ളരിയുടെ കണ്ടുമുട്ടിയതും, അതൊരു “വെള്ളരിയുടെ നായനാർ”

ൻ" ആണെന്നു ആരും സംശയിക്കുകയില്ല. യുദ്ധോപന്തസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള ഉടുപ്പുകൾക്കണന്നു പറഞ്ഞു, കാലുറയും ഷുസ്സും ധരിക്കുന്ന നാടന്മാർ ആ കായ്ക്കത്തിൽ പലേ അബദ്ധങ്ങളും പ്രകടിച്ച്, പാശ്ചാത്യന്മാരുടെ ചരിഹാസത്തിന്നു പാത്രമാകുന്നതു സാധാരണയാണല്ലോ. എന്നാൽ ആവക യാതൊരു അബദ്ധവും വരുത്താതെ, ഏറ്റവും പരിഷ്കൃത രീതിയിൽ; ഓപ്പൺകോട്ടും, വേസ്റ്റ്കോട്ടും, സർവ്വയോളിച്ച കാലുറയും, വൃത്തിയിൽ മിന്നസമാക്കിയ ഷുസ്സും, അശേഷം അഴുകില്ലാത്ത കോട്ടരും, കോട്ടിന്റെ വസ്ത്രത്തിന്നു സാമ്യമായ ടൈയും, കട്ടിസ്ചുറ്റത്തിലുള്ള ഗഡ്ഡിവാൾചങ്ങലയും, കസവുതലപ്പാവും, പൊന്നിൻകൂട്ടിലുള്ള കണ്ണടയും ധരിച്ച്, ഏതു അപരിചിതനെ കണ്ടാലും, "എന്താ, എന്തൊട്ടു വല്ലതും പറവാനുണ്ടോ, അടുക്കും, മടിക്കണ്ടോ," എന്നു പറയുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നിക്കുന്ന സൂചരിചിതസൂചകമായ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടിയ കേസരിയെ കണ്ടാൽ, വടക്കു മലയാളത്തിലെ വടക്കു അറ്റത്തു ഇനിച്ചവളൻ ഒരു നാടൻനായകനാണെന്നോ, വല്ല കാട്ടു പാഴുന്ന "യശമാനൻ" ആണെന്നോ, യാതൊരാൾക്കും സംശയം ഉണ്ടാകയില്ല. നവീനാശയന്മാരായ മഹാനാഭോടുകൂടി നിത്യം പരിചയിച്ച കാലംകഴിക്കുന്ന വലിയൊരു ഉദ്യോഗസ്ഥനാണെന്നു ആരും വിചാരിക്കുകയുള്ളു. മലയാളപത്രങ്ങളിൽ ലേഖനം എഴുതുകയെന്നല്ല, മലയാളപത്രങ്ങൾ വായിക്കുക, എന്നതു പോലും, അർത്ഥത്തിന്നു കുറവാണെന്നു വിചാരിക്കുന്ന ഒരു തരം മനുഷ്യരിൽപെട്ട ആളല്ലയോ ഇത്? അല്ല, ഇതാണ് കേസരി.

ഇതാണോ കേസരി? ശരി. അത്തരം സർവ്വസമ്മതമായ ഉപന്യാസങ്ങളുടെ കർത്താവ്, ഇത്തരം സർവ്വപശ്യ

മായ സ്വരൂപമുള്ള ആൾതന്നെ ആയിരിക്കണം. ഫലിതര സസജിശ്രമായ വാഗ്വിലാസത്തോടു കൂടി ആരെയും നേരം പോക്കിൽ പരിഹസിക്കുന്ന സ്വതഃസിദ്ധമായ പ്രത്യേക സ്വഭാവമാണ്, കണ്ണടയ്ക്കുള്ളിൽ കൂടി ആ നേത്രങ്ങളിൽ പ്രകാശിക്കുന്നത്. “നിങ്ങളെ ശരിയായി നേർന്നില്ലാക്ക എന്റെ ഉള്ളിൽ ഗ്രഹിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്; ഉപായവും കണ്യതയും കൊണ്ടൊന്നും ഇങ്ങട്ടുവരണ്ട,” എന്നാണ്, അടച്ചുവെച്ച ആ ചുണ്ടുകളും അവയ്ക്കു ചുറ്റും വിട്ടുവാടുന്ന പുഞ്ചിരിയും നിങ്ങളോടു പറയുന്നതെന്നു തോന്നും. കേസരി വായ് തുറന്നെങ്കിൽ ഫലിതാലാതെ പറകയില്ല. ഇവയൊക്കെ ഓരോ സന്ദർഭത്തിൽ പ്രത്യേകം എടുത്തുപറയേണ്ടി മുൻകൂട്ടി പറിച്ചുവെച്ചതൊ എന്നു സംശയിച്ചു പോകും. എഴുത്തിൽ കാണുന്ന ഫലിതങ്ങളൊക്കെ സംഭാഷണത്തിലും കേൾക്കാം. യോഗ്യന്മാരാണെന്നു അറിയപ്പെടുന്ന ചിലരുടെ പ്രത്യേക സ്വഭാവങ്ങളും ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ കള്ളത്തരങ്ങളും അവരിൽ ചിലർ കൈക്കൂലി വാങ്ങുന്ന സമ്പ്രദായങ്ങളും മറ്റും ഉള്ളതുപോലെ മനസ്സിലാക്കി, അത്യന്തം തന്മയത്വത്തോടു കൂടി വിവരിക്കുന്നതു കേട്ടാൽ എത്ര ഗൗരവമുള്ള ആളും എത്ര അഗാധമായ വ്യസനത്തിൽ മുഴുകിയവരും തന്നെത്താൻ മറന്നു പൊട്ടിച്ചിരിക്കാതിരിക്കയില്ല. ഈവക നേരം പോക്കുകൾ പറയുമ്പോൾ ഇരുന്നു കൊണ്ടു സംസാരിക്കുന്ന പതിവില്ല. നിന്നും നടന്നും അഭിനയങ്ങളോടുകൂടിയാണ് പറയുക. “മകളുടെ വേളിക്കു” ധനസഹായം അർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു “ഭിക്ഷാംഭോമികൾ” ആയിവരുന്ന ചില ബ്രാഹ്മണർ നടിക്കുന്ന അധികാരഗൗരവങ്ങൾ കണ്ടാൽ, അവരെ പരിഹസിച്ചു വിടാൻ നായനാർക്കുള്ള പാടവം പ്രത്യേകമാണ്.

ഉപായത്തിൽ വല്ലതും പററിക്കൊണ്ടു പോവാൻ വന്നവനാണെന്നു മനസ്സിലായാൽ അവനെ വല്ലവിധത്തിലും ചെയ്തുകൊട്ടിക്കാതെ വിട്ടയക്കയില്ല. എന്നാൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ പ്രാപ്തസ്ഥായം അവശ്യപ്പെടുന്നവരെ വെറുക്കുകയോ കൊലക്കിയയക്കുകയും ഇല്ല.

നായനാർ ഒരു സംസ്കൃതപണ്ഡിതനായിരുന്നുണ്ടെന്നല്ല, ശ്രീരാമോദന്തരം ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസരംഗം മറ്റൊരു കൃത്യമായിച്ചിരുന്നതല്ലാതെ, അദ്ദേഹത്തിന്നു സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസംതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മലയാള ഭാഷയെക്കൊണ്ടു കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽ സംസ്കൃത പരിജ്ഞാനത്തെ അദ്ദേഹം അവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നതുമില്ല. ഇംഗ്ലീഷു വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഒരു ഉത്തമസാഹചര്യമായിരുന്നു കേസരി.

അദ്ദേഹം ആദ്യം തളിപ്പറമ്പിലുള്ള ഒരു സ്കൂളിലും പിന്നീട് കോഴിക്കോട്ട് ഗവണ്മെന്റുകോളജിലും ചേർന്നു പഠിച്ചു. മിസ്റ്റർ ബാരോ എന്ന പ്രസിദ്ധ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൊഫസർ ഗവണ്മെന്റു സർവ്വീസ്സു ചിട്ടേണ്ടിവന്നശേഷം, അന്നത്തെ കലക്ടറുടെ ഉപദേശപ്രകാരം സാമൂതിരിപ്പാടുതമ്പലാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കേരള വിദ്യാശാല സ്ഥാപിക്കുകയും മിസ്റ്റർ ബാരോവിനെ അവിടെ പ്രിൻസിപ്പാളായി നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നു ഗവണ്മെന്റുകോളജു വിട്ട്, കേരളവിദ്യാശാലയിൽ ചേർന്നു വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ഒന്നു, വേളയിൽ കണ്ണിരാമൻനായനാരായിരുന്നു. അവിടുന്ന് കെടിക്കലേഷൻപരീക്ഷയിൽ ഊയിക്കുകയും അവിടെത്തന്നെ എഫ്. എ. ക്ലാസ്സിൽ ചേരുകയും ചെയ്തു. ആദ്യത്തേക്കൊപ്പം എഫ്. എ. പരീക്ഷയിൽ പരാജിതനായി. അതിന്നുശേഷം മദിരാശിയിൽ പോയി പ്രസിഡൻസി കോളെ

യിൽ ചേർന്നു. അവിടെ ഒരുകൊല്ലം പഠിച്ചതിനുശേഷം സൈദാന്തപ്രതിപദയിലെ കൃഷ്ണവിദ്യാശാലയിൽ ചേർന്നു, ഇന്ത്യയിലെ നിലയിൽ കൃഷ്ണസംബന്ധമായി ആവശ്യമുള്ള പരിജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചു.

വേങ്ങയിൽ തറവാട്ടിൽ കഞ്ഞിരാമൻനായനാർ മുപ്പത്തിയൊന്നു കാരണവരാകാതെ യോഗ്യന്മാരും സമന്വന്മാരും അയിരുന്ന പെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസവും പരിഷ്ക്കാരവും സിദ്ധിച്ചവർ പൂർവ്വന്മാരിൽ ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. വലിയ മരുമക്കത്തായ തറവാട്ടിലെ അനന്തിരവന്മാരുടെ കാര്യം മോശമാണ്. അല്പകാലം മുപ്പവരെ വളരെ മോശമായിരുന്ന തറവാട്ട് എത്രയധികം ഉന്നതവും ധനപുഷ്ടിയും ഉള്ളതോ, മരുമക്കളുടെ കാര്യം അത്രയധികം മോശമായിരിക്കുകയും ചെയ്തു. തറവാട്ടിൽ മൂന്നുനേരം ശാപ്പാടിനു പകരം ചെറുണ്ടായില്ലെന്നുവന്നാലും സ്വന്തം ചെലവിനായി വല്ലതും കിട്ടണമെങ്കിൽ കാരണവരുടെ പ്രത്യേക കാരണങ്ങൾ, മക്കളുടെ അന്തരവെന്ന വിശേഷപദവിയോ ഉണ്ടായിരിക്കണം. വേങ്ങക്കാർ അനന്തിരവന്മാർക്കൊക്കെ പ്രത്യേകം ചെലവിനുവസ്തു നീക്കിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, കഞ്ഞിരാമൻനായനാർ കാരണവസ്ഥാനം കൈയേല്ക്കുന്നതുവരെ, അദ്ദേഹത്തിനു പൊതുജനങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള മതിപ്പിനനുസരിച്ച്, ചെലവഴിക്കാൻ ധനം സ്വാധീനത്തിലില്ലാതെ കുറെ ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടി വന്നിരുന്നുവെന്നുള്ളതു നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ മരുമക്കത്തായ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ നിസ്സാരതയെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുകയേ ചെയ്യുന്നുള്ളൂ.

നായനാർ തറവാട്ടിൽ കാരണവരാകുന്നതിന് പത്തുപത്തുണ്ടുകൊല്ലം മുപ്പതെന്ന അദ്ദേഹത്തെ മലബാർ

ഡിസ്ട്രിക്ട് ബോർഡിൽ ഒരു അംഗമായി നിയമിച്ചിരുന്നു. 1908-ൽ തറവാട്ടിൽ കാരണവരായശേഷം ആ സ്ഥാനം രാജിവെക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. 1909-ൽ വീണ്ടും മെമ്പറായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. ഇതിനുപുറമെ അദ്ദേഹം കേരള വത്തൂർ കൃഷിവിദ്യാശാലയിൽ ഒരു അനുഭൂതാഗസ്ഥമെമ്പറായും ഇന്ത്യയിൽനിന്ന് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പോയി പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു വേണ്ടുന്ന ഉപദേശം നൽകാനുള്ള സംഘത്തിലെ ഒരു അംഗമായും ഇരുന്നിട്ടുണ്ട്. പൊതുജനങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്ന കാര്യത്തിലും ഡിസ്ട്രിക്ട് ബോർഡിന്റെ ഭരണത്തിലും കഞ്ഞിരാമൻനായനാർ കാണിച്ച ശ്രദ്ധയെ അനുസ്മരിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന് എഡ്വർഡ് ചക്രവർത്തിമഹാരാജാവിന്റെ പട്ടാഭിഷേകാവസരത്തിൽ ഗവണ്മെന്റിന് ഒരു പ്രശംസാപത്രം (Certificate of Honour) കല്പിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു.

കാരണവസ്ഥാനം ലഭിച്ചശേഷം നായനാർ തറവാട്ടുകാര്യങ്ങൾക്കൊക്കെ പരിഷ്കൃതസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ വരുത്തി. വടക്കെമലയാളത്തിൽ ഇടപ്രളയം നാശമട ഇടയിൽ ഏറെയും ഗണ്യമായ സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്ന വേഷക്കാരരുടെ നടപടികളൊക്കെ പഴയ ആചാരത്തിനും മാതൃലിനും അനുസരിച്ചതല്ലെന്ന ആയിരം തവണ വെളിപ്പെടുത്തി നവീനകാലത്തെ പരിഷ്കാരത്തിനനുസരിച്ചുള്ള ചിട്ടകൾ എപ്പോഴുമായിരുന്ന കഞ്ഞിരാമൻനായനാരിരുന്നു.

വേഷയിൽ കഞ്ഞിരാമൻനായനാർ കേരളം മുഴുവൻ പ്രസിദ്ധനാവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വേർ ഇനിയുള്ള തലമുറകളും ഭാഷിക്കാൻ. ഇടയാക്കിയത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യപരിശ്രമമായിരുന്നു.

മുഖ്യം-ൽ തിരുവിതാംകൂറിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട 'കേരളചരിത്ര'യിൽ ആയിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഥമലേഖനം പരസ്യം ചെയ്തിരുന്നത്. എന്നാൽ റാവുബഹദൂർ റി. എം. അപ്പനടങ്ങാടി അവർകൾ, റാവുസാഹിബ് സി. കുഞ്ഞിരാമമനോൻ അവർകൾ മുതലായ മാനുവൽ ആർ.ഭി.പു.യും, ഇന്നും സി. കുഞ്ഞിരാമമനോൻ അവർകളുടെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിൽത്തന്നെ പ്രചരിക്കുന്നതുമായ 'കേരളചരിത്ര'യിലായിരുന്നു 'കേസരി' അധികമായി വിഹരിച്ചത്.

കേരളചരിത്രത്തിൽ കടന്നു കേസരി കളിച്ചുകൂട്ടിയ കളി ഭാഷാസാഹിത്യരസികന്മാർ ഒരു കാലത്തും വിസ്മയിക്കുന്നതല്ല. കേസരിയുടെ അതിലുള്ള ലേഖനങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശിഷ്യപ്രമാണൻ ഇടവത്തുണ്ടിയതു ഭാഷയ്ക്കു വലിയൊരു നഷ്ടമാകുന്നു. അന്നത്തെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ കൈക്കൂലി മുതലായ ദുരഭിമാനങ്ങൾ ബാധിച്ചു, രാജ്യത്തിന്ന്, വലിയ അനീതികൾക്ക് ഇടവരുത്തിയിരുന്നു. തങ്ങളെ തട്ടിക്കൊണ്ടു പോകാനും ആളില്ലെന്നും തങ്ങൾ കളിച്ചതൊക്കെ കളിയാണെന്നും വിചാരിച്ചു മറ്റൊരുത്തന്മാരായ ആ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ നശിപ്പിക്കാനായിരുന്നു കേസരി കേരളചരിത്രത്തിൽ അവതരിച്ചത്. കേസരിയുടെ ലേഖനങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി അധികൃതന്മാർ ചെയ്ത അനേകജ്ഞാപനങ്ങൾ ഫലമായി ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ ശിക്ഷിക്കാൻ ഇടവന്നിട്ടുണ്ട്. അതിനാലേക്കും കുറെക്കാലം മലബാറിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഭയം വളരെ പൊറുതിയുണ്ടായിരുന്നു.

ആ അവസരത്തിൽത്തന്നെയായിരുന്നു മലബാറിലെ ഒരു വക്കീലായ പൂവാടൻരാമൻ അവർകൾ, ഒരു അച്ചുത

ടം സ്ഥാപിച്ചു, മലബാർ സ്പെക്ട്രേറ്റർ എന്ന പേരിൽ ഒരു ഇംഗ്ലീഷുപത്രം ആരംഭിച്ചത്. പൂവാടൻരാമൻ അവർകൾ വലിയ പരിഷ്ക്കാരവും മഹാ ധീരനും ആയിരുന്നു. മലബാറിൽ യൂറോപ്യൻസമ്പ്രദായത്തിൽ മുടിവെട്ടി യൂറോപ്യൻവസ്ത്രം ധരിച്ച ഒന്നാമത്തെ ഹിന്ദു അദ്ദേഹമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനും ഏഡനിൽ പോളിറ്റിക്കൽ ഏജൻറിന്റെയും മറ്റും ഉദ്യോഗം വഹിച്ച പെൻഷ്യൻ വാങ്ങി ഇപ്പോൾ ആലുവയിൽ താമസിച്ചുവരുന്ന ആളും ആയ പി. സി. ഗോവിന്ദൻ അവർകളെ അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ അയച്ചു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിച്ചു. മലബാറിൽനിന്നു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യാൻ ഒന്നാമത്ത് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പോയ മലയാളി അദ്ദേഹമായിരുന്നു. രാമൻ അവർകൾ ആരംഭിച്ച ഇംഗ്ലീഷുപത്രത്തിന്റെ പത്രാധിപരായി, തിരുവിതാംകൂറിൽനിന്നു താഴെത്തിൽ അസമാധാനത്തിനിടയാക്കിയതിന് ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട ഡാക്ടർ കീസ്സിനെ വരുത്തി വലിയ ശവങ്കത്തിന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹായിയായി പ്രസിഡൻ്റ് പത്രപ്രവർത്തകനായിത്തീർന്ന മിസ്റ്റർ ദോക്ടോപ്പൻറലിനേയും നിശ്ചയിച്ചു. രാമൻ അവർകൾക്ക് ഒരു മലയാളപത്രംകൂടി നടത്തണമെന്ന് ആഗ്രഹമുണ്ടാകയും അതിന്റെ ഫലമായി 'കേരളസഞ്ചാരി' ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്റെ പത്രാധിപസ്ഥാനം കേസരിയാണ് കഴേയറ്റത്ത്. കേസരിപദം കുടുംബത്തോടുവെച്ചായിരുന്നു പത്രത്തിന്നു കേരളസഞ്ചാരി എന്ന പേർ കൊടുത്തിരുന്നത്. മലബാർ സ്പെക്ട്രേറ്റർ എന്ന പത്രവും കേരളസഞ്ചാരിയുൾപ്പെട്ടി അന്നു കേരളത്തിലെ ഉദ്യോഗമന്ത്രിമാരെ ഇട്ടു കലുക്കിയതു ഇന്ത്യയിലെ പത്രപ്രവർത്തനചരിത്രത്തിൽ പ്രധാനമായ ഒരു അദ്ധ്യായമായിരുന്നു.

ആദമാസമെ കേസരി കേരളസഞ്ചാരിയുടെ പത്രാധിപരായിരുന്നു. അതിൽ പിന്നെ ആ പത്രത്തിലേക്ക് വളരെക്കാലം അദ്ദേഹം ഒന്നും എഴുതാതെയായി. പിന്നീട് ചുവൻതെരുവ് മുക്കോത്തു കമാരൻ അവർകൾ കേരളസഞ്ചാരിയുടെ പത്രാധിപത്വം കൈയൊഴുത്തശേഷം കഞ്ഞിരാമൻ നായനാർ അവർകൾ, കേസരി, വര്യബാഹു, വര്യസുധി, ദേശാഭിമാനി എന്നീ പേരുകൾ വെച്ച് അതിൽ പല കസകരങ്ങളായ ലേഖനങ്ങളും എഴുതിയിരുന്നു. ലോയാലമനോരമ, കോഴിക്കോടൻമാനാമ എന്നീ പത്രങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലേഖനങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. തന്റെ സഞ്ചാരിയായ സി. അച്യുതമനോൻ അവർകൾ വിദ്യാവിജ്ഞാനിയുടെ പത്രാധിപരായിരുന്ന കാലം, കേസരിക്കൾക്കാലം അതിന്റെ സഹപത്രാധിപരായിരുന്നു. മുക്കോത്തുകമാരൻ അവർകളുടെ പത്രാധിപത്യത്തിൽ തലശ്ശേരിയിലെച്ച തുടങ്ങിയ മിതവാദിയായിരുന്നു പിന്നീട് യഥാർത്ഥ 'കേസരി' കടന്നുചാടിയത്.

കേസരിയുടെ പരിമാസത്തോടു നിപുണിയില്ല. ഒരു പുലിയുടെ മട വിവരിച്ചതിൽ അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ എഴുതിയിരിക്കുന്നു :—'അതിനകത്തെ പ്രാണം ഇന്നും വിചരിച്ചുകൊണ്ട്. മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽക്കൂടി ഇത്ര ദുസ്സമിദ്ധം. അത്ര കഠിനം.' മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ ശുചീകരണകാര്യത്തിന് കാണിക്കാറുള്ള അശ്രദ്ധയെ ഇത്ര ശക്തിയോടുകൂടി വിവരിക്കുവാൻ മറ്റൊരാൾ ഒരു പുസ്തകം എഴുതേണ്ടിവരികയില്ല എന്നാണു സംശയം.

'നാട്ടെഴുത്തശ്ശന്മാർ' ലോകത്തിൽനിന്നു അന്തരാനം ചെയ്തതടങ്ങി. ഇനി അധികംപേർ ബാക്കിയില്ല. ഉള്ളവർക്കു നശിച്ചാൽ അവരുടെ സ്ഥാനം വഹിപ്പാൻ സന്താ

നവും ഇല്ല. നശിക്കുന്ന സധനങ്ങളുടെ മാതൃകകൾ കാഴ്ചക്കളാവിൽ സൂക്ഷിച്ചുവെക്കാറുള്ളതുപോലെ, നാട്ടെഴുത്തശ്ശന്മാരെ 'കേസരി' ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ എന്നെന്നും ജീവിക്കത്തക്കവണ്ണം രേഖപ്പെടുത്തിക്കളഞ്ഞു. കേസരിയുടെ കാലത്തു് കേരളത്തിൽ പഠിപ്പു കുറഞ്ഞവരും തോറികളും ധാരാളമുണ്ടെങ്കിലും, ഇത്രയധികം മുറിയെഴുത്താരെയും എഴുത്തശ്ശന്മാരെയും ക്ഷാമം തീർന്നു കിട്ടുന്ന ദിക്കും വേറെ ഉണ്ടോ എന്നു വളരെ സംശയമാണ്. അന്ന് 'എഴുത്തശ്ശനാവാൻ എഴുത്തുമായിട്ടു സംബന്ധം തന്നെ വേണമെന്നില്ല. X X X X കഷ്ടിച്ചു കൂട്ടിപ്പായിക്കാരായാൽ എഴുത്തശ്ശനാവാം. ഒന്നരണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ ഉണ്ടായാലത്തെ കഥ പറയേണ്ട, കവിപായിപ്പായി. വൈദ്യനോ വൈദികനോ ആവാൻ അത്രയും അറിയണമെന്നില്ല. അച്ഛനോ അമ്മാവനോ വൈദ്യനായാൽ താനും വൈദ്യനായി. എഴുത്തശ്ശനാവാൻ പാരമ്പര്യംകൂടി നോക്കാനില്ല.' എഴുത്തശ്ശനെ കണ്ട മാത്രയിൽ തിരിച്ചറിയണമെന്നാണു കേസരി പറയുന്നത്. ആ കാലത്തിന്റെ രൂപം തന്റെ പേന കൊണ്ടു വിവരിച്ചതു, ചിത്രകാരന്മാർ തൂലികകൊണ്ടു വരയ്ക്കുന്നതിനെക്കാൾ, തന്മയതപമുള്ളതായിരിക്കുന്നു. എഴുത്തശ്ശനെ കണ്ടുകൊൾവിൻ: - 'കഷ്ടമായിരുന്നെന്ന് പറയാൻ പാടില്ലാത്തവിധത്തിൽ തലയിൽ രോമം വളരെ കുറഞ്ഞു് ഇരുവിരൽ നെറ്റിയും കണ്ടൻകണ്ണും ഒട്ടിയ കവളം നിട്ടു കുറഞ്ഞു ബഹു വിന്യീജ്ഞമായ പോരത്തോടുകൂടിയ മൂക്കും നേരിയ ചുണ്ടും ഒരു മാതിരി പച്ചനിറത്തോടുകൂടിയ നീണ്ട പല്ലും വലിയ മുഴയോടുകൂടിയ വണ്ണംകുറഞ്ഞ കഴുത്തും നെഞ്ഞു നിൽക്കുംപോലും ഉദരപ്പുഴുപ്പിയില്ലാതെ ചെലിഞ്ഞ ദേഹവും കയ്യും കാലും നന്നാ നേത്തും കഷ്ടിച്ചു മുട്ടുമറയുന്നതായ കട്ടി

മുണ്ടും ഉടുത്തു' എടങ്ങി ഭസ്മവും വാരിത്തേച്ചു, നല്ലൊരു എഴുത്താണിപ്പിശ്ശാങ്കത്തിയുമായി, ക്ഷയരോഗിയുടെ മാതിരി എല്ലായ്പ്പോഴും കരച്ചാണു്, ചൊരിഞ്ഞാണു്, ആകെപ്പാടെ മനുഷ്യാകൃതിയിൽ ഭയങ്കരമായിട്ടുള്ള ഒരു പൈശാചികരൂപം കണ്ടാൽ, അതൊരു എഴുത്തശ്ശനായിരിക്കേണമെന്ന് ഉറപ്പിക്കുന്നതായാൽ അധികമായ അബദ്ധമൊന്നും വരാൻ ഇടയില്ല. 'ഇഴവിവരണം വായിച്ചാൽ ഇതു തങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്നതല്ലെന്നു മിക്ക എഴുത്തശ്ശന്മാരും പറവാനാണു് എപ്പോഴും. ഇതു ഭക്തസരി തന്നിട പരിചയമുള്ള പ്രഭുതൃകും വല്ലവരെയും കൊള്ളിച്ചു വഴ്ത്തിച്ചതാണെന്നാണു് എനിക്കുള്ള ശങ്ക. പക്ഷെ, 'കളിയും ഇപവും തോത്തുമുണ്ടും ചന്ദനപ്പൊട്ടും പൊട്ടിന്മേൽ പൊട്ടും സിന്ദൂരവും അമ്മായിക്കുറ്റാകവും മുളൻപാട്ടും എന്നുവേണ്ട, പലേ രസികത്വങ്ങളും' ഉള്ളവരാണു് എഴുത്തശ്ശന്മാരിൽ മുകാളപരരയ്ക്കാലും. മിക്ക തറവാട്ടിലും കലവറക്കാരൻ എഴുത്തശ്ശൻ തന്നെയായിരിക്കും എന്നു പറഞ്ഞതു് ആ ഉദ്യാഗസ്ഥനും ബഹുമാനത്തിന്നു കാരണമുള്ളതാണു്. പക്ഷെ 'മിക്ക ഭിക്കിലും സംബന്ധക്കാരെ അന്വേഷിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന ഭാരവാഹിത്വം എഴുത്തശ്ശന്മാരിൽ തന്നെയാണു്' എന്നു പറഞ്ഞതു കേൾക്കുന്ന കയ്യായിപ്പോയി. എഴുത്തശ്ശന്മാർ കുറച്ചു വേദാന്തം പഠിക്കുന്നതു് 'വൈകുണ്ഠനരായണ വിനോദത്തിന്നുവേണ്ടി മാത്രം' ആണുപോൽ.

എഴുത്തശ്ശൻപട്ടിൽ രാമായണം മഹാഭാരതം മുതലായതു വായിക്കുന്നതിനെ ഭക്തസരി വിവരിച്ചതു പരിഹാസത്തോടുകൂടി പഠിച്ചറിവാൻ വിചാരിക്കുന്നവർ ഒരു മാതൃകയായി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണു്. അതുകൊണ്ടു് അതു മുഴുവൻ ഇവിടെ പകർത്തി എഴുതുമ്പോൾ മടിക്കുന്നില്ല. ഇതിഹാസപു

രാണങ്ങൾ എഴുത്തശ്ശൻരാഗത്തിൽ മാത്രമേ വായിക്കാൻ പാടുള്ളൂ എന്നും എന്നാൽമാത്രമേ ഗുണമുള്ളവെന്നും പുരാണപാരായണലോലുപന്മാർക്കു ദൃഢമായ വിശ്വാസമുണ്ടത്രെ ആ രാഗത്തിന്റെ സ്വരചിത്ത് എന്താണെന്നറിയേണ്ടതിന്നു ദീക്ഷിതർ, ത്യാഗരാജൻ മുതലായ ചെറുചെറുവർ കൂടി ശ്രമിച്ചിട്ടും ഫലമായിട്ടില്ല. പക്ഷെ അത് എങ്ങിനെയാണു ശിലകളുടെതെന്നു കേസരി വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. അത് ഇങ്ങിനെയാണ് :—

‘ഒന്നാമതു, നല്ല കണ്ണൊമായിരിക്കേണം. ഇടത്തെ കൈ, ഇടത്തെ ചെവിയുടെ അടുക്കൽ ഉറപ്പിച്ചുവെച്ച് ഉദാരം അനുമാണം സ്വരമിതം എന്നീ മൂന്നു വിധത്തിൽ ഒന്നായിട്ടും വെറുവുറയുപോയ് നില്പവണ്ണം. പുട്ടി തല ചുക്കിയുകൊണ്ടു വളരെനേരം മുട്ടാനായിട്ടാണ് ആദ്യമായ് അഭ്യസിപ്പിക്കേണ്ടത്. പിന്നെ വായ് പാടുള്ളേടത്തോളം തുറന്ന്, ‘ആ’ എന്നു ഉച്ചത്തിൽ നിലവട്ടിക്കാൻ ശിലിക്കേണം. അങ്ങനെതന്നെ കവിടിസ്സഞ്ചയുടെ മാതരി പുട്ടി, ‘ഉര’ എന്നു കാളാനം പറിക്കണം. അവസാനം വായ് പകരി തുറന്ന്, ‘ഏ’കാരം പുറപ്പെടിക്കാനും മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഇത്രയും ശീലിച്ചുപോയാൽ, വണ്ണം, അലങ്കാരം എന്നിവയുടെ, സകല രാഗങ്ങളും പൊടിപാറിപ്പാടാം. ചേരു മാത്രം തരംപോലെ വിളിച്ചോണ്ടാൽ മതി. എഴുത്തശ്ശൻരാഗത്തിലും, കഥകളിപ്പാട്ടിലും പാടുള്ളത്ര ഉച്ചത്തിൽ കൂക്കിവിളിക്കുന്നതാണു മുഖ്യ സംഗതി. ആട്ടത്തെ സ്വരം ഏകദേശം പകരിയാകുമ്പോൾതന്നെ, സമീപമുള്ള നാസ്സുളൊക്കെ തെട്ടി ഉണർന്നു, ‘ചങ്കിടി’ പറാൻ തുടങ്ങണം. ഇതൊരു പരിഹാസമാണെന്നു വിചാരിക്കരുത്. ഒരുവണ്ണ ഗന്ധമില്ലാത്ത പശുക്കൾകൂടി നല്ല പാട്ടു

അതൊക്കെ കമ്മാരൻ എന്ന മീനൻ മുഴുവൻ നശിപ്പിച്ചുകൂട്ടത്തും നളൻ, കമുറൻ, കഞ്ചേരമൻ എന്നൊക്കെ കരഞ്ഞാൽ പേരുള്ള അവസ്ഥയ്ക്കു്, കമ്മാരൻ എന്ന പേരും വിളിച്ചുകൂടെന്നില്ല. എഴുത്തശ്ശന്മാർ ശ്ലോകം ചൊല്ലി അർത്ഥം പറയുന്ന രീതിയെപ്പറ്റി കേസരി വിവരിക്കുന്നതും രസകരമായിരിക്കുന്നു.

‘നാരായണീയത്തിലെ ആദ്യത്തെ ശ്ലോകത്തിന്റെ അർത്ഥമാണ് പറയാൻ ഭാവമെങ്കിൽ, വൈയാകരണന്മാരെക്കൊണ്ടു് ഒട്ടിക്കേണ്ടുന്ന പാകത്തിന്നു് ഉപദേശപാത്രം ചെയ്യില്ലാതെ പദങ്ങളൊക്കെ കണ്ടുതുണ്ടുമാറി തറച്ചു മുറിച്ചു എടുത്തൊണ്ടു് കഴിക്കത്താണ്ടു് ശ്ലോകം ഏകപദ്യംതന്നെ ഒന്നു നീട്ടിവെച്ചു ചൊല്ലി ഒരു ദിഷ്ടശ്ചാസം വിട്ടു അവസാനം, ‘എന്താണ് അവിടത്തെ മഹിമ?’ എന്നും പറഞ്ഞു, രണ്ടാമതും ‘സാന്ദാനന്ദാവബോധാത്മകനുമഹിമം കാലമദശാധയിത്വം—ഗുരുവായുരപ്പന്റെ വിലാസം!—എന്തൊരു ശയ്യമാണ്!’—കാലത്തെ അവടെ പോയി തൊഴുതാൽ അന്നെ ആനന്ദമായി. ആനന്ദം വന്നാലോ ആത്മാവിന്നു ബോധവും വന്നുവല്ലോ—നിർമ്മുക്തം നിത്യമുക്തം നിഗമശത സഹസ്രേണ നിർഭാസ്യമാനം—ഗുരുവായുന്? പോയാൽത്തന്നെ മുക്തിയായി. പണ്ടായിരം ജനങ്ങൾ ദിവസേന ഇന്നും വന്നു തൊഴുന്നില്ലേ? എന്റെ ഭഗവാനേ—പട്ടെരിപ്പാട്ടിന് ഇതു ചൊല്ലിയപ്പോൾത്തന്നെ ഭഗവാൻ തല കുലുക്കിയിരിക്കുന്നു—അസ്സഷ്ടം ദൃഷ്ടമത്രെ—തലകുലുക്കിയപ്പോൾ ആ ബംബത്തിന്റെ മൂലാവികൽ വെച്ചു നാരങ്ങ കാഞ്ചാൻതന്നെയില്ല—പുനരുത്പന്നകാർമ്മാർത്ഥകം ബ്രഹ്മതത്വം—നിന്തിരുവടിയുടെ മായാവിലാസം ഏതൊരു പുരുഷനെക്കൊണ്ടാണ് അറിവാൻ കഴിയുന്നത്?—അവി

ടുത്തെ കൃപാകടാക്ഷമുണ്ടായാൽ ഒന്നിനും ഒരു ആലസ്യമുണ്ടാവില്ല—തത്താവൽ ഭ്രാന്തസാക്ഷാൽ ഗുരുപവനപുരേ ഹന്ത ഭാഗ്യം ഇനാനാം—ഏ? ഏ?—എന്താണവിടുത്തെ മഹിമ! ഗുരുവായുതള്ള ഇനങ്ങളുടെ ഭാഗ്യം പറഞ്ഞാൽ അസാനിക്കില്ല—കാലത്തു മുട്ടോളം എകരത്തിൽ കാണം, ഉച്ചപ്പുതു കഴിഞ്ഞാൽ അരയോളമാകും, പൈകുന്നരമാകുമ്പോഴേക്ക് ഒരാളെ കരത്തിൽ ഒട്ടും കറയില്ല. സാക്ഷാൽ ഭഗവാൻ തന്നെയാണത്. ആ പായസവും പഞ്ഞളാലും, കിഴക്കേ നടയും, അനവധി പെണ്ണങ്ങൾ ഒന്നരയും മുണ്ടായി കിട്ടിച്ചുവരുന്ന വരവും എന്റെ ഭഗവാനെ!—എന്താ പറയേണ്ടത്! കാണേണ്ടതു തന്നെയാണ്. അതു തന്നെയാണ് ഭാഗ്യം.

ഇങ്ങിനെയാണത്രെ എഴുത്തശ്ശന്മാർ നാരായണീയത്തിലെ, 'സാന്ദ്രാനന്ദാബോധാത്മകം' എന്നാലിയായ ശ്ലോകത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനം പറയാറ്! എന്തൊരു പരിഹാസമാണിത്!

'കുട്ടികളെ സന്മാഗ്ധത്തിൽ വളർത്തേണ്ടുന്ന ഭാരം മാത്രം പിതാക്കന്മാരിൽ പ്രത്യേകം ഇരിക്കുന്നതാണെങ്കിലും കേരളീയ സമ്പ്രദായപ്രകാരം മക്കളെ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ വിളിക്കാനും പറയാനുംകൂടി പാടില്ലാത്തതാണ്,' എന്നാണ് കേസരി പറയുന്നത്.

എഴുത്തശ്ശന്മാർ പരിഷ്കരിച്ചുണ്ടായ 'മേക്ര'ന്മാരെയാണ് പിന്നെ കേസരി പിടികൂടിയിരിക്കുന്നത്. 'അവർക്കു രസികൻ പറകയാണ്,' 'അവരുടെ (മേക്രന്മാരുടെ) അവസ്ഥ ഇങ്ങിനെയൊന്നുമല്ല. പെരുത്തു രസമുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷു പഠിക്കാൻ ആരംഭിച്ച മുതൽക്കു എഴുത്തുപുട്ടു പഠിക്കുവരെയൊന്നിലും ഇയിക്കാതെ എങ്ങിനെയോ ക്ലാസ്സുകയ

ററം മേടിച്ച് അനവധി പ്രാവശ്യം പരീക്ഷയിൽ തോറ്റു, തോറ്റു നാട്ടിലേക്കും വീട്ടിലേക്കും കൊള്ളാതെ സകലയാൾക്കും പരിഹാസത്തിന്നു പാത്രമാകുമ്പോൾ തനിക്കു തന്നെ ഒരു വൈരാഗ്യം തോന്നി ഒന്നിലും വിശ്വാസമില്ലാതെ, ശ്ലോകത്തിലുള്ളവരെയാകെ നിസ്സാരമാക്കിയുകൊണ്ടു, വല്ല ദിക്കിലും തെങ്ങിനടൻ അവസാനം ഒരു മേട്രോവും ചില വലിയ യുദ്ധാനന്ദങ്ങളെയും പ്രഭുക്കന്മാരെയും സേവകന്മാരായി നടന്നു നാൾ കഴിക്കുന്ന ഒരുവക നടപടിയുൽഗാധകന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കരകൊലമായി ഇങ്ങിനെയുള്ള ഒരു മേട്രോം കഴിച്ചുകൊണ്ട് ഒരംഗമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്.

കേസരിയുടെ ഭാഷ എത്ര കടിച്ചും പാമരനും വായിച്ചുകേട്ടാൽ പ്രയാസംകൂടാതെ മനസ്സിലാക്കുമെന്നുള്ളത് ഈ പരിഹാസത്തിന്നു മുപ്പ് കൂട്ടുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ചിത്തം പറയുന്നതും പരിഹാസംകൊണ്ടും ഇപ്പഴത്തെ തിലത സമുദായക്കാർ, അല്ലെങ്കിൽ ചില മതവാദികളും വളരെയധികം കടിച്ചാൽ പൊട്ടാത്ത സംസ്കൃതവാക്കുകളും ചേർത്തു കൊണ്ടുമാത്രം, ഏതൊരു ആളും മനോഭൂമിയിലേ ദുർല്ലഭം ചിലതും മാത്രമല്ല മനസ്സിലാക്കുകയുള്ള എന്നൊരു സമാധാനമുണ്ടാകും. ഇത് കേൾക്കുന്നവരുടേയും കേസരിയുടെ ഭാഷ ചെയ്തിയുള്ള ചില വാക്യങ്ങൾക്കു കേട്ടാൽ അത്ഭുതം അതിലടങ്ങിയ പരിഹാസവും മനസ്സിലായിപ്പോകും.

‘ചില കൂട്ടർ ചിരിയെന്നതുതന്നെ ഇംഗ്ലീഷിലാണ്’ എന്നു കേസരി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ‘ബലാത്തിച്ചരിയും നാടൻചിരിയും തമ്മിൽ വളരെ അന്തരമുണ്ടുപോക! നമ്മൾ ചിരിക്കുമ്പോൾവല്ലാതെ നമ്പൂരിമാർ ചിരിക്കാറു’.

പ്രാചീനാചാരോപചാരങ്ങളെയും സ്ഥാനമാനങ്ങളെയും പഠി പരിഹസിച്ചെഴുതിയ ഒരു ലേഖനത്തിൽ ആ ചാരം പറയുന്നതിലും മറ്റും ചിലർക്ക് എത്രമേൽ വാശിയുണ്ടെന്നുള്ളതിന്ന് ഒരു കഥ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വഴിയരികിൽ കെട്ടും ഭേദം വരുന്ന ഒരാൾക്ക് എഴുന്നള്ളിയെടുത്തെന്തൊഴാൻ തരമായില്ല. അപ്പോൾ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു തന്നെ അവന്റെ തലയിൽനിന്നു കെട്ടു പിടിച്ചു താഴെവെച്ചു. അവനെക്കൊണ്ട് 'എറാൻ' എന്നു പറഞ്ഞു തൊഴിച്ചു പോലും !

സന്ദർഭശാൽ വാസ്തോഡിഗാമയുടെ ചേർ എഴുതേണ്ടതായി വന്നപ്പോൾ കേസരിക്ക് ഒരു കാര്യം ഓർമ്മ വന്നു. അതു താഴെ എഴുതുന്നു :—

'ഗാമ കല്പലിറങ്ങിയ ഉടനെ അന്നത്തെ സാമൂതിരി തമ്പുരാണെ ചെന്നു കണ്ടു എന്നും തളിയിൽ അമ്പലത്തിൽ പോയി മണിയടിച്ച് തൊഴുതുവെന്നും മറ്റും പല കഥകളുണ്ട്. ഇതെല്ലാം വാസ്തവമാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ക്രിസ്ത്യാനിയായിരിക്കുകയില്ലെന്നാണ് ഒരു നമ്പൂതിരിയുടെ പക്ഷം. ഗാമയുടെ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യവും അദ്ദേഹം നിമിത്തം ബിപാത്തിക്കാർക്കുണ്ടായ അതുതപ്തപൂർവ്വമായ അഭിപ്രായവും മറ്റും കാര്യത്ത്, സ്ഥാഭിമാനികളായ വെള്ളക്കാർ ക്രിസ്ത്യാനിയാണെന്നു ഘോഷിക്കുന്നതാണ്. സൂക്ഷ്മത്തിൽ അദ്ദേഹം ഒരു ഹിന്ദുവാണ്. ഗാമ അതിസുന്ദരനായിരുന്നുവല്ലോ. വളരെ വെളുത്തിട്ടുമാണ്. ആ ഹോൻറ റോഗുതയും ഐന്ദും പദവികളും ഒക്കെ കണ്ടു ഭരിച്ച് അന്നത്തെ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിന്നു ധാരപത്മാനുസാരമായി 'വാനാവലോടി കാരൻ' എന്നു കല്പിച്ചുകൊടുത്ത ചേർ ചാത്തമ്പുതൻ വാസ്തോഡിഗാമ എന്നാക്കിയിരിക്കണം. അങ്ങിനെതന്നെ

കൊളമ്പസ് എന്ന പേർ കവലയാഭിസ് എന്നായിരിക്കണം. കൊളമ്പസ്സിന്റെ കടൽയാത്ര നിമിത്തമായിരിക്കണം ഈ വിശദീകരണമാണ് സിദ്ധിച്ചത്. മാക്സ് മുള്ളർ, ആനിബെസൻറ്, സ്ലീവൻസൻ എന്ന പേരൊക്കെ, മോക്ഷഭട്ടാചാര്യർ, അന്നഭായി, ശ്രീവത്സൻ എന്നാണത്രെ ഇപ്പോൾ എഴുതിവരാറ്.

കേസരി മേല്പറഞ്ഞ പ്രേമനം എഴുതിയതിനു ശേഷമായിരിക്കണം ബെസൻറ് മോമ്മയെ ചിലർ വസന്തമാനാവാക്കിയത്.

വലിയവർക്കു കത്തുകൾ അയക്കുന്നതിൽ മറ്റുള്ളവർ നിർബ്ബന്ധമായി അനുസരിക്കേണ്ടിവരുന്ന സമ്പ്രദായത്തെ കേസരി പരിഹസിക്കുന്നതുകൂടി കേൾക്കണം.

‘വലിയ നമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാർ’ എഴുതുന്നതു കൂട്ടിപ്പുട്ടു വായിച്ചു തിരുമനസ്സിൽ അറിയിക്കാനുള്ള വിധത്തിലേ പാടുള്ളു. പ്രഭുക്കന്മാരെക്കൊക്കെ ‘സമയംപോലെ വായിച്ചു ബോധിപ്പിച്ചാൽ’ മതി. അത്ര തിരക്കില്ല. ‘സവിനയം,’ ‘വിനയപരസ്സരം,’ ‘സാദരം,’ എന്നൊക്കെ ഈയിടെ തുടങ്ങിയതാണ്. മേൽവിലാസം എഴുതുന്നതിലും വളരെക്കൊക്കെ ആലോചിക്കുന്നുണ്ട്. തീയ്യക്ക് ‘അവർകൾ ചേർത്തുകൂടാ എന്നൊരു പക്ഷമുണ്ട്. ബ്രാഹ്മണർക്ക് ‘ബ്രഹ്മശ്രീ’ എന്നുകൂടി ചേർക്കണം. കത്തുകൾക്കു ലഭിക്കാതെ മറ്റും ഉപയോഗിപ്പാൻ തുടങ്ങിയതു വാസ്തവത്തിലാണെന്നു ശേഷമായിരിക്കണം. തപാലിൽ അയക്കുന്ന എഴുത്തുകൂടലും കൂടി, നായർ, നമ്പ്യാർ എന്നു ചേർക്കുന്നത് അവസ്ഥയ്ക്കു പോരാ എന്നു വിചാരിക്കുന്ന യജമാനന്മാരുടെ ധാരാളം ഉണ്ട്. ഈവർ പ്രതാപത്തോടുകൂടി തറവാടല്ല,

ഇതായാണു മുഖ്യം. സ്ഥാനമാനങ്ങൾ ഇവയ്ക്കനുസരിച്ചു പാ-
ടുള്ള എന്നാണു ധാരണ.

‘ഇമാംബലമശക്താനാം

ശക്താനാം ഭൂഷണം ഇമാ.’

എന്നെല്ലാം ധരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കും.’

‘കള്ളുകുടിക്കുക’യെന്നതിന്നു, ഭാരതാ ജാതിക്കാരെയും
ദേശക്കാരെയും സംബന്ധിച്ച പരല പേരുകളും ഉള്ളതി-
നെപ്പറ്റി ‘ഭൂസരി’ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—

‘നന്ന സാധുക്കൾ മാത്രമേ കള്ളുകുടിക്കുള്ളൂ. തീയ്യർ,
വണ്ണാൻ മുതലായവർ കുടിക്കുന്നത്, ‘മരനിർ’ ആണ്. ‘മ-
രവെള്ള’മെന്നു പറയുന്നതിന്നും അത്ര വിരോധമില്ല. മര-
നിർ വളരെ വിരോധമാണ്. സ്വദേശിബഹളം വർദ്ധി-
ച്ചതിൽപ്പിന്നെ കുറച്ചധികം ഗുണം കൂടിയിട്ടുണ്ട്. വടക്കൻ
ദിക്കിൽ ‘ബാല’യോ, ‘അല്ലിവെള്ള’യോ കുടിക്കാത്തവർ ചു-
രുണ്ടും.

എതിരേ കുതിരവന്യരായും മുന്വ

ഉറിയ മരനിരകളേ ചെന്നാൽ,

എരിയാ, പൊരിയാ, കുളിരാ, തളരാ.

എന്ന പ്രമാണവും ഉണ്ട്. പക്ഷേ വടക്കൻ എളുമാന-
ന്മാർ ഒരിക്കലും ‘കള്ളുകുടിക്കില്ല.’ ‘പലഹാരം കുടിച്ചാൽ’
ത്തന്നെ മത്തുണ്ടാകും. കടത്തനാട്ടു ചില ദിക്കിൽ ‘ഭസ്മം
തൊട്ടാൽ’ത്തന്നെ ലഹരിയായി. അമാലനാക്ഷ് ഒരുനേ-
രും ‘വെള്ളം കുടിക്കാൻ’ കാലുറപ്പിക ‘ചെമ്പുകാശിൽ’ ചു-
രുങ്ങിയാൽ പോരാ. പുലയരും ചെറുമക്കളും ‘നാമം ഇ-
പിക്ക,’ ‘പിറാന്തൻവെള്ളം’ കൊണ്ടാണ്. സൂക്ഷ്മത്തിൽ
അതാണ് യഥാർത്ഥമായ പേര്.’

നോവലുകൾ എഴുതി അച്ചടിക്കുമ്പോൾ, ‘ഇംഗ്ലീഷുമാ

തിരിയിൽ എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കഥ എന്ന് എഴുതുവാൻ മറക്കരുത് എന്ന് കേസരി ഉപദേശിക്കുന്നു. അതു 'എഴുതാൻ മറന്നുപോയാൽ ഇംഗ്ലീഷു പഠിക്കാത്ത വായനക്കാർ ഇതൊന്നൊരു അസംബന്ധമാണ് എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞു ഹസിക്കാൻ തുടങ്ങും. അത് ഉണ്ടായിരുന്നാൽ, ഇംഗ്ലീഷു നോവൽ ഇങ്ങിനെയാകെ ആയിരിക്കും, എന്ന് വിചാരിച്ച് ഒന്നും പറയുകയില്ല. ഈ വിദ്യ നമ്മുടെ വെച്ചുകാരൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവൻ എന്തെങ്കിലും വല്ലതും പാകം ചെയ്തു യാതൊരു സ്വാഭാപരമായ ഇല്ലാതിരിക്കുമ്പോൾ 'ഭേദപ്പെട്ടുകയോ മറ്റോ ചെയ്താൽ, 'യജമാനനേ ഇതു മദിരാശിവെപ്പാണ്', സായ്പ്പമാക്ക് ഇങ്ങിനെയാണു വേണ്ടതു, മുൻസിപ്പ് എജമാനന്ത് ഇതു വലിയ ഇഷ്ടമാണ്' എന്നെല്ലാമാണ് സമാധാനം. സായ്പ്പമാക്ക് ഇങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ ഇതു നല്ലതായിരിക്കും എന്ന് ഇങ്ങനും വിചാരിക്കും.'

കപടവേദാന്തികളെ കേസരി പിടിച്ചു കടത്തു വിട്ടിട്ടും അവരുടെ സംഖ്യയ്ക്ക് ഇപ്പഴം വളരെ കുറവുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ, കപടവേദാന്തികളുടെ പ്രമാണമെന്നെ,

തത്രമിത്രനവസ്തവം
യത്രനാസ്തി ചതുഷ്ടയം
വേദാന്തി മദ്യശാലാച
വാരണാശി ച മൂലികാ

എന്നാണുപോൽ. ഒരുവക വേദാന്തികൾ ശ്രീശങ്കരാചാര്യർക്കു ട്ടുകൂടി രാജാത്തു പുതുനിയന്മാരായി സഞ്ചരിക്കുന്നതു പലതും കണ്ടിരിക്കുമല്ലോ. പാമ്പു, ഭരള മുതലായ ക്ഷുഭജിവികളെ കണ്ടാൽ, അവയെ കൊല്ലുന്നതു ഹിംസയാണെന്നു

ന്നു കരുതി ഭദ്രാഹിക്കാതെ വിട്ടു. നമുക്കു നാട്ടുകാർ, വേദാന്തികളെയും നാട്ടിനിന്ന് അടിച്ചാടിക്കാതെ, അവർക്കു കൈകൾക്കടിയിൽ സ്വസ്ഥതയോടെ അനുവദിച്ചിരിക്കണമല്ലോ. മറ്റുപിന്നാൽ കൈകൾക്കടിയിൽ വേദാന്തികൾ അവരെപ്പറ്റി കേൾക്കുന്നതിനെ വിചാരിക്കട്ടെ.

‘ഇവർക്കു ഗുരുശിഷ്യന്മാരെ കണ്ടാൽ കണ്ണുനീർ പൊഴിയും. പല ദിക്കിൽനിന്നും കടിച്ചു വന്നു, തുഴമ്പുപൊട്ടി തെരുവിൽനിന്നും നല്ല കൂറ്റന്മാരായിരിക്കും കണ്ടാൽ. വാലും തലയും ഇല്ലാതെ നീളാനീളത്തിൽ പെരുത്തു പറയാനും വശമുണ്ടാകും. എല്ലായ്പ്പോഴും ആനന്ദത്തിൽ തന്നെയാണു്. പാത്രമതുപോലെയും ഭരണവിപാത്രവും കൈ കഴിച്ചാലും അങ്ങനെയു കണ്ടാലും ഇല്ല. ‘വേദം’ കൂടാതെ ഒരു നോമ്പും കഴിയില്ല. ‘വയറു ശിവലോകം’ എന്നു പറഞ്ഞതു് അതിശയോക്തിയെന്നല്ലെന്ന് ഈ കൂട്ടരുടെ തീർപ്പു കണ്ടാൽ ആർക്കു തോന്നില്ലാകും. സമുദാനാണ്. ധാരാളം വശമുണ്ടെന്നുള്ള നിലയിൽ ഹൃദയം വലുതും ആസനങ്ങളും ശിവിച്ചിരിക്കും. അധികവും കേൾക്കാൻ സമാണ്. രാഗഭേദാദികളെപ്പറ്റിയൊക്കെ ശാസ്ത്രാനുസരണം വിചാരം ചെയ്തു് ഉറപ്പിച്ചു വരാകുകൊണ്ടു് സിദ്ധാന്തം കലശലാണെന്നു് ഈ വക ഗുരുക്കന്മാരുടെ ഭരണക്കാരോടു ചോദിച്ചാൽത്തന്നെ അറിയാം. അങ്ങനെയും മറ്റും ഈ അവിദ്വേഷികളിൽനിന്നു പോയതുമുള്ള അധികവും നാട്ടു വീടും ചുട്ടുപൊട്ടിച്ചവരായിരിക്കും. അതുകൊണ്ടു് ഇവരുടെ മേൽനിന്നും വളരെ ശക്തി കൂടും. വല്ലതുമൊന്നു ചോദിച്ചാൽ ഭേദം കറിയണമെന്നു്. കണ്ണുനീർ ചെങ്കിരിയുടെ കണ്ണുപോലെ ചുകന്നിരിക്കും. മൂക്കു

പിഴിഞ്ഞാൽ മുന്നാഴി പുളിച്ചു നാറുന്ന.....(പറയുന്നില്ല).
അറിവിന്റെ കായ്ക.

യത്രശാസ്ത്രികാസ്തുത്രശാസ്ത്രസാഃ
യത്രശാസ്ത്രസാഃ തത്ര ശാസ്ത്രികാഃ
യത്രമനാ ഭയം തത്രമയാ ഭയം
യത്രമയാ ഭയം തത്രമനാ ഭയം

എന്ന പാകത്തിലാണ്. ഈവക വിപോനാക്ഷ് അവനുടെ വാസനയ്ക്കും ഹിതത്തിനും അനുസരിച്ച് അനവധി ശ്രുതികളും സ്തോത്രികളും അവിടവിടെ ബഹുലം തോന്നും.

മേവതി വദന്തേച്ഛിഷ്ട-
പരിപൂതപുരുഷഭരണേ

എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞു കൂടാതെ,

സഹകാരരസോന്മിശ്രം
നാഷ്വാദ പ്രിയയാഷ്ഠിതാൻ

ഇത്യാദി വചനങ്ങളെക്കൊണ്ട് സ്പീഷ്ടരക്ഷന്മാർ ഒന്നിച്ചു കടിക്കുന്നതാണല്ലോ യോഗ്യത. അപ്പഴാണ് തന്മേധാപദേശത്തിനും നല്ല തരം : എന്താണ്, ഏതാണ്, ഒക്കെയും നശപരം. ബ്രഹ്മാദി പിപിലികാപയ്യന്തം, പദ്യതാദിതണപയ്യന്തം, സകല ചരാചരങ്ങളും അനിതം. സകലതും മിഥ്യം. ഒക്കെ മായാമയം. കസ്തപം ? കോഹം ? കരുത്തു യാതും ?—എന്നും മറ്റും പൊടിപാറും. കുളാസ്തവത്തിൽ നിന്നു, “പീതപാപീതപാപുനഃപീതപാ” എന്നാദിയായ ശ്ലോകങ്ങളുടെ സാരങ്ങളെല്ലാം ഇട്ടു വഷിക്കും. അങ്ങിനെ യുള്ള ശ്ലോകങ്ങളും പ്രമാണങ്ങളും ആവശ്യമുപോലെ പെരുത്തുചൊല്ലും. ഒരു വസ്തു പറഞ്ഞാൽ മനസ്സിലാവാത്ത പരമസാധുക്കൾ ഇതെല്ലാം കേൾക്കുമ്പോൾ ഇതൊക്കെ

ത്തന്നെയുണ്ടു വേദാന്തമെന്നുവെച്ച് “ശ്രീഗുരുഭ്യോനമഃ” എന്നാലും. നമസ്കാരത്തിനുമില്ല തുറപ്പും വാലും. അങ്ങട്ടെങ്ങട്ടും നമസ്കാരത്തോടെ നമസ്കാരമെന്നെ. വക്രതപം, വക്രതപം, വലച്ചത്, വക്തിരിവില്ലായ്ക്ക, എന്ന സാധനമുതപ്പുയസമ്പത്തിനും വ്യവഹാരം, വ്യവസ്ഥയില്ലായ്ക്ക, എന്ന വകാരത്രയസിദ്ധിയും കൂടിയായാൽ ഭീക്ഷിതരായി. പിന്നെ ആരെ കൂട്ടാക്കണം? ഒരാളെയും ശങ്കിക്കാനില്ല. ഇങ്ങനെ എത്രപേർ, രാവു പകലും അസാരമാകുന്ന സംസാരത്തിൽ സുഖസാരത്രയമാകുന്ന മദ്യം, മംസം, മത്സ്യം എന്നീ മകരത്രയം എല്ലാജ്യോഴം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ട്,

വേശ്യാവേശ്വസുസീധുഗന്ധിലലനാ

വക്ത്രാസവാമോദിതൈ-

ന്നീതപാനിർമമനഃശോസവരസൈരുന്നിദ്ര

ചന്ദ്രാക്ഷപാഃ

സർവ്വഞ്ചാ ഇതി, ഭീക്ഷിതാ ഇതി, ചിരാൻ

പ്രാപ്താഗ്നിഹോത്രാ ഇതി,

ബ്രഹ്മജ്ഞാഇതി, താപസാഇതി, ദിവാ

ധൂന്തൈർഗൃഹപഞ്ചതേ.”

ഇതാണു കപടവേദാന്തിയുടെ ചിത്രം. കേസരി തന്നെപ്പാറിത്തന്നെ നേരംപോക്കായി എഴുതിയ ഒരു ഭാഗത്തു നല്ല പരിഹാസം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഒരു പുസ്തകത്തിന് ആമുഖോപന്യാസം എഴുതിക്കൊടുക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടതിന്നനുസരിച്ച്, ആമുഖോപന്യാസമാണെന്നും സങ്കല്പിച്ചു വാരിവലിച്ച് എഴുതിക്കൊടുത്ത ഉപന്യാസത്തിൽ ഉള്ളതാണിതു :—

“മുഖ്യാക്കൈ വല്ലഭം ഞാനൊൻ എഴുതിവിട്ടാൽ ഗുണവാ ദോഷവാ മിക്കപേരും ‘ബഹുരസം—നല്ല ഫലി

തം—ഇയാളെന്താ ഒരു നോവലെഴുതാത്തത്? എന്നെല്ലാം പറയുമായിരുന്നു. നോവൽ എഴുതാൻ പ്രയാസമില്ലാത്ത കാര്യമാണല്ലോ, അതിനു പ്രത്യേകം ഒരു വാസനയൊ പെരുവൊ ഒന്നും വേണ്ടാ. കുറഞ്ഞൊരു കാലമായി കഴി കറവായതുകൊണ്ടോ, കലിയുടെ ഉപന്യസകൊണ്ടോ, എന്തൊ 'സംസ്കൃതഭാഷാചരിത്രഗിരി' വല്ലാതെകണ്ടൊന്ന് ഉൾക്കൊള്ളാതി, ഒലിച്ചു, മലയാളം മുഴുവനും കത്തിക്കലക്കി കട്ടിച്ചൊരാക്കിയതുകൊണ്ടു നമ്മളെപ്പോലുള്ള കൂട്ടർ ഒരു തുമ്പുപോലും അമരവും രൂപവും ഒന്നുമില്ലാതെ കിടന്നു 'അസ്ഥനായിട്ടുഴലുന്നു കുരുകാണാതെ' എന്ന പാകത്തിലായിരിക്കുന്നു."

സംസ്കൃതപദപ്രയോഗമുള്ളതായ ആ പണ്ഡിതന്മാരെ അപഹസിപ്പുകൊണ്ടു ഭക്തസരി ഇങ്ങിനെ ഉപന്യസിച്ചിരിക്കുന്നു :—

"വളരെക്കാലം ഒരു അവിഭക്തകുടുംബക്കാരെപ്പോലെ ഏകയോഗഭക്തിയുമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന സംസ്കൃതവും മലയാളവും തമ്മിൽ നമ്മുടെ സർവ്വകലാശാലക്കാരുടെ പ്രവേശനത്തിന്നുശേഷം ഗൃഹശിരുകളായി എത്തിനെയൊ അധികമായ വ്യവഹാരംകൂടാതെ ഭാഗം കഴിഞ്ഞു പിരിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ കാര്യനാടകങ്ങൾ വായിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ഭക്തവലം ചുരുങ്ങിപ്പോയി. ഇപ്പഴത്തെ ചെറുപ്പക്കാരധികവും വല്ല "ഭക്തകാഹളമൊ, വാരികയൊ, മലയാളമട്ടമൊ, മാസിക്"യൊ വായിച്ചു വൃല്ലത്തി ഉണ്ടായിട്ടുള്ള കൂട്ടരാണ്. ഇങ്ങിനെയുള്ള വിഭാഗങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലും അതിഗംഭീരന്മാരായ നമ്മളുടെ അഭിനവകാളിദാസൻ മുതലായവരെപ്പോലെ സംസ്കൃതപദങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് എഴുപ്പത്തിൽ യോഗ്യന്മാരായിക്കളയാമെന്നു പെച്ചു, യാതൊരു 'ഭയാഭക്ഷിണ്യവും' ഇല്ലാതെ സംസ്കൃതം

തം ലേശംപോലും വേവിക്കാതെ അങ്ങിനെതന്നെ മരം കൊണ്ടും ഒരു വകതിരിവും കൂടാതെ കോരിയൊഴിച്ചു വിട്ടുവന്നതു കാണുമ്പോൾ—എന്താ പറയേണ്ടത്—ചിരി ക്കാതെകണ്ട് എന്താ നിവൃത്തി?' ഇങ്ങിനെയുള്ള പണ്ഡിതന്മാർ വല്ല പുതിയ പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി അഭിപ്രായം പറയുന്നതിന്റെ ഒരു മാതൃക, ഭക്തസരി എഴുതിട്ടുള്ളതിനെക്കൂടി താഴെ പകർത്തിയെഴുതി ഈ ഉപന്യാസം അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. താഴെ പറയുംപ്രകാരമായിരിക്കുംപോൽ അവരുടെ അഭിപ്രായം :—

‘നിങ്ങൾ സദയം അയച്ചു പുസ്തകം സസന്തോഷം കൈപ്പറ്റി. അപരിഹായമായ അത്രേ കൃത്യാന്തരബാഹുല്യം നിമിത്തം സരസമായും സരളമായും എഴുതിയിരിക്കുന്ന നിങ്ങളുടെ നിസ്തല്യമായിരിക്കുന്ന പുസ്തകം കൃലങ്കരമായി വായിക്കാൻ ഏതർക്കാലപര്യന്തരംവരെ അവസരമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ആകപ്പാടെ സ്തലമായി ഒരു വായിച്ചു പരിശോധിച്ചുനോക്കിയതിൽ അപൂർവ്വമായ ചില സ്പെഷിതങ്ങൾ ഉൾപ്പെടമായി വന്നുപോയിട്ടുള്ളതു വേറെ ചില മാനുഷഹാൻ കരുണാസാക്ഷം സവിസ്തരം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതു വിഷ്ണുവേഷ്ണായന ഞാനും ചർച്ചിതചർച്ചിതം ചെയ്യേണ്ടതില്ലെന്നു വിശിഷ്ട പ്രത്യേകിച്ച് പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. കിഞ്ചലനാ—മലയാളത്തിൽ ഗ്രന്ഥമെഴുതില്ലെന്നു പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് എത്രയൊ ശോചനീയമായ ഒരവസ്ഥയാകുകൊണ്ടു അതിനെ നിവൃത്തിയായി നിർമ്മൂലം നിരാകരിക്കാനായി പ്രഖ്യാതചിഖ്യാതനായ നിങ്ങളുടെ പ്രശംസാവാഹമായ അശ്രാന്തപരിശ്രാന്തം വളരെ ശ്ലാഘനീയംതന്നെ. അതുകൊണ്ട് ഈ പുസ്തകം സർവ്വകലാശാലക്കാർ ഒരു പാഠപുസ്തകമാക്കിത്തീർക്കുന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. യോഗ്യരസികനായ

നിങ്ങൾ അയ്യരാശരാഗ്ര സമ്പൽഭക്ഷമരണാടുകൂടി വളരെ കാലം ദീപ്തായുസ്സായിരിപ്പാൻ അഖിലാഭാധികാരിയായ ധനാധിപനായികയായി സർവ്വാനുജ്ഞാമിയായിരിക്കുന്ന ഇഗദീശപരനെ എല്ലാജ്ഞാഴം സദാ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു തൽക്കാലം ഇത്രമാത്രംകൊണ്ടു വിരേചിക്കുന്നു.’

ഇങ്ങനെയല്ലെങ്കിലും ഏകദേശം ഇങ്ങനെയുള്ള വക്ത്രങ്ങൾ എഴുതുന്ന ഭഗവതന്മാരും അവയെ പരസ്യ ചെയ്യുന്ന പത്രാധിപന്മാരും ഇന്നും ഉണ്ടല്ലോ. സരസനായ കേസരി ഇത്രഭവഗംഗമയൊക്കെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞത്, അന്തരം അഖിലാഭാധികാരിയായ ധനാധിപന്മാരുടെ ഭാഗ്യമെന്ന പറയേണ്ടതുണ്ട്.

കേസരിക്ക് ഉണ്ടായിരുന്ന ഇനസ്വാധീനവും അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി ഇനങ്ങൾക്കുള്ള വിശ്വാസവും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്, അദ്ദേഹം മലബാർ, തെക്കൻകണ്ണാടകം എന്നിവിടങ്ങളിലെ ഇന്ദികളുടെ പ്രതിനിധിയായി മദിരാശിനിയമനാണസഭയിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടപ്പോഴായിരുന്നു. അന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് എതിരായി നിന്നത്, കൊല്ലങ്കോട്ട രാജാ വാസുദേവരാജാ അവർകളായിരുന്നു. ഇനസ്വാധീനംകൊണ്ടും ധനസമ്പത്തുകൊണ്ടും പലവിധ യോഗ്യതകളെക്കൊണ്ടും പ്രശസ്തനായ വാസുദേവരാജാവവർകളെ പരാജിതനാക്കുകയെന്നത് വളരെ എളുപ്പമുള്ള കാര്യമല്ലല്ലോ.

ഇത്രമേൽ യോഗ്യനായ നായനാർ അവർകൾക്ക്, അന്നയാസേനയുള്ള മരണം, ഒരു മഹാസമുദ്രത്തിൽവെച്ചു സംഭവിക്കുവാൻ ഇടവന്നു. മദിരാശിനിയമസഭയിൽവെച്ചു ഒരു പ്രസംഗംചെയ്തു, ആസന്നസ്ഥനായ ഉടനെ അദ്ദേഹം കാലധർമ്മം പ്രാപിക്കുകയാണല്ലോ ചെയ്തത്.

വേങ്ങയിൽ കഞ്ഞിരാമൻ നായനാർ അവർകൾ 'കേസരി' എന്ന പേരിൽ കേരളഭാഷയുള്ളനും സാഹിത്യസദസ്സിൽ ശോഭിച്ച ജീവിക്കാതിരിക്കയില്ല.

II

റാവു ബഹദൂർ ഒച്ചാരത്തു ചന്ദ്രമേനോൻ

'ലക്ഷം മനുഷ്യർ കൂടിയ ദിക്കിൽ' ചന്ദ്രമേനോനെ കണ്ടാൽ, 'അതാരാണ്?' എന്നു ചോദിച്ചുപോകും. ആറടിയിൽ അധികം പൊക്കം; അതിന്നനുസരിച്ച കായപ്പുഷ്പി, വിശേഷവിധിയായ കടവസ്സു, ഇങ്ങിനെയുള്ള ആകൃതി, സാധാരണ വല്ല മനുഷ്യനും ഉണ്ടായാൽ, അത് അല്പം ആഭാസമായിട്ടേ തീരൂ. എന്നാൽ അസാമാന്യമായ ബുദ്ധിശക്തിയും രസികത്വവും തിളങ്ങിക്കാണുന്ന മുഖകാന്തിയും, മനുഷ്യന്റെ ഹൃദയം തുളച്ചു പ്രവേശിച്ച അതിന്നുള്ളിൽ രഹസ്യമായി നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടവയെ തോണ്ടി പുറത്താക്കുവാൻ തക്ക ശക്തിയുള്ള കണ്ണുകളും ചന്ദ്രമേനോനിൽ മേല്പറഞ്ഞ ആകൃതിക്കു മഹത്വവും ഗാംഭീര്യവും നൽകിയിരുന്നു.

ചന്ദ്രമേനോനെ സ്നേഹിക്കുകയും ബഹുമാനിക്കുകയും ചെയ്തവരെപ്പോലെതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിഹാസത്തെ ഭയപ്പെടുകയും ചെയ്തവർ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നല്ലാതെ, അദ്ദേഹത്തെ വെറുക്കുന്നവർ ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നാണ് വിശ്വസിക്കേണ്ടത്. ഗുണം കണ്ടാൽ തന്നെത്താൻ മറന്നു പ്രശംസിക്കുകയും, ദോഷം കണ്ടാൽ നിന്ദ്യമായി പരിഹസിക്കുകയും ചെയ്തതെന്ന് ഇന്ദുലേഖാകുന്താവിന്റെ ഒരു സ്വഭാവവിശേഷമായിരുന്നു.

ഇന്ദുലേഖാപുസ്തകം പെട്ടിക്കു വന്നതിന്റെ ശേഷമാ
യിരുന്നു ചന്തുഭട്ടനോന്റെ രസികതപ്രഭം യോഗ്യതയും
ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യവും കേരളത്തിൽ പരക്കെ ജനങ്ങൾ അ

റിവാൻ ഇവേണമ്. എന്നാൽ ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ അ
ദ്ദേഹത്തിൽ ചില വിമുദശകവിധി ഗുണങ്ങൾ, അന്റെ
ജലധികാരികളായ യുദ്ധോപന്ദ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ക

ണ്ടറിഞ്ഞിരുന്നു. മിസ്റ്റർ ഷാർപ്പ് (Mr. Sharp) എന്ന പേരിൽ നാട്ടുകാരുമായി വളരെ രണ്ടുന്നയ്യുള്ള ഒരു സ്കാൾഷാപ്പ് ഇറക്കിയായിരുന്നു ചന്ദ്രമേനോൻ. ഒന്നാമത്ത് ഉദ്യോഗംകൊടുത്തത്. ഉദ്യോഗത്തിലായി സാജിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നയവസരത്തിൽ, അദ്ദേഹം ഈ യുവാവിനെ ആപദാചാരം ഒരു നല്ലവണ്ണം നോക്കി, ചില സംഭാഷണങ്ങൾ കഴിച്ചശേഷം, വളരെ തുച്ഛമായ നിലയിൽ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന്, നിബിഡമായി വളരെ കടുത്ത അഴകിൽ കെട്ടിവെച്ചതിനെ കരുതത്തോടുകൂടി പിടിച്ച് 'ഇന്നതന്നെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുകൊള്ള' എന്നു പറഞ്ഞിരുന്നു. അന്നു ഷാർപ്പസാജി പിടിച്ച കടുത്തതന്നെയായിരുന്നു. ഇന്ദ്രജിതകാവ്യത്തിലെ നായകന്റെ തലയിൽ പകർത്തിയതായി നമ്മൾ ഇന്നു കാണുന്നത്.

സ്വതഃസിദ്ധമായ ഭൗതികതയുള്ള മറ്റുള്ളവരുടെ വിരോധം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന വേണ്ടുന്ന കലാവിശ്വാസത്തിനും ചന്ദ്രമേനോനു സിദ്ധിച്ചിരുന്നു. സ്വീതിയിൽ നല്ല വിഭാവൻ, ചെങ്ങന്നൂരിൽ ചാർവ്വകശാലയിൽ ഭാസ്കരൻ, മോഹിനിയാട്ടത്തിൽ ഭക്തൻ, സമയസ്സുള്ള യുവാക്കളെയും യുവതികളെയും ആകർഷിക്കാനും രസിപ്പിക്കാനും ഉള്ള കോളാതളം ഉണ്ടായെന്നതിനാൽ, ചന്ദ്രമേനോൻ ചെറുപ്പത്തിൽ ഏകദേശം വൃന്ദാവനത്തിലെ ബാലകൃഷ്ണൻപോലെയാണെന്നു പറയാനായിരുന്നു. ഉദ്യോഗത്തിൽ യാതൊരു തടവുമില്ലാത്ത പാടില്ല. ആപ്തിയിലെ പ്രാലംഭംകൊണ്ടുവന്ന ചെറുപ്പത്തിൽ അതിൽപ്പിന്നെ, ഒന്നിച്ചു തോലിയെന്നവരെ ചെറുപ്പിക്കുകയും രസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന

പണിയായി. ഉദ്യോഗനിലയിൽ കീഴ്ചതുഞ്ചി ബഹുമാനിഭക്ഷണമേലധികാരികൾ ആപ്പീസ്സു പിരിഞ്ഞുപോയെന്നു കണ്ടാൽ, പാട്ടും കൊട്ടും തുടങ്ങും. പെൻസിലൊ, റൂൾവടിയൊ എടുത്തു മേശമേൽ ഭംഗിയിൽ തലയാട്ടിക്കൊണ്ടു താളത്തിൽ കൊട്ടി, തന്നെത്താൻ രസിക്കുന്നതും, തങ്ങളുടെ ജോലി മുക്കിത്തൂ ചെയ്യുന്നവരുടെ നെററി ചുളിയുന്നതും കൂട്ടത്തിൽ രസികന്മാരായവർ പേന കീഴെ വെച്ചു ചിരിച്ചു രസിക്കുന്നതും, ഇടയ്ക്കു ചിലർ താളത്തിന്നൊത്തു് ആട്ടം തുടങ്ങുന്നതും, ആർക്കും സങ്കല്പശക്തികൊണ്ടു കാണാൻ കഴിയുന്ന കാഴ്ചയാണ്. ഇടയ്ക്കു് ചില സ്ത്രീ ഹിതന്മാരുടെ പുറം, ചെണ്ടയാണെന്നു കല്പിച്ചു് കൊട്ടിലുള്ള നാമന്ത്രം അവിടെ പ്രകടിക്കാറും ഉണ്ടു്. കഷണ്ടിത്തലയന്മാരുടെ പിന്നിൽ ചെന്നുനിന്നു്, കൈകൊണ്ടു് അവരുടെ കഷണ്ടിക്കു താളം പിടിക്കും. എന്തായാലും ആർക്കും ഒരു മുക്കിച്ചിലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല ഒരു ദേശം ഇല്ലാത്ത ആളാണെന്നു് എല്ലാവർക്കും ബോദ്ധ്യമായിരുന്നതിനാൽ ചന്തുമേനവന്റെ ഈ വികൃതിത്തരത്തിൽ രസിക്കാതിരുന്നവർ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ രസികത്വം മരണംവരെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നുള്ളതിന്നു പലേ ഉഷ്ണാന്തങ്ങളും ഉണ്ടു്. മുൻസിപ്പായിരിക്കുന്ന കാലം ഒരിക്കൽ ഒരു സംഗീതനാടകം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഒരു വേഷക്കാരന്റെ പാട്ടുകേട്ടു് അസാമാന്യമായി സന്തോഷിച്ചതിന്റെ ബാഹ്യചിഹ്നമായി, 'ദേവ്' എന്നു ഉറക്കെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് അടുത്തിരുന്ന ഒരു വക്കീലിന്റെ പുറത്തു നല്ലൊരു അടികൊടുത്തു. മുൻസിപ്പിന്റെ അടി വക്കീലിന്നു നല്ല വേദനയുണ്ടാക്കിയെന്നു് അയാളുടെ പുറത്തിന്നു പെട്ടെന്നുണ്ടായ വളവു കണ്ടപ്പോൾ ബോദ്ധ്യമായയുടെനെ

‘ക്ഷമിക്കണം, ഞാൻ അറിയാതെ ചെയ്തപ്പോഴാണ്’
എന്നു പറയും ചെയ്തു.

സ്മാൾക്കാസ് കോടതിയിൽ ചന്ദ്രമേനോൻ മൂന്നു കൊല്ലം ക്ലാക്കായി ഇരുന്നിരുന്നു. അതിലിടയ്ക്ക് സ്ഥാനത്തിലും ശമ്പളത്തിലും കയറ്റം കിട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മിസ്റ്റർ ഷാർപ്പിന്റെ പ്രത്യേക വാത്സല്യത്തിന്നു പാത്രമായിരുന്നതിനാൽ, ഉദ്യോഗത്തിൽ കയറ്റംകിട്ടാൻ വല്ല ഒഴിവും സമ്പദ്വും സംഭവിക്കേണ്ടുന്ന താമസമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ആപ്പീസിൽ ശിരസ്ഥദാരുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ എല്ലാ ക്ലാക്കുമാരും ഒരേ മുറിയിൽ ഇരുന്നു, വളരെ ഗൗരവത്തോടു കൂടി വല്ലതും എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു പെട്ടെന്ന് അകാരണമായി എല്ലാവരും ചിരിക്കുന്നതു കേട്ട് ശിരസ്ഥദാർ തലപൊക്കി നോക്കും. ചന്ദ്രമേനോൻ ഒഴികെ എല്ലാവരും ചിരിക്കുന്നതു കാണാം. വളരെ ഗൗരവത്തിൽ തലയും താഴ്ത്തിക്കൊണ്ടു ധൂതിയിൽ എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ വിചാർ മുഖംകൊണ്ടോ മറ്റോ വല്ല ഭഗാഷ്ടിയും കാണിച്ചതിന്റെ ഫലമാണ്, താൻ കേട്ട ‘കൂട്ടചിരി’യെന്നു ശിരസ്ഥദാർ മനസ്സിലാക്കുമെങ്കിലും, സാഞ്ചുജമാനെന്റെ കണ്ണിലുണ്ണിയായ മേനോനോടു യാതൊന്നും പറയാതെ താനും മെല്ലെ പൂഞ്ചിരിയ്ക്കും.

മലബാറിലെ ഇനങ്ങൾ ഇന്നും ബഹുമാനപൂർവ്വം കാക്കിമാൻ ഇടയുള്ള കലക്ടർ മിസ്റ്റർ ലോഗൻ, അന്നു തലശ്ശേരിയിൽ സബ് കലക്ടറായിരുന്നു. മേനോന്റെ ഗുണഗണങ്ങൾ മിസ്റ്റർ ഷാർപ്പ് പറഞ്ഞു മിസ്റ്റർ ലോഗൻ അറിഞ്ഞു ആ ‘ക്ലാക്കിനെ തനിക്കു കിട്ടിയാൽ കൊള്ളാമെന്നു മിസ്റ്റർ ലോഗനുണ്ടായ ആഗ്രഹത്തിന്റെ ഫലമായി, ഫുനറു മാച്ചുമാസം നാലായിട്ട് ചന്ദ്രമേനോൻ

തൂക്കിടിക്കച്ചേരിയിൽ ൩-ാം ഗുഹസ്സനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. അവിടുന്നു കൊല്ലംതോറും കയറും കിട്ടുകയും മുമ്പന്തൽ ആക്ടീംഗ് ഒന്നാം ഗുഹസ്സനായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. മിസ്റ്റർ ലോഗൻ കലളരായപ്പോൾ മേനോനെ ഹിരോതിൽ പോലീസ് മുൻകിയായി നിയമിച്ചു. മുമ്പം ഹെഡ് മുൻകിയായി. ഈ ഉദ്യോഗസ്ഥനെ മിസ്റ്റർ ലോഗനും മിസ്റ്റർ ഷാർപ്പും തമ്മിൽ പിടിയും വലിയും ആയിരുന്നുവെന്ന് ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അങ്ങിനെയായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ മുമ്പം നവമ്പർ മാസം ൨-ാം തീയതി ചത്തുമേനോൻ മിസ്റ്റർ ഷാർപ്പിന്റെ കീഴിൽ കോഴിക്കോട്ട് സിവിൽ കോടതിയിൽ ഹെഡ് റെട്ടറായി പോവാൻ സംഗതിയില്ല. അധികൃതാമസിയാതെ അദ്ദേഹം പട്ടാമ്പലിൽ മുൻസിപ്പായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു.

നമ്മൾ കണ്ടുപ്രകാരമുള്ള വർണാഭരണങ്ങൾ ഒരു ജഡ് വേഷം നിലയിൽ, കൂട്ടിനേൽ എങ്ങിനെയാണ് തന്റെ ഗൗരവത്തെ പരിപാലിച്ചുപോന്നതെന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അഥവാ, തന്റെ കോടതിയിൽ കേസ്സു നടത്തുന്ന വക്കീൽമാർ കൂടക്കൂടെ ചിരിക്കുവാൻ നല്ല വകയുണ്ടായിരുന്നിരിക്കാം. ചത്തുമേനോനു ശിക്ഷാവിധി ധാരാളം ഭ്രമമുണ്ടായിരുന്നു. മുൻസിപ്പായിരുന്ന കാലത്തു് കോടതിയിലും ഒരു തോക്ക് ഒന്നിച്ചു കൊണ്ടുപോയി സ്വകാര്യമുറയിൽ വെച്ചിരിക്കും. വല്ല പക്ഷിയുടെയും ശബ്ദം കേട്ടാൽ വിചാരണമദ്ധ്യത്തിലാണെങ്കിലും വക്കീൽമാരോട്, എല്ലാം തലകൂടം നിൽക്കാൻ പറഞ്ഞു തോക്കും എടുത്തു പക്ഷിയെ അന്വേഷിച്ചു പോകുമത്രം.

കൊല്ലവർഷം ൧൦൦൭-ലായിരുന്നു ചത്തുമേനോന്റെ വിവാഹം നടന്നതു്. രൂപശീലാദിഗുണങ്ങളിൽ പ്രശം

ഭിതയായി ഭാഗ്യവതിയായിരുന്ന കാരുണ്യാഭിവിട്ടിൽ ലക്ഷ്മിയമ്മയെയായിരുന്നു വിവാഹം കഴിച്ചിരുന്നത്. സർവ്വ വിധത്തിലും തനിക്ക് അനുരൂപിണിയായ ഈ ഭാര്യ തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ഒരു ലക്ഷ്മിയായിത്തന്നെ ശോഭിച്ചിരുന്നുവെന്നുള്ളത് അവരെ അറിയുന്നവരൊക്കെ സമ്മതിക്കുന്നതാണ്. ഇന്ദുലേഖാപുസ്തകത്തിൽ തിളങ്ങിക്കാണുന്ന ശൃംഗാരത്തെ സൃഷ്ടിച്ച ചന്ദ്രമനവന്റെ ധർമ്മപണിയായി അദ്ദേഹമായ അന്യോന്യപ്രണയത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തെ മരണംവരെ ശുശ്രൂഷിച്ച ആ മഹിമാമണിയുടെ വിശേഷബുദ്ധിയും ലോകപരിജ്ഞാനവും ക്ഷമാശീലവും അത്യന്തം ആദരണീയമായിരുന്നുവെന്നു വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ദേവതകളാലാസൻ അമരകശതകം പരിഭാഷിച്ചെഴുതിനുള്ള കാരണത്തോടൊന്നി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു താഴെ പറയുന്നപ്രകാരം എഴുതിയിരുന്നു:

സുമതികൾമണി ചന്ദ്രമനവന്റെ
കമനിമനിക്കിണി ലക്ഷ്മി ചൊല്ലയാലെ
അമരകശതകം മണിപ്രവാളം
കിമഹചച്ചിത്ര ഭാഷയായി ഞാനും.

ഒരിക്കൽ ഞാൻ വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ 'മാതാക്കളുടെ ഭാരവാഹിത്വം' എന്ന വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഒരു ലേഖനം എഴുതിയിരുന്നു. അത് 'മധുർ-ൽ' ആയിരുന്നുവെന്നു തോന്നുന്നു. ആ ലേഖനം പരസ്യപ്പെടുത്തി അവസരത്തിലാണ് ഞാൻ ചന്ദ്രമനോനെ ഒന്നാമതുകണ്ടത്. അന്ന് അദ്ദേഹം ദേഹസുഖാത്മ്യം കല്പനയിൽ പ്രവേശിച്ച് തലശ്ശേരിയിൽ ചാർക്കയായിരുന്നു. പരേതനായ ഭിവാൻ ബഹദൂർ ഇ. കെ. കൃഷ്ണൻ അധർകൾ

തന്നെയു ഒരു സാധനം ചന്തുമേനോന്നു കൊടുപ്പാനായിരുന്നു ഞാൻ ചെന്നിരുന്നത്. എന്റെ പേർ ചോദിച്ചറിഞ്ഞ ഉടനെ 'ഞാൻ ഈ പേർ ഇപ്പോൾ എവിടെയോ വായിച്ചുവല്ലോ? ശരി, വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ ഒരു ലേഖനം എഴുതിയതു നീയാണോ?' എന്നു ചോദിച്ചു. ഞാൻ അതു സമ്മതിച്ചപ്പോൾ ഉടനെ ആ പുസ്തകം അകായിൽനിന്നു എടുത്തുകൊണ്ടുവരുവിച്ചു താൻ തന്നെ ഉറക്കെ വായിച്ചു തുടങ്ങുകയും, അകായിൽ നോക്കി 'ലക്ഷ്മീ, നമ്മൾ വായിച്ച ആ ലേഖനം എഴുതിയതു ഈ കുട്ടിയാണ്, വന്നു കാണാം' എന്നു പറകയും ചെയ്തു. സാഹിത്യവൃണയമായ തന്റെ പരിശ്രമത്തിലൊക്കെ തന്റെ പത്നിയും യഥാർത്ഥത്തിൽ സഹധർമ്മചാരിണിയായിരുന്നുവെന്നു തീച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ പിന്നീടും ഞാൻ പല ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും കണ്ടിരുന്നു.

പ്രവൃദ്ധ ഭരതീയർമാസത്തിൽ ചന്തുമേനോൻ മരണശിരസ്സ് മുൻസിപ്പാലും തന-ൽ പാലയ്ക്കാട്ടു മുൻസിപ്പാലും സ്ഥലംമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. പ്രവൃദ്ധ വരെ അദ്ദേഹം പാലയ്ക്കാട്ടു മുൻസിപ്പായിരുന്നു. ബ്രാഹ്മണർ അന്നുവധി നിവസിക്കുകയും പലതരം കുടുംബങ്ങളുള്ള വ്യവഹാരങ്ങൾ സദാ ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ചെയ്ത പാലയ്ക്കാട്ടു വിട്ടുപോകുമ്പോൾ ചന്തുമേനോൻ മുൻസിപ്പിനെ അനേകം ഇനങ്ങൾ ഒത്തുചേർന്ന് ആഘോഷപൂർവ്വം യാത്രയയച്ചുതാൻ. ഒരു ഇസ്ലാമിന്റെ നിലയിൽ അദ്ദേഹം സമ്പാദിച്ച ഇനസംരൂപിയെ ഉറക്കിക്കൊല്ലണം എന്നു ചന്തുവന്നുവരെ കോഴിക്കോട്ടു മുൻസിപ്പായി ഇരുന്നു. അതിലിടയ്ക്കു മുൻസിപ്പമാരുടെ തസ്തികയിൽ ചില മാറ്റങ്ങളൊക്കെ വരുത്തി ശമ്പളം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും മറ്റും ചെയ്തപ്പോൾ

ചത്തുമേനവനെ ഒന്നാംക്ലാസ്സ് മുൻസിപ്പാക്കിയിരുന്നു. അന്നു കോഴിക്കോട്ടു ഡിസ്ട്രിക്റ്റ് ജഡ്ജിയായിരുന്നതു മിസ്റ്റർ വിഗ്രാം എന്ന സാജ്യം, സബ് ജഡ്ജിയായിരുന്നതു ഇ. കെ. കൃഷ്ണൻ അവർകളും ആയിരുന്നു. നമ്മുടെ ചരിത്രനായകനും കൃഷ്ണൻ അവർകളും തമ്മിൽ അത്തമിത്രങ്ങളായിരുന്നു. രണ്ടുപേരും പ്രാപ്തനാതും നിഷ്പക്ഷമായ സത്യസന്ധതയുള്ള ചരം ആയിരുന്നതിനാൽ അന്യോന്യം തനിയെ ആകർഷപ്പെട്ടുവെന്നു പറയേണ്ടതുണ്ട്. മിസ്റ്റർ കൃഷ്ണൻ പ്രകൃതശാസ്ത്രത്തിൽ പാണ്ഡിത്യമുള്ള ആളും സസ്യങ്ങളും ചെടികളും പുഷ്പങ്ങളും, പക്ഷിമൃഗാദിയിലുള്ളവയെയും നിരീക്ഷണം ചെയ്തു അവയുടെ സ്വഭാവചേഷ്ടാദികൾ മനസ്സിലാക്കി രസിക്കുന്ന ആളും ആയിരുന്നതുപോലെ മിസ്റ്റർ മേനോൻ മനുഷ്യരെയും അവരുടെ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളെയും മനസ്സിലാക്കുകയും അവരുടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ അനുസരിച്ചു നടിച്ചു പരിഹസിക്കുകയും ഭോഷങ്ങളെ വെറുക്കുകയും ഗുണങ്ങളെ കൊണ്ടാടുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ സ്വതഃസിദ്ധമായ വാസനയുള്ള ആളായിരുന്നു. രണ്ടുപേരും ശിക്കാറിലും നായാട്ടിലും ഭ്രമമുള്ളവരും അത്രെ. വിഗ്രാംനായിരുന്നു രണ്ടുപേരും ഒരുപോലെ തൂപ്പിയും സ്നേഹവും വിശ്വാസവും ഉള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥനാതും തന്നെ. മിസ്റ്റർ വിഗ്രാം കോഴിക്കോട്ടു വിട്ടുപോയതിന്റെരണ്ടുപേരും രണ്ടുപേരുംകൂടി കൊല്ലത്തോളം കേരളവല്ലാശാലയിൽ (ഇന്നത്തെ സാമൂതിരി കോട്ടേജ്) എഫ്. എ., മെട്രിക്കുലേഷൻ എന്നീ ക്ലാസ്സുകളിൽ ഒന്നാമനായി പാസ്സാകുന്ന കുട്ടികൾക്ക് ഓരോ സ്വർണ്ണമോതിരം സാമ്പിന്റെ സ്മാരകമായി കൊടുപ്പാൻ എപ്പോഴും ചെയ്തിരുന്നു.

ചന്ദ്രമേനവന്റെ സത്യസന്ധതയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു തന്നെയുണ്ടായിരുന്ന ആത്മവിശ്വാസത്തെയും സ്വാഭാവികമായും കാണിക്കുന്ന ഒരു കഥയുണ്ട്. ഒരിക്കൽ ഒരു സമുദ്രയിൽ ചില നായർ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ഒന്നിച്ചിരുന്നു ഭക്ഷണം കഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അവർ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഇടയിലുള്ള കൈക്കൂലിയെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുവാൻ സംഗതിവന്നു. അപ്പോൾ വലിയൊരു കൈക്കൂലിക്കാരനാണെന്നുള്ളതു പരസ്യമായ രഹസ്യമായിരുന്ന ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: 'ചക്കരപ്പാടത്തിൽ കൈകത്തിയാൽ ഒന്നു നക്കിനോക്കാത്തവർ ആരും ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല.' ഇതിന്റെ അർത്ഥം സകാതദ്യോഗസ്ഥനായാൽ വല്ല സംഗതിയാലും കൈക്കൂലി വാങ്ങാൻ സംഗതിവരാത്തവർ ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല എന്നതത്രെ. ഇതു കേട്ട ഉടനെ ചന്ദ്രമേനവൻ, കയ്യിൽ വാരിയിരുന്ന ചോറു ഇലയിൽ തന്നെ ഇട്ടു നിവർന്നിരുന്നിട്ട് 'ഉണ്ട്, ഞാനുണ്ട്, ഒയ്യരാത്തു ചന്ദ്ര' എന്ന തന്റെ സ്വതഃസിദ്ധമായ പൗരതത്തോടുകൂടി ഉച്ചത്തിൽ പറഞ്ഞു. അല്പനേരം സമ്യം നിശ്ശബ്ദമായിപ്പോയി. നേരംപേക്കും രസികത്വവും പരിഹാസവും സംഗീതവും കഥകളിയും മറ്റുമായി പലതുമായി ഇടപെട്ടും അവരുടെ സ്നേഹം സമ്പാദിച്ചും കാലം കഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ ഉദ്യോഗസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ നിഷ്കളങ്കമായ സത്യസന്ധതയും സമ്യസമരമായ നിഷ്പക്ഷപാതിത്വവും ചന്ദ്രമേനോൻ പരിപാലിച്ചുപോന്നത്, ഇക്കാലത്തു, വിട്ടുവിട്ടാൽ കച്ചേരി, കച്ചേരിവിട്ടാൽ വീട്, എന്ന നിലയിൽ കാലം കഴിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ അത്തരം ഐക്യത്തോടുകൂടിയല്ല. വല്ല ചിത്തപ്പേരും തിണ്ടിപ്പോക എന്ന ലാഭലാഭം ഭയമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ, ഏതു സഭ

യിലും നാടകശാലയിലും സംഗീതശാലയിലും മറ്റും രൂപം
യിൽ രസിക്കുന്നതിന്നു ചന്തുഭരണവൻ അരുടെയും സംശയം
ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. സത്യം ചന്തുഭരണവന്റെ മതമായി
രുന്നു. എന്നല്ല, ചന്തുഭരണവന്റെ മതം സത്യം മാത്രം
മായിരുന്നു. അതാണ്, പരിഹസിപ്പിക്കേണ്ടുന്നവരെ പരസ്യ
മായി പരിഹസിപ്പാനും ചിത്തപരയേണ്ടുന്നവരെ പരസ്യ
മായി ചിത്ത പരവാദം അർപ്പിക്കുന്നതിന്നു അസാമാന്യ
മായ ധൈര്യം ഉണ്ടായതിന്റെ രഹസ്യം. ഒരിക്കൽ പ്ര
ബലനും പ്രസിദ്ധനും ആയ ഒരു വക്കീൽ വാഗ്ദാനം
ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അയാളോടും ചന്തുഭരണൻ
'താൻ ഒരു വിഡ്ഢിയാണ്' എന്നു പരസ്യമായി പറക
യുണ്ടായി. വക്കീൽ ഇതു കേട്ടു സ്തംഭിച്ചു വിയർത്തുപോയി.
ഒരക്ഷരം മറുപടിപറവാൻ സാധിച്ചില്ല. പരമയോഗിനാ
ണെന്നു സർവ്വരാലും സമ്മതിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു വക്കീ
ലിനെ അനേകം ജൂനിയർ വക്കീൽമാരും കക്ഷികളും നി
റഞ്ഞ കോടതിയിൽവെച്ചു വിഡ്ഢിയെന്നു വിളിച്ചാലുള്ള ക
ഥയെന്താണ്? അല്ലെങ്കിലോ പരല ഇസ്ലാമാരെയും പ
റഞ്ഞു വട്ടത്തിലാക്കിയ ധീരനാണു വക്കീൽ. ഇതിനെപ്പ
റ്റി പിന്നീട് 'എന്തുചെയ്യും! ചന്തുഭരണനായിപ്പോ
യി' എന്നാണു വക്കീൽ പറഞ്ഞത്. ചന്തുഭരണൻ അ
ന്നു വൈകുന്നേരം തന്നെ അയാളെ വിളിച്ചു പരത്തിക്കു
മായാചനം ചെയ്തും ചെയ്തു.

മുമ്പവൻ-ൽ ഒറ്റപ്പാലത്തും പിറ്റേറത്തെ കൊല്ലം പ
രപ്പനങ്ങാടിയിലും അദ്ദേഹം മുൻസിപ്പായിപ്പോയി. പരപ്പ
നങ്ങാടിയിൽ മുൻസിപ്പായി ഇരിക്കുന്ന കാലത്തായിരുന്നു,
മുമ്പവൻ-ൽ ഇന്ദുലേഖ എഴുതിയിരുന്നത്. താനും താൻ
പരിചയിച്ചറിഞ്ഞ പലരും ഇന്ദുലേഖയിൽ ഒളിഞ്ഞും തെ

പ്രിയം വിലസുന്നുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇന്നു പരിഷ്കാരോന്മുഖമായ നമ്പൂതിരിമാർക്കു ഇന്ദുലേഖ കണ്ടുമാത്രം അതിനെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുകയുണ്ടായി. 'രാജാത്തുളള ഇന്ദുലേഖാപുസ്തകങ്ങളൊക്കെ ചുട്ടു കരിയായി അറബി കടലിൽ കലക്കണം' എന്ന് ഒരു നമ്പൂതിരി അല്പം മുമ്പ് ഒരു പത്രത്തിൽ എഴുതിയിരുന്നു. ഇന്ദുലേഖാപുസ്തകങ്ങളൊക്കെ നമ്പൂതിരിമാർ വിലകൊടുത്തു വാങ്ങി ദഹിപ്പിക്കുന്നതു നല്ലതു തന്നെ പക്ഷെ അതിന്റെ ഭസ്മം അറബിക്കടലിൽ കലക്കി നശിപ്പിക്കുകയല്ല വേണ്ടത്, ശുദ്ധജലത്തിൽ കലക്കി ഭാരതാ യാത്രിക സമൂഹത്തിനും സേവികയായും ഉപയോഗിക്കേണ്ടതു്. നാലു കൊല്ലത്തിനിടയിൽ നമ്പൂതിരിമാരുടെ ഇടയിൽ അത്യധികം സാമ്പത്തികമായി ഉദ്ധരായ പദ്ധതിയിൽക്കൂടി വന്നുകൊണ്ടിരുന്നതും അഞ്ചുപത്തു കൊല്ലമായി ഗതിക്കു വേഗംകൂടിയതും ആയ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ അസ്ഥിമാർഗ്ഗം ഇന്ദുലേഖാപുസ്തകമാണെന്നു പറവാൻ ഞാൻ അർത്ഥം മടിക്കുന്നില്ല. ചെറുശ്ശേരിയെപ്പോലുള്ള പരമയോഗ്യന്മാരായി വളരാൻകഴിയുന്നവർ സുരിനമ്പൂതിരിയെപ്പോലെ പരപരിഹാസത്തിന്നു പാത്രമായി ജീവിക്കുകയല്ല വേണ്ടത്, എന്ന് ആ ഉത്തമസമുദായത്തിന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയാണു് ആ കാവ്യം ചെയ്യുന്നത്.

പ്രവൃത്തികൾ കോഴിക്കോട്ടു മുൻസിപ്പാലി വീണ്ടും സ്ഥലംമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടു. ആ അവസരത്തിലായിരുന്നു 'ശാരദ'യുടെ ഒന്നാംഭാഗം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത്. 'ഗുണഭാഷയെ സൂക്ഷ്മമായി ഗ്രഹിപ്പാൻ വിദഗ്ദ്ധരുള്ള ഒരു സ്റ്റേഫിൾ' അഭിപ്രായപ്പെടുകയാലാണ്, പുസ്തകം മുഴുവൻ എഴുതിത്തീർന്നതിന് മുമ്പിൽ ഒന്നാംഭാഗം പരസ്യം

ചെയ്തു. ആ സ്റ്റേഷനിൽ ഇ. കെ. കൃഷ്ണൻ അവർകൾ അല്ലാതെ മറ്റാരും ആയിരുന്നില്ല.

ഇക്കാലത്തുതന്നെയായിരുന്നു, ഇപ്പോൾ സർ സി. ശങ്കരൻ നായർ എന്ന പ്രഖ്യാതനായി അറിയപ്പെടുന്ന ചേറൂർശങ്കരൻനായർ അവർകൾ നിയമസഭയിൽ അവതരിപ്പിച്ച വിവാഹബില്ലിനെപ്പറ്റി അനേകർക്കിപ്പാൻ ഏപ്പെടുത്തിയ 'മുത്തുസ്വാമിഅയ്യർക്കുമാറി'യിൽ ചന്ദ്രമേനോൻ ഒരു അംഗമായി നിയമിക്കപ്പെട്ടത്.

ചമ്പൻ-ൽ അദ്ദേഹത്തെ തിരഞ്ഞെടുക്കലിൽ ആ ക്ലിംഗ് അഡീഷണൽ സബ് ഇൻസ്പെക്ടറായി നിയമിച്ചു. പിറ്റേ ദിനം കൊല്ലം ആ ഉദ്യോഗത്തിൽ സ്ഥിരപ്പെടുത്തി മംഗലാപുരത്തേക്കു സ്ഥലംമാറ്റം ചെയ്തു. അവിടെവെച്ച് ഇംഗ്ലീഷിൽ 'പ്രാചീനകാലങ്ങളിലെ നിതിന്യായഭരണം' എന്ന വിഷയത്തെപ്പറ്റിയൊരു പ്രസംഗം അച്ചടിച്ചു കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെതന്നെ സർ ടി. മുത്തുസ്വാമിഅയ്യരുടെ സ്മരണയ്ക്കായി പണം ചെലവഴിക്കുവാൻ മംഗലാപുരത്തുവെച്ചു കൂടിയ ഒരു സഭയുടെ അദ്ധ്യക്ഷന്റെ നിലയിൽ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ചെയ്ത ഒരു പ്രസംഗവും അച്ചടിച്ചിരിക്കുന്നു. മലയാളഭാഷപോലെതന്നെ ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയും അദ്ദേഹത്തിന് എത്രമേൽ വശ്യമായിരുന്നുവെന്ന് ഈ പ്രസംഗങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്.

മംഗലാപുരത്തു സബ് ഇൻസ്പെക്ടറായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെയായിരുന്നു ഭക്തജീവൻ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ 'ചതുരസന്ദേശം'കാവ്യത്തെ അതികമനിയമായ വിധത്തിൽ അച്ചടിച്ചിട്ടത്. അങ്ങിനെ ചെയ്തത് ആ പുസ്തകംതന്റെ ചില സ്റ്റേഷനിൽനിന്നും സമാനമായി കൊടുക്കേണ്ടതിനുവേണ്ടിയായിരുന്നു. അതിൽ അന്ന് ചന്ദ്രമേനോൻ എഴുതി

യ മുഖവുരയും വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ മയൂരസന്ദേശത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം എഴുതിയ അഭിനന്ദനവും ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ നിരന്തരമായി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടുന്ന രത്നങ്ങളാണ്. തനിക്കു ബോദ്ധ്യമായിപ്പോയ വല്ലതിനെയും സ്തുതിച്ചുകൊണ്ട് 'തന്നെ മറന്നെഴുതുകയും' പറയുകയും ചെയ്യുന്ന സ്വഭാവത്തിൻ ഈ ഉപന്യാസങ്ങൾ ദുഷ്ടാന്തങ്ങളാണ്. മറ്റൊരു ദുഷ്ടാന്തം നരിചരിതത്തിന്റെ മുഖവുരയാണ്. നാകങ്ങളി കഞ്ഞിശ്ശങ്കരൻ നമ്പിയാർ എന്നൊരു രസികൻ നരിചരിതം എന്നൊരു കെട്ടുകഥ പട്ടത്തിൽ എഴുതിയിരുന്നു. അതിന്റെ കയ്യെഴുത്തുപ്രതി തന്റെ പഴയ കടലാസ്സുകെട്ടിൽനിന്ന് ചന്തുരമനോൻ ഒരിക്കൽ കണ്ടെടുത്തു സ്വന്തം ചിലവിൽ അച്ചടിപ്പിച്ചു പരസ്യം ചെയ്തു. ഭവനത്തുകാൾ വലിയ ഒരു പടിപ്പുരയെന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ ഗ്രന്ഥത്തേക്കാൾ വളരെ വലിയ ഒരു മുഖവുരയും അതിൽ എഴുതിച്ചേർത്തു. ചന്തുരമനവന്റെ മുഖവുര ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ നരിചരിതം വല്ലവരും വായിക്കുമായിരുന്നുവോ ; എന്നു സംശയമാണ്. ചമ്പത്തിൽ ചാത്തൂക്കുട്ടി മന്നാടിയാർ അവർകൾ, തന്റെ 'ഉത്തരരാമചരിതം' പരിഭാഷയുടെ ഒരു പ്രതി ചന്തുരമനവന് അയച്ചുകൊടുത്തതിന് അദ്ദേഹം അയച്ച 'ഒരു കുത്തു' അക്കാലം വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ പരസ്യം ചെയ്തിരുന്നു. ആ കുത്തു ഇക്കാലത്തു വല്ലവരും വീണ്ടും പരസ്യം ചെയ്യുന്നതായാൽ വളരെ രസകരമായിരിക്കും.

ചന്തുരമനവൻ വല്ല ഗ്രന്ഥത്തിന്നും അഭിപ്രായം പറയുന്നത് ഗ്രന്ഥത്തെ നോക്കിയല്ലാതെ ഒരിക്കലും ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ മൂലം നോക്കിയിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം മയൂരസന്ദേശത്തെ അത്ര അധികം സ്തുതിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും അക്ഷബ്ദം എന്ന ആഖ്യാനികയെപ്പറ്റി വളരെ പരിഹാസമാ

യി പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ ഞാൻ കാണാൻ ചെന്നപ്പോൾ അക്ബർ എടുത്തു എന്റെ കയ്യിൽ തന്നിട്ട്, 'വായിക്കൂ' എന്നു പറഞ്ഞു. 'അസൂമനപർവ്വതത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചു ലംബമാനമായ' എന്നിങ്ങനെയൊ മറ്റൊരു ഉള്ള ആദ്യത്തെ വാക്യം ഞാൻ വായിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ ചന്ദ്രമേനോൻ പൊട്ടിച്ചിരിപ്പാൻ തുടങ്ങി. പിന്നെ 'ലംബമാനം' എന്ന പദത്തെപ്പറ്റിയും മറ്റും പറഞ്ഞ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഇവിടെ എഴുതാൻ സാധിക്കയില്ല. ഒടുവിൽ ഒരു പുസ്തകത്തോടു കൂടി കാരോ ശാസ്ത്രിയെക്കൂടി അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണ് എന്നു പറഞ്ഞു പുസ്തകം എന്റെ കയ്യിൽ നിന്നു വാങ്ങി മേശമേൽ ഇട്ട് വേറെ സംഭാഷണം ആരംഭിച്ചു.

സ്തുതിയിലോ പരിഹാസത്തിലോ മുഖം നോക്കുക പതിവല്ലെന്നുള്ളതിന് അദ്ദേഹം ഒരു യൂറോപ്യൻ ഇല്ലിയെ ചെണ്ടകൊട്ടിച്ചതു നല്ല ദൃഷ്ടാന്തമാണല്ലോ. ഇതിനെപ്പറ്റി മറ്റൊരു മാനുസ് ലെയുള്ള മനോരമയിൽ എഴുതിയതു ഇവിടെ പകർത്തിയിടാം.

'ഏതെങ്കിലും ഒരു സംഗതിയിൽ ഒരാൾക്കു കരം നിർബന്ധമുണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ അതിനു വിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിച്ചു അയാളെ കവചമാക്കുന്നതു ചന്ദ്രമേനോനു വലിയ ഒരാനന്ദമാണ്. ചന്ദ്രമേനോൻ കോഴിക്കോട്ടു സബ്ജക്റ്റിയായിരിക്കുന്ന കാലത്തു ഡേവിസ് സാജ് അവിടെ ഡിസ്ട്രിക്ട് ഇല്ലിയായി വന്നുചേർന്നു. ഡേവിസ് കോടതിയിൽ കേസുവിസ്തരിക്കുന്ന സമയം, സമീപത്തെങ്ങും ശബ്ദമുണ്ടാക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിനു വലിയ വിരോധമാണ്. 'താനിരിക്കുന്നതിനു മുകളിൽക്കൂടി കാര്യം പറയുന്നതു ഇഷ്ടമല്ലാത്തയാൾ' എന്നു നമുക്കു ഇടയിലുള്ള ദുർവാസനുകളെ

പ്പറ്റി അതിശയോക്തിയായി പറയുന്നത് ഡേവിസ് സാബ്ബിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അക്ഷരപ്രതി വാസ്തവമായിരുന്നുവെന്നു പ്രസിദ്ധമാണ്.

കോഴിക്കോട്ടു ടൗണിൽനിന്നും മൂന്നുമൈൽ അകലെയായി തീയരുടെ വക വരക്കൻ എന്നൊരു ക്ഷേത്രമുണ്ട്. അവിടെ ഒരു ചിറപ്പിൻ ചെണ്ടകൊട്ടാൻ ഒരു മാരാറെ വരുത്തിയിരുന്നു. ഒന്നാംതരം ചെണ്ടകൊട്ടുകാരന്റെ ശമ്പളം കിട്ടുന്നമെന്നു മുഖിൽക്കൂട്ടി ക്ഷേത്രാധികാരികളെ മനസ്സിലാക്കിയശേഷമാണ് മാരാർ കൊട്ടാൻ പുറപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ ചിറപ്പു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മൂന്നാംതരക്കാരുടെ കണക്കനുസരിച്ചുള്ള പ്രതിഫലമാണ് മാരാർ കിട്ടിയത്. കൂടുതൽ ആദായത്തിനു താൻ അപകാശിയാണെന്നുള്ള മാരാരുടെ വാദസമരങ്ങളൊന്നും ക്ഷേത്രാധികാരികളോടു ഫലിച്ചില്ല. ഇച്ഛാഭംഗകല്പക്കിതനായ മാരാർ ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ചന്തുമേനോൻ സബ്ബിയുടെ കോട്ടിൽ കേസുകൊടുത്തു. ചിറപ്പിനു വന്ന തീയരിൽ ആരും സാധു മാരാർ വേണ്ടി സാക്ഷിപറയാൻ തയ്യാറായില്ല. വേറെ ഒന്നുണ്ടാളുകളെ മാരാർ സാക്ഷികളായി കൊണ്ടുവന്നുവെങ്കിലും ചന്തുമേനോൻ ചോദ്യങ്ങളും ക്രാസ്സുകളുംകൊണ്ട് അവർ ചെണ്ടകൊട്ടിനെപ്പറ്റി യാതൊരു ഗന്ധവുമില്ലെന്നു വെളിവാക്കി.

മാരാർ വാസ്തവത്തിൽ ഒന്നാംതരം ചെണ്ടക്കാരന്റെ പരിപ്പും സാമന്ത്രിയും ഉണ്ടോ എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ് കേസിലെ പ്രധാന പായിൻറു്. അതിനെത്താണു നിവൃത്തിയെന്നു് ആലോചനയായി. ഒടുവിൽ ചെണ്ട കൊണ്ടുവന്നു കോടതിമുഖാലക കൊട്ടിക്കാണിക്കാൻ തയ്യാറുണ്ടോ എന്നു മാരാർമാടു സബ്ബി ചോദിക്കയും അയാൾ അ

പ്രകാരം സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. മാന്വൽ ചെലക്കൂടുമായ കോടതിയിൽ പ്രവേശിച്ച രേഖകളും മുഴക്കി കൊടുമാറുണ്ടിട്ടു.

സബ് ഇല്ലിയുടേയും ഡിസ്ട്രിക്ട് ഇല്ലിയുടേയും കോടതികൾ ഒരേകെട്ടിടത്തിലാണ് ഇട്ടിട്ടുള്ളത്. കണ്ണുകരോരമായ പടഹഡപനി കേട്ട ഡേവിസ് ധര പരിഭ്രാന്തചിത്തനായി. ഇതെന്തു കഥയാണെന്നു നോക്കുവരാൻ ശിപായിയെ അയച്ചു. ശിപായി തിരിച്ചപ്പോൾ ചന്ദ്രമേനോൻ സബ് ഇല്ലി ഒരാളെ ചെണ്ടകൊട്ടിക്കുന്ന ബഹളമാണ് കേൾക്കുന്നതെന്നു സാബ്സിനെ അറിയിച്ചു. ഡേവിസ് ഉടനെ തന്റെ ഡഫടാറെ വിളിച്ചു ഈ ചെണ്ടകൊട്ടു ഉടൻ നിറുത്താൻ ഏല്പാടുചെയ്യണമെന്നു സബ് ഇല്ലിയോടു പറയാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. ചെണ്ടകൊട്ട് തുടങ്ങിയപ്പോൾത്തന്നെ അതിനെ തടയാൻ ഡിസ്ട്രിക്ട് ഇല്ലിയുടെ ആൾ വരുമെന്നു അറിയാമായിരുന്നതുകൊണ്ടു ഡഫ്ടാരുടെ തലപ്പാവു വാതിലിൽ കണ്ടുതുടങ്ങിയപ്പോൾതന്നെ ചന്ദ്രമേനോൻ അദ്ദേഹപുറമെ ഒരു ഗൗരവഭാവം നട്ടിട്ടു ഇരിപ്പായി.

ഇതിനിടയിൽ ചന്ദ്രമേനോന്റെ ആകാശസൗകൃവത്തെപ്പറ്റി ഒരു പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ചന്ദ്രമേനോന്റെ പൊക്കം ആറടിയിൽ കൂടുതലല്ലാതെ കുറവല്ലായിരുന്നു. അസാമാന്യ വണ്ണമുള്ള ഒന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം. ഇപ്രകാരമുള്ള പൊക്കത്തേയും വണ്ണത്തേയും അതിശയിക്കുന്നതായിരുന്നു ചന്ദ്രമേനോന്റെ കൂടവയർ. ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു മഹാ പുരുഷൻ ഗംഭീരമായി ഒരൊറ്റ നോട്ടം നോക്കിയാൽ ഒരു ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷിയുടെതല്ല വലിയ വൈഭവസ്രായിയുടെ ഡഫാർക്ടുകൾ അനുഭവിച്ചപ്പോഴിപ്പോഴോ? ഗൗരവമുള്ളതായ സബ് ഇൻഷിയുടെ മുമ്പിൽ കയറിച്ചെന്നു തന്റെ സന്ദേശം ധരിപ്പിക്കാൻ ഡഫാർക്ട് ചെയ്യും മ

തിയാകുന്നില്ല. കൊട്ടു നിർത്തിക്കൊണ്ട് സായിന്റെ അടുത്തു ചെല്ലാമോ—അതും വയ്യ. നിർഭാഗ്യവാനായ ഡഫാർ വലിയ പരുങ്ങലിലായി.

ഇതിനിടയിൽ തന്റെ പാടവം മുഴുവൻ പ്രദർശിപ്പിക്കാനായി മാരാർ സാഹസപ്പെട്ടു ചെണ്ടകൊട്ടിതകർന്നു. കോടതിയും പരിസരങ്ങളും ശബ്ദകോലാഹലത്താൽ മുഖരിതമാകുന്നു. യൂറോപ്യൻചെവിക്ക് നിശിതശല്യമായ ഈ പെരുമ്പറശബ്ദം സഹിക്കവയ്ക്കാതെ ഡേവിസ് ധ്വജ കൂട്ടി ലിട്ടു പെരുവിനെപ്പോലെ തന്റെ ന്യായാധിപപീഠത്തിലിരുന്നു. സായിന്റെ ഈ അവസ്ഥ സ്വന്തം ഭാവനാശക്തിയിൽ കാണുന്ന സാഹസ്യശീതരോമണിയായ ചന്ദ്രമേനോന്റെ മുഖത്തു അസാമാന്യമായ ഒരു സന്തൃപ്തി പ്രകാശിക്കുന്നു. ഇല്ലിയുടെ ഈ മുഖപ്രസന്നത തന്റെ ചെണ്ടകൊട്ടിലുള്ള രസംകൊണ്ടാണെന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ച മാരാർ അയാളുടെ സർവ്വശക്തിയും പ്രയോഗിച്ചു ചെണ്ട അടിച്ചുവീക്കുന്നു.

ഡഫാർ പോയി കുറച്ചൊക്കെ സമയമായിട്ടും യാതൊരു പ്രയോജനവും കാണാത്തതുകൊണ്ട് അക്ഷമനായ സാജ് വീണ്ടും ഒരു ശിപായിയെക്കൂടി കർശനമായ കല്പന കൊടുത്തു. രണ്ടാമതും സായിന്റെ ഒരാൾ വരുന്നത് ദൂരെവെച്ചുതന്നെ ചന്ദ്രമേനോൻ കണ്ടു. തനിക്കു സഹായത്തിനു ഒരാൾക്കൂടി വന്നുചേർന്നു എന്നു കണ്ടപ്പോൾ ഡഫാർക്ക് ഏതാണൊരു ധൈര്യം തോന്നി. ഇനി എന്തെങ്കിലുംപട്ടെ അങ്ങോട്ടു കയറിച്ചെല്ലുകതന്നെ എന്ന് അയാൾ ഉറച്ചു. നൈഷഡഹസ്തങ്ങളിൽനിന്നും മോചനം ലഭിച്ച ഹംസത്തെപ്പോലെ ശരീരമാസകലം ഒന്നു കടഞ്ഞു്

കുറ്റായത്തിന്റെ തൂസുകൾ വലിച്ചുനീട്ടി ശരിപ്പെടുത്തി ഡഫോർ കോട്ട് ഹാളിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു.

രംഗസ്ഥിതി മാറിവീഴുന്നുവെന്ന് കാലേകൂട്ടി മനസ്സിലാക്കിയ ചന്ദ്രമേനോന്റെയും വിധം പെട്ടെന്നു മാറി. ചെണ്ടകൊട്ടിൽ അദ്ദേഹം ലയിച്ച് കണ്ണുചിമ്മി കൊട്ടിന്റെ താളത്തിനൊത്തു സാവധാനത്തിൽ തലയും കലുക്കി ഇരിപ്പായി. സാധു ഡഫോർ എന്തുചെയ്യും? കേസുവിചാരണയിൽ ഏകാഗ്രചിത്തനായി കണ്ണുമടച്ചിരിക്കുന്ന ന്യായാധിപന്റെ അടുക്കൽ കയറിപ്പോകുവാൻ വിളിച്ചുണർത്തി സംസാരിക്കാൻ ഒരു ശിപായിപ്രധാനൻ ഡെയ്യപ്പെട്ടു മോ? പക്ഷേ കാര്യം പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കാൻ ഇനിയും താമസിച്ചാൽ സാബ് മുക്കപ്പെട്ടുകിട്ടേ? ആവശ്യം സൃഷ്ടിയുടെ മാതാവെന്ന നിയമസഭയിൽ ഈ ആപൽസന്ധിയിൽ ഡഫോർ ഒരു ജനോന്മേദം ഉണ്ടായി. ചന്ദ്രമേനോന്റെ ഡഫോർക്ക് അടുക്കൽ ചെന്നു. 'പരിത്രാണായ സാധുനാം വിനാശായ ചിദ്രൂപതാം' എല്ലാത്തിനും അയാൾതന്നെ സമർത്ഥനാണ് അങ്ങോട്ടേയ്ക്ക് പ്രാപിച്ച് കാര്യം നിർവ്വഹിക്കാമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

കൈശലം അതു കറുക്കു കൊണ്ടു. തന്റെ യജമാനനോടു തനിക്കു ഏതു സമയത്തും ചെന്നു കാര്യങ്ങൾ ഉണർത്തിക്കൊള്ളു സാമർത്ഥ്യമുണ്ടെന്നു സ്വയം അഭിമാനിച്ചുകൊണ്ടു ചന്ദ്രമേനോന്റെ ഡഫോർ ന്യായാധിപചിഹ്നത്തിനു സമീപം ചെന്നു 'ജഡ്ജിസായിന്റെ' എന്നിത്രയും പറഞ്ഞുപ്പോഴേക്കും അവിവേകിയായ ചാമരേവൻകാരണം ചൊല്ലുന്നവെ സമാധിപ്പിച്ചപ്പോൾ വന്നതുകൊണ്ടു കോപിപ്പിന്നായി മൂന്നാം തൃക്കണ്ണുതുറന്ന സംഹാരതന്ത്രപോലെ ചന്ദ്രമേനോൻ തന്റെ ഡഫോർ ഒന്നു നോക്കി. 'കുറ്റായത്തിന്റെ

മുന്നരുപാ പ്രായശ്ചിത്തം' എന്നു ഗജ്ജനമാകുന്ന തീജപാല അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തുനിന്നും പുറപ്പെട്ടു. കോടതിയിൽ കൂടിയിരുന്ന വക്കീലന്മാരാദിയായ യക്ഷകിന്നരകിപുരുഷന്മാർ ആസക്തം നട്ടുങ്ങി. സബ്ജഡ്ജിയുടെ നന്ദികൾ ശപരൻ വായുവേഗത്തിൽ അവിടെനിന്നു അന്തഃപാതം ചെയ്തു. ഡിസ്ട്രിക്ട് ജഡ്ജിയുടെ ഭൂതഗണങ്ങൾ പ്രാണരക്ഷാർത്ഥം പലായനം ചെയ്തു.

അല്പസമയംകൂടി മാരാരെക്കൊണ്ടു ചെയ്തുകൊട്ടിച്ച ശേഷം തുപ്പുന്നായി അയാൾക്ക് ഒന്നാംതരക്കാരന്റെ കൂലി കൊടുക്കേണ്ടതാണെന്നു വിധിച്ചു. കാപ്പികുടിസമയത്തു ഡബിൾ ധാര ചത്തുമേനോന്റെ പ്രത്യേക മുറിയിൽ വന്ന് 'ഇതെന്തു മാതിരിയാണ്? മററുള്ളവർക്കു ചെയ്തുകേട്ടിരുന്നു ജോലി ചെയ്യേണ്ട?' എന്നു ചോദിച്ചതിനു 'മനസ്സാക്ഷിക്കനുസരണമായി ന്യായം നടത്താനുള്ള എന്റെ ശ്രമം താങ്കൾക്കു അസഹ്യതയുണ്ടാക്കി എന്നു കാണുന്നതിൽ ഞാൻ നിറു്യാളും വ്യസനിക്കുന്നു' എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. ശുണ്ഠിക്കാരനാണെങ്കിലും ചത്തുമേനോനോടു പ്രത്യേക വാത്സല്യമുണ്ടായിരുന്ന സാജ് "നിങ്ങൾ ഒരു അസാധാരണ ഇഡ്ജിമനെ" എന്നു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ചത്തുമേനോന്റെ കൈപിടിച്ച് കുലുക്കിയിട്ടു പോകയും ചെയ്തു.

എനിക്കുള്ള ഒരു അനുഭവം താഴെ എഴുതുന്നു. ഇതു ഞാൻ മുഖ്യാത കാലം പരസ്യം ചെയ്തതാണ്.

ഒരു ദിവസം ചത്തുമേനവന്റെ വീട്ടിൽ കോലായിൽ ഇരുന്നു ഞങ്ങൾ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ അവിടെ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ വന്നു മുററത്തു നിന്നു. 'ആരാ' എന്നു ചോദിച്ചതിനു ഭാഗവതരാണെന്നു മറുപ

ടികേട്ട ഉടനെ മിസ്റ്റർ മേനോൻ സംവിധിച്ചതായി തോന്നി. കോലായിൽ കടന്നിരിക്കാൻ പറഞ്ഞു. പാടിത്തുടങ്ങാനും ഉടനെ പറഞ്ഞു. ഭാഗവതർ മുളിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിലിടയ്ക്കു അയാളെ കടക്കുണ്ണിട്ടു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നല്ലാതെ സംഭാഷണം നിർത്തിയിരുന്നില്ല. അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഭാഗവതരോട് 'ഫിഡിൽ അറിയാമോ' എന്നായി. അറിയാമെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ഭൂതനെ വിളിച്ച് 'കൃഷ്ണ, ആ ഫിഡിൽ എടുത്തുകൊണ്ടു വാ' എന്നു പറഞ്ഞു. ഭൂതൻ ഫിഡിൽ കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ അതു താൻതന്നെ വാങ്ങി കമ്പികളൊക്കെ കറെ അഴിച്ചു ഭാഗവതരുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു, വീണ്ടും എന്ന്നാടു സംഭാഷണം തുടങ്ങി. സാധു ബ്രാഹ്മണൻ പത്തുപതിനഞ്ചു മിനിറ്റുനേരം ഫിഡിലിനു ശ്രുതികൂട്ടിക്കൊണ്ടും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു ചന്ദ്രമേനവനെ ഭയത്തോടുകൂടി നോക്കിക്കൊണ്ടും കഴിച്ചശേഷം അയാളോടു ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു:—

'ഫിഡിൽവായന നല്ല ശീലമില്ല, ഇല്ലേ ?'

'ഇല്ല. ഫിഡിൽ ശീലിച്ചതുടങ്ങിട്ട് അധികമായില്ല.'

'ശരി, ഫിഡിലവിടെ വെക്കൂ. എവിടെയാ ?'

'പാലക്കാട്ടാണ്.'

'ഇവിടുത്തെ പാലക്കാട്ടേക്ക് എന്താണ് വണ്ടിക്കൂലി ?'

'പതിന്നാലണം.'

'അതു വേഗംപോകുന്ന വണ്ടിക്കാരനോ ?'

(എന്നുവെച്ചാൽ മേയിൽവണ്ടിക്കാരനോ എന്നർത്ഥം.)

ബ്രാഹ്മണൻ അതും സമ്മതിച്ചശേഷം ഭൂതനെ വിളിച്ച് 'എടുത്തുപെട്ടി എടുത്തുകൊണ്ടുവരാൻ കല്പിച്ചു; അതു കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ 'അതു തുറന്നു പതിന്നാലണം എടുത്തു പട്ടക്ക് കൊടുത്തു' എന്നു പറഞ്ഞു. പെട്ടിയിൽ ചില്ലറയ

ഒല്ലെന്നു ഭൂതൃന് പഠത്തപ്പോൾ 'ഉദ്യോഗിക എടുത്തു മാറി പതിന്നാലണ കൊടുക്കെടാ' എന്നു ഉച്ചത്തിൽ പറഞ്ഞു. അന്നു ചില്ലറ മാറാൻ പോകുന്ന ഭൂതൃന്റെ പിന്നാലെ പോയ ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ മുഖഭാവം ഞാൻ ഒരു കാലത്തും വിസ്മരിക്കയില്ല.

ഇങ്ങിനെ പറയാമെന്നുവെച്ചാൽ പലർക്കും ഉണ്ടു്.

മംഗലപുരത്തുവെച്ചു് തനിക്കു ജ്വരബാധയും പക്ഷവാതത്തിന്റെ സുഖഭേദം ഉണ്ടാകയാൽ മുമ്പൻമുൻ കല്പനയിൽ പ്രവേശിച്ച തലശ്ശേരിയിൽ സ്വന്ത ഭവനത്തിൽ വന്നു പാത്തു. മുമ്പൻമുൻ വീണ്ടും കോഴിക്കോട്ടു സബ് ജഡ്ജിയായി ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെവെച്ചു മുമ്പൻ സെപ്റ്റംബർമാസം ൭-ാംനു കോടതിയിൽ പോയി വൈകുന്നേരം മടങ്ങിവരുകയും, അതിൽപ്പിന്നെ, തന്നെ സ്ഥായിയായി ബാധിച്ചിരുന്ന പക്ഷവാതം പെട്ടെന്നു മുർച്ചിക്കുകയും ചെയ്തു. 'രോഗിയായി കിടന്നു' ആർക്കും യാതൊരു ഉപദ്രവവും കെട്ടിക്കാതെ മഹാ വിദ്വേഷം മഹാ സത്യസന്ധനും പരമരസികനും പരോപകാരിയുമായ മഹാത്മാവു് പിറേറദിവസം അതികാലത്തു ചരമഗരിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

വീതിയും ഭാഗ്യവും ഉച്ചസ്ഥിതിയിൽ എത്തിയ ഒരു വയസ്സ് തുടങ്ങിയപ്പോൾ അന്നുമാണെന്നുള്ള മരണം പൂണ്ണമാനം ക്ഷോഭം തന്നുവെന്നുവന്നതല്ലെന്നു പറയേണ്ടതുണ്ടു്.

ണ്ടുണ്ടാക്കാമെന്നുള്ളത് അനുഷ്ഠാനസിദ്ധവും അപ്രതീക്ഷ്യവുമായ ഒരു പരമാർത്ഥമാകുന്നു. ഈ വാസ്തവത്തെ പ്രവൃത്തിരൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിക്കാണിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മഹാനാണ് വിദ്വാൻ കൈക്കുളങ്ങര രാമവാരിയരവർകൾ. ഒരു കവിയോ നോവലെഴുത്തുകാരനോ അല്ലെങ്കിലും, രാമവാരിയരിൽനിന്നു മലയാളഭാഷയ്ക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള ഗുണപൗഷ്പവും ആ നിലയിലുള്ള ഒരാളിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നതിനേക്കാൾ എത്രയോ ഇരട്ടിയാണെന്നുള്ളതു സംശയരഹിതമായ ഒരു കാര്യമാണ്. ഇങ്ങിനെ മലയാളഭാഷയെ തന്നെത്താനറിയാതെ സവിശേഷം അനുഗ്രഹിച്ച ഒരു അഗാധപണ്ഡിതന്റെ ജീവചരിത്രസംക്ഷേപത്തെയാണ് ഇത്തവണ രേഖപ്പെടുത്താമെന്നു വിചാരിക്കുന്നത്.

കൊച്ചിസംസ്ഥാനത്തു തലപ്പിള്ളിത്താലൂക്കിൽ ചെങ്ങഴി കോട്ട പ്രവൃത്തിയിൽ പെട്ട കടത്തോട്ടു ദേശത്തുള്ള 'കൈക്കുളങ്ങര കിഴക്കേ വാരിയ'മാണ് രാമവാരിയരുടെ മാതൃഗൃഹം. കൊല്ലം പതിനൊന്നാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ പ്രഥമപാദത്തിൽ അവിടെ നാരായണീവാരസ്യാർ എന്ന ഒരു സ്ത്രീരത്നം ജീവിച്ചിരുന്നു. അവരുടെ പ്രഥമഭർത്തുലാഭം വീട്ടുകാരുടെ നിർബ്ബന്ധംമൂലം ഉണ്ടായതുകയാൽ ദാവത്യജീവിതത്തിൽ പലിയ മനസ്സുവെമില്ലാതെയാണ് അവർ കഴിച്ചു കൂട്ടിയിരുന്നത്. രണ്ടു പ്രസവം കഴിഞ്ഞിട്ടും അവരുടെ മനശ്ശല്യത്തിനു ഒട്ടും കുറവുണ്ടായില്ല. എങ്കിലും ഏതാദൃശസന്ദർഭങ്ങളിൽ സാധാരണ സ്ത്രീകൾക്കു ഹൃദാഘാതമുണ്ടായപ്പോഴെപ്പോലും ആ സാധുവി വശംവദയായിരുന്നില്ല. പിന്നെയോ, ഹൃദയം വഴിഞ്ഞൊഴുകുന്ന ദുഃഖഭക്തിയോടുകൂടി, തന്റെ മനോരഥപരിപൂർത്തിയായിട്ടും സൽസന്താനലബ്ധിക്കായിട്ടും കൈക്കുളങ്ങരഭഗവതിയെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതി

ൽ തലമുറയായി ദിവസം കഴിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. 'ഈ ഭരണനിഷ്പാദിപ്പിച്ചവനെ കാലത്തു ഒരു ദിവസം അന്ത്യോശ്യം കഴിഞ്ഞു സകലരും പിരിഞ്ഞുപോയിട്ടും വാരന്ധ്യാർക്കു മുന്നോടേ മനോരമങ്ങളെക്കൊണ്ടു തന്നെത്താനറിയാതെ ആ ഭഗവതിക്ഷേത്രത്തിൽ തന്നെ ഇരുന്നു'പോയത്രേ! മനോരാജനിമഗ്നയായ ആ സാധവി പരിതഃസ്ഥിതികളെല്ലാം മറന്ന ഭഗവതിധ്യാനത്തിൽ മുഴുകിപ്പോയതായിരിക്കാം! വൈരാഗ്യം വർദ്ധിച്ചാൽ എന്തൊക്കെയാണുണ്ടാകാത്തത്?

ഭഗവതിക്ഷേത്രത്തിനു അടുത്തു താമസിച്ചിരുന്ന കൈതക്കോട്ടുഭട്ടതിരി, പതിവുപാലെയുള്ള പ്രാർത്ഥനയ്ക്കായി വന്ന അവസരത്തിൽ അപ്രതീക്ഷിതവും അഭൂതപൂർവ്വമായ വിധം ആ അസമയത്തു നാരായണി വാരന്ധ്യാർക്ഷേത്രത്തിൽ ഇരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. 'നാരായണി എന്താണു ഇന്നു ഈ അസമയത്തു ഒരറസ്സിവിടെ നില്ക്കുന്നത്?' എന്നു വിസ്മയപരതന്ത്രതയോടുകൂടി ചെയ്തു ചോദ്യം കേട്ടപ്പോഴാണ്, ആ സാധവീരണം പരിതഃസ്ഥിതികളിൽ പ്രബുദ്ധയായത്. അവർ ഭട്ടതിരിയോടു മറുപടി പറഞ്ഞതു ഏകദേശം ഇത്തരത്തിലായിരുന്നുവത്രേ. അസാധാരണമായ ഒരു കാഴ്ച കണ്ടു ഞാൻ വല്ലാതെ പരിഭ്രമിച്ചു നിൽക്കുകയായിരുന്നു. അതു സ്വപ്നമോ വെറും മനഃഭ്രാന്തിയോ എന്നു എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ആകാശത്തിൽനിന്നു അതിഭൂതജാലമായനായ ഒരു ദിവ്യപുരുഷൻ ഇറങ്ങിവന്നു എന്റെ മടിയിലിരുന്നു. പെട്ടെന്ന് അയാൾ ഒരു ബാലരൂപം കൈക്കൊണ്ടു എന്നെ അമ്മ! എന്നു വിളിക്കുകയും എന്റെ മൂല കുടിക്കുകയും ചെയ്തതായിട്ടും ആ അവസരത്തിൽ എന്റെ മൂലകളിൽനിന്നു പാൽ ചുരന്നുവന്നതായിട്ടും എ

നിക്കു തോന്നി. അടുത്ത നിമിഷത്തിൽ ആ സ്വപ്നവും അപ്രത്യക്ഷമാവുകയും ചെയ്തു. ഇതെല്ലാം അല്പനിമിഷങ്ങൾക്കകം കഴിഞ്ഞു. പെട്ടെന്നു തെളി എഴുന്നേറ്റു ഞാൻ ഈ അസാധാരണ സംഭവമൊത്തു വല്ലാതെ പരിഭ്രമിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. തിരുമേനിയുടെ വാക്കു കേട്ടതിനു ശേഷമാണ് വാസ്തവത്തിൽ എന്റെ പരിഭ്രമം തീർന്നത്. ഇതിന്റെ എല്ലാം അർത്ഥം എന്താണെന്നു ഭഗവതിക്കു മാത്രമേ അറിഞ്ഞുകൂട്ടൂ.

വീണ്ടുമുണ്ടായ ചോദ്യപരമ്പരയുടെ ഫലമായി തന്റെ ജീവിത രഹസ്യവും ഭേദനകാരണവും വാരസ്പാർ ഭട്ടതിരിയോടു തുറന്നു പറഞ്ഞു. ബുദ്ധിമാനും തപോനിഷ്ഠനുമായ ഭട്ടതിരി പുറത്തിറങ്ങി നക്ഷത്രം നോക്കുകയും എന്തോ ചിലതൊക്കെ ഗണിച്ചു നോക്കുകയും ചെയ്തു. സമയം തെറ്റി എഴുന്നേറ്റുകൊണ്ടു പതിവിൽ വളരെ നേരത്തേയായാണ് ഭട്ടതിരി കളിക്കാനായി പുറപ്പെട്ടത്. ഇതിൽ എന്തോ ഈശ്വരേച്ഛയുണ്ടെന്നു അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചു. ദൈവകല്പിതം ആകുറ്റമായോ? ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ ഭട്ടതിരിയും വാരസ്പാർക്കു തമ്മിൽ അന്നു ഗാഢാർപ്പമായി വിവാഹം കഴിച്ചു. അധികം രാമസിയാതെ വാരസ്പാർക്കു ഗർഭക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. നാലു വശത്തുനിന്നും ശകാരം, ശങ്ക, പരിഹാസം ഇവ ആ സാദ്ധ്യിയെ സ്വാഗതം ചെയ്തതുടങ്ങി. സത്സ്വഭാവിയും ശുദ്ധഹൃദയനുമായ ഭട്ടതിരി, നികപരായിനിയെന്നു മാത്രമല്ല, സരളഹൃദയയും കൂടിയായ ആ സ്ത്രീയെത്തന്നെ നാട്ടുകാരുടേയും വിട്ടുകാരുടേയും പരിഹാസപരമാക്കിത്തീർക്കാതെ സത്യാവസ്ഥ തുറന്നു പറഞ്ഞു വാരസ്പാർക്കു നേരിട്ട സഞ്ചന്ധം തുടങ്ങുകയാണ് ആ അവസരത്തിൽ ചെയ്തത്. അദ്ദേഹം സ്വജാതീയവിവാഹംകൊ

ണ്ടു അതിനു മുമ്പുതന്നെ ഗൃഹസ്ഥനായിത്തീർന്നിരുന്നതിനാൽ, പ്രസ്തുത സംബന്ധം സപത്നീകലഹത്തിനും തന്മൂലം ഗൃഹച്ഛിദ്രത്തിനും അല്പമൊരു കാരണമായിത്തീർന്നില്ലെന്നില്ല. പക്ഷേ, നയചതുരനും ക്ഷമാനിധിയുമായ അദ്ദേഹം അതു പട്ടാഭിമാന സൂക്ഷിക്കുകയും കാലക്രമത്തിൽ അന്തർജ്ജനത്തെ പറഞ്ഞു സമാധാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ അവസരത്തിൽ ഗൃഹനായികയായ അന്തർജ്ജനവും ഗർഭിണിയായിരുന്നുവെന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം പ്രസ്താവയോഗ്യമാണ്.

ഗർഭസ്ഥനായ ശിശുവിന്റെ നന്മയേയും ഗർഭരക്ഷയേയും സുഖപ്രസവത്തേയും മറ്റും ഉദ്ദേശിച്ച് വെണ്ണയോ നെയ്യോ ഇപിച്ചു ഗർഭിണികൾക്കു കൊടുക്കുന്ന പതിവ് ആ സ്വീകാര്യമായ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിൽ ഇന്നും ഒട്ടും അപൂർവ്വമല്ല; അന്നു അതു കഠിന കൃത്യമായിരുന്നു; ആ പതിവനുസരിച്ച് ഭട്ടതിരി രണ്ടാൾക്കും—അന്തർജ്ജനത്തിനും വാരസ്പാഷം—സേവിപ്പാനുള്ള നെയ്യ് വെച്ചപ്പോൾ ഇപിച്ച്, 'ഇതു നാരായണിക്കു കൊടുത്തേക്കു; മറ്റൊരു സേവിച്ചാളു' എന്നു പറഞ്ഞു ഭട്ടതിരിയിൽനിന്നു രണ്ടും അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ കയ്യിൽ കൊടുക്കുകയായിരുന്നു പതിവ്. അതിബുദ്ധിമാനും വേദവേദാംഗാഭിവിജ്ഞാനം വിഭാഗമായ പുത്രനുണ്ടാകാനുള്ള മന്ത്രങ്ങൾ ഉരുക്കഴിച്ച നെയ്യ് അന്തർജ്ജനത്തിനും, സാധാരണ ഒരിടമട്ടിൽ മാത്രം ഇപിച്ച നെയ്യ് വാരസ്പാഷമായിട്ടാണ് ഭട്ടതിരി ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്. സാധുവായ അന്തർജ്ജനത്തിനും ആ തത്വം മനസ്സിലായിരുന്നില്ല. 'ഇതു നാരായണിക്കു കൊടുത്തോളൂ' എന്നു ഭട്ടതിരി പതിവായി പറയുന്നതു കേട്ടപ്പോൾ 'അവളോടുള്ള സ്നേഹാതിരേകത്താൽ വിശേഷവിധിയായി എന്തോ ഇപിച്ച നെയ്യായിരിക്കും അത്; അതുകൊണ്ടാണ് എന്നും പ്രത്യേ

കം വിവരം പറഞ്ഞു നെയ്യ് എന്നെ എളിക്കുന്നത്? എന്ന് തെറ്റിദ്ധരിച്ച്, വാരസ്യാരെ ചരിക്കണമെന്നുഭേദിച്ച്, അന്തർജ്ജനം വാരസ്യാക്കുള്ള നെയ്യ് സേവിക്കുകയും തനിക്കുള്ളതു വാരസ്യാക്ക് കൊടുക്കുകയും പതിവായി. ഈ വിവരം ഭട്ടതിരിക്കും മനസ്സിലായില്ല. അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ ഈ അസൂയ, മലയാളഭാഷയുടേയും കേരളീയരുടേയും ഭാഗ്യതിരേകത്താൽ, വാരസ്യാക്ക് ഒരനുഗ്രഹമായിത്തീർന്നു. ഇങ്ങിനെ യഥാവിധി സൂരക്ഷിതവും പരിപോഷിതവുമായ ഒരു ഗർഭത്തിൽനിന്ന്, കൊല്ലവർഷം ൧൦൦൮-മാണ്ടു് ചിങ്ങമാസത്തിലെ ചോതിനക്ഷത്രത്തിൽ ഭൂജാതം ചെയ്ത ശിശുവാണു്, പിന്നീടു് 'കൈക്കുളങ്ങര രാമവായ്പർ' എന്ന പേരിനാൽ കേരളം മുഴുവൻ സുപ്രസിദ്ധനായിത്തീർന്നു്. ഈ സ്ഥിതിക്കു വാരിയരുടെ ജനനം നിഷ്കളങ്കമാണോ എന്നു പലർക്കും ന്യായമായ സംശയമുണ്ടാകാവുന്നതാണു്. എന്നാൽ ഈ വക കാര്യങ്ങളിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന രഹസ്യങ്ങൾ എന്തെല്ലാമെന്നു സൂക്ഷ്മമായി കണ്ടുപിടിക്കാൻ അല്ലഭനായ മനുഷ്യർക്കു കരിക്കലും സാദ്ധ്യമല്ല. ഇന്നത്തെ സംബന്ധിച്ച്, വേണമെങ്കിൽ ഇതുപോലെ ഓരോ കളങ്കമാരോപിക്കാവുന്നവരാണു് സാമി വിവേകാനന്ദൻ, ഇഗൽഗുരു ശങ്കരാചാര്യർ, ശ്രീമേശ്വരീസ്ത മുതലായ ലോകോത്തരചരിത്രനാരായ മഹാനാർ. എന്നാൽ, അസാധാരണവും പരിപാവനവുമായ അവരുടെ ഇവിതചയ്യുകൾ, ആ വിശിഷ്ടന്മാർക്കു ലോകത്തിൽ സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ള സ്ഥാനം എത്രമേൽ ഉന്നതവും ഉൽകൃഷ്ടവുമാണെന്നു നമുക്കറിയാമല്ലോ.

രണ്ടു മാതൃലന്മാരുടെ മേൽനോട്ടത്തിലും സംരക്ഷണയിലുമാണു് വാരിയർ വളർന്നുവന്നതു്. അവരുടെ ചേർ രാ

മവരിയരെന്നും കൃഷ്ണവരിയരെന്നുമായിരുന്നു. വിഭവത്തിൽ അവർ ഒട്ടും പിന്നോക്കമായിരുന്നില്ല. പ്രത്യേകിച്ചു, വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽ രാമവരിയരും ജോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ കൃഷ്ണവരിയരും അഗാധവും കായ്ക്കുക്കുമവും പ്രായോഗികവുമായ പാണ്ഡിത്യവും സമ്പാദിച്ചിരുന്നു. തങ്ങൾക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ജ്ഞാനം പരോപകാരത്തിനും വിനിയോഗിക്കാൻ സമർത്ഥരായിരുന്നതുകൊണ്ടു ഇവർക്കു നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ ഒരു നല്ല പേരും സമ്പാദിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. തങ്ങളുടെ ഭാഗിനേയൻ ബാല്യമുതൽക്കുതന്നെ അനിതരബാലസാധാരണമായ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം പ്രകടിപ്പിച്ചു കണ്ടതിനാൽ ഈ രണ്ടു മാതൃലോകം വളരെ സന്തോഷമുണ്ടായി. പിതാവായ ഭട്ടതിരിയുടെ കായ്ക്കും പഠയെടുത്തുവെല്ലോ. ഇല്ലത്തെ ഉണ്ണിയിൽ ഒരു അസാധാരണതപവും കാണാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞില്ല. ഒരു സാധാരണ കുട്ടിയെപ്പോലെയുള്ള ബുദ്ധിശക്തി മാത്രമേ ഉണ്ണിക്കുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. തന്റെ പ്രയോഗം പിഴയ്ക്കാനിടയില്ലെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു ധൈര്യമുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു അന്തർജ്ജനത്തെ വിളിച്ചു കായ്ക്കും ചോദിക്കുകയും അവർ സത്യസ്ഥിതി തുറന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. വാസ്തവം മനസ്സിലായപ്പോൾ ഭട്ടതിരി പറഞ്ഞതിങ്ങിനെയാണത്രേ: 'ദൈവകല്പിതം ആർക്കു തട്ടു കാൻ കഴിയും? നാരായണിയുടെ ഭാഗ്യംതന്നെ! ഇല്ലത്തെ സുഹൃതക്ഷയംകൊണ്ടാണു നിനക്കിങ്ങിനെ തോന്നിയത്.' സപത്നീകലഹം നിമിത്തം തനിക്കു പററിയ ഈ 'സ്വയംകൃതാനന്ദം'ത്തെപ്പറ്റി അന്തർജ്ജനം ജീവാവസാനംവരെ പറഞ്ഞു വ്യസനിക്കാറുണ്ടായിരുന്നുവത്രേ.

ഭട്ടതിരി, പുത്രന്റെ ബുദ്ധിശക്തിയെ പോഷിപ്പിക്കുന്നതിനു സാരസ്വതഘൃതം ഇപിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നതായി

പറയപ്പെടുന്നു. കാലോചിതമായ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിട്ടുള്ള അമാവന്ദാരായിരുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസകാലത്തുണ്ടായ അതുത സംഭവങ്ങളെപ്പറ്റി പല ഐതിഹ്യങ്ങളും പറഞ്ഞുകേൾക്കുന്നുണ്ട്. വിശ്വാസ്യതയിലുള്ള സംശയംകൊണ്ടും ഭലനത്തിന്റെ സീമാതീതമായ ദൈർഘ്യത്തെ ഭയന്നും അതൊന്നും ഇവിടെ ചേർക്കണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല. അമരകാശം മൂന്നു പ്രാവശ്യം ആദ്യം വായിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു അതു മുഴുവൻ രാമവാര്യൻ ഏകദേശമായിത്തീർന്നായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തുനിന്നുതന്നെ കേട്ട ചില അളകൾ ഇപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട്. ശ്രീരാമോദനമെന്ന ഒരു കാവ്യം പഠിപ്പിക്കേണ്ട ചുമതല മാത്രമേ അമാവന്ദാർക്കുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂവത്രെ. അതു പഠിച്ചതിന്റേപ്പോഴേക്കും മറ്റു കാവ്യങ്ങളെല്ലാം ഭാഗിനേയനു അതീവലളിതങ്ങളായിത്തീർന്നിരുന്നു. അമരകാശത്തിലുള്ള പരിചയാധിക്യങ്ങൾ സംസ്കൃതഭാഷയിലെ പ്രധാന പദങ്ങളെല്ലാം കരതലാലകംരൂപാലം സുഗ്രഹങ്ങളായിത്തീർന്ന ഒരാൾക്കു കാവ്യങ്ങൾ ലളിതങ്ങളായിത്തീരുന്നതിൽ എന്താണതിശയം? പന്ത്രണ്ടു വയസ്സു തികയുന്നതിനു മുൻപുള്ള കുമാരനിത. അതുവരെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം മുഴുവൻ നടന്നതു വാരിയത്തുവെച്ചതെന്നായിരുന്നു. സ്വന്തം വീട്ടിൽവെച്ചു പഠിച്ചതുകൊണ്ടോ എന്തോ ഇക്കാലങ്ങളിലൊന്നും രാമവാര്യൻ പഠിപ്പിൽ പറയത്തക്ക ശ്രദ്ധ പതിച്ചിരുന്നില്ല. അങ്ങിനെ അശ്രദ്ധയോടുകൂടി പഠിച്ചതിന്റെ ഫലമാണത്രെ പഠത്തേതു്. ഭട്ടതിരി ഇപിച്ചു നെയ്യിന്റേയും ചെറുപ്പത്തിൽ സേവിച്ച സാരസ്വതഘൃതത്തിന്റേയും ഫലം കാണാതിരിക്കുമോ?

വാര്യൻ ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ ഒരു ഭക്തനായിരുന്നു.

ഭഗവതിദക്ഷിണത്തിൽ ഒരു ഭജനക്കാരന്റെ നിലയിലാ-
 ണെ മിക്ക സമയവും കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരുന്നത്. പിതാവിന്റെ
 ഉപദേശവും ഇതിനു പ്രോത്സാഹകമായിത്തീർന്നിരിക്കണം.
 ഭജനത്തിനു വ്യവസ്ഥാപിതമായ ഒരു കൂലവും ഇല്ലായിര-
 നുവത്രെ. എന്തുദ്ദേശത്തിനുവേണ്ടിയാണു ഭജനമിരുന്നതെ-
 ന്നും ആർക്കും നിശ്ചയമില്ല. ചിലപ്പോൾ പാതിരാതിരിക്കു ത-
 ണുത്ത വെള്ളത്തിൽ കഴുത്തുവരെ ആണ്ടുകിടന്നും, ചിലപ്പോ-
 ഴ് അത്യുഗ്രമായ വെയിലത്തു വെറും മണ്ണിൽ മലന്നുകിട-
 ന്നും, മറ്റുചിലപ്പോൾ പട്ടുകൊണ്ടു ആപാദശിഖം മുടിയി-
 രുന്നും, ചിലപ്പോൾ നിരാഹാരനായും വേറെ ചിലപ്പോൾ
 ഫലാഹാരനായും ഇങ്ങിനെ പലപ്പോഴും പലതരത്തിനു അ-
 ദ്ദേഹം വ്രതങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതുകൊണ്ടു കൂട്ടുകാർ അദ്ദേ-
 ഹത്തെ 'കിറുക്ക'നാണെന്നും കൂടി സംശയിക്കുകയുണ്ടായിട്ടു-
 ണ്ടു്. ഈ വക അനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കൊക്കെ അദ്ദേഹത്തിനു
 വല്ല ഉപദേശവും ഉണ്ടായിരുന്നുവോ എന്നുതന്നെ ആ-
 ക്കും നിശ്ചയമില്ല. വാരിയർ പിൻക്കാലത്തുണ്ടാക്കിത്തൂ പൂ-
 സ്സുകളിൽ ചിലടത്തു ആദിത്യമണ്ഡലമദ്ധ്യസ്ഥിതമായ
 ഒരു ഭയനസരസ്വതിയെ വന്ദിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു-
 ണ്ടു്. താൻ ഭയനസരസ്വതിയെ ഉപാസിച്ചു പ്രതൃഷ്ഠ
 പ്പെടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു വാരിയർ പിൻക്കാലത്തു ചിലരോടെ-
 ല്ലാം രഹസ്യമായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതായി കേൾക്കുന്നുമുണ്ടു്. ഇ-
 കാരണങ്ങളാൽ, അദ്ദേഹം ചെറുപ്പകാലത്തു വ്രതാനുഷ്ഠ-
 നാദികളെക്കൊണ്ടുപാസിപ്പിരുന്നതു ഭയനസരസ്വതി-
 യെത്തന്നെയായിരുന്നു എന്നുചിന്തകുന്നതിൽ അസാധാര്യ-
 മുണ്ടായിരിക്കുയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. 'ഭയനസരസ്വ-
 തി'യുടെ മൂലമന്ത്രവും ഉപാസനാക്രമവും തന്നോടു ഉപദേ-
 ശശ്രൂപത്തിൽ ഏറ്റുവാങ്ങിക്കൊണ്ടു നടക്കത്തക്കതായ ഒരു

ശിഷ്യനെ താൻ ഇരേതവരെ കണ്ടെത്തിയില്ലെന്നും ഈ മന്ത്രം മറ്റൊരാൾക്കുപദേശിക്കാതെ മരിച്ചുപോകുന്നതിൽ അപാരമായ വ്യസനമുണ്ടെന്നും വാരിയർ ചിലരോടൊക്കെ പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഏകദേശം പന്ത്രണ്ടു വയസ്സു പ്രായമായതോടുകൂടി വാരിയർ ഈ വക അനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽനിന്നു സ്വയം പിൻവാങ്ങുകയും അന്നുമുതൽ വിദ്രാളാസത്തിൽ ശ്രദ്ധാലുവായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. നാട്ടുകാരുടെ പരോക്ഷമായ ആക്ഷേപത്തിനു പാത്രമായ മേൽപറഞ്ഞ പ്രതാപാസനാദികളിൽ വാരിയരുടെ അജാപനാക്ഷപോലും വൈമുഖ്യവും എതിരഭിപ്രായവുമാണുണ്ടായിരുന്നതെങ്കിലും, പിതാവായ ഭട്ടതിരി കേരള പുണ്യമായി അനുക്രമിച്ചിരുന്നതിനാലാണു ആവക ചടങ്ങുകളെല്ലാം നിവ്വിപ്പും നിവ്വഹിക്കപ്പെട്ടതെന്നു പറയപ്പെടുന്നതു വാസ്തവമാണെങ്കിൽ, മന്ത്രവും ഉപാസനാക്രമവും ഉപദേശിച്ചുകൊടുത്തതെന്ന ഭട്ടതിരിയാണെന്നു വരാൻപാടില്ലെന്നില്ല. രണ്ടായാലും ഈ ഭട്ടനും 'കാലംകൂടിയതിനുശേഷം'മാണു രാമവാരിയരുടെ യഥാർത്ഥവിദ്യാഭ്യാസം തുടങ്ങിയതെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.

മഹാവിദ്വാനും അതിപ്രസിദ്ധനും നാനാശാസ്ത്രവിദഗ്ദ്ധനുമായ പാലപ്പറത്തു പുതിയേടത്തു ഗോവിന്ദൻ നമ്പ്യാരവർകൾ രാജകുമാരന്മാരേയും മറ്റും പഠിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു തുപ്പണിത്തുറ കോവിലകത്തു താമസിച്ചുവന്നിരുന്ന കാലമായിരുന്നു അത്. മാതൃലന്ദാരുടെ ആജ്ഞപ്രകാരവും ചിലവിന്ദുരേയും ഈ ഗോവിന്ദൻനമ്പ്യാരെയാണു വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഭിത്തിയായട്ടത്തിൽ വാരിയർ ഗുരുനാഥനായി സ്വീകരിച്ചത്. മൂന്നു കൊല്ലത്തോളം കാലം ഈ പഠിപ്പു നീണ്ടുനിന്നു. ഇതിനിടയ്ക്കു തർക്കം, വ്യാകരണം, അലങ്കാ

രം എന്നീ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഗണ്യമായ നൈപുണ്യം സമ്പാദിച്ചു. ഇക്കാലത്തു നടന്ന ഒരു രസകരമായ സംഭവം വാരിയരുടെ അസാധാരണമായ പ്രതിഭാവിഭാസത്തെ സ്പഷ്ടീകരിക്കുന്നതാണ്. വ്യാകരണാഭ്യുത്ഥാക്കളെല്ലാം വെളുപ്പു നെഴുന്നേറു അഷ്ടാദ്ധ്യായിസൂത്രപാഠം ഉരുവിട്ടതോന്നിക്കണമെന്നായിരുന്നു നമ്പ്യാരുടെ ആജ്ഞ. മറ്റു കുട്ടികളെല്ലാം ഇതു ശരിക്കു അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. നമുടെ ചരിത്രപുരുഷനാകട്ടെ, ആ സമയത്തു മടിയനായി ചുരുണ്ടുകൂടിക്കിടന്നുറങ്ങുകയല്ലാതെ എഴുന്നേൽക്കുകയോ പാഠത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല. ഇതു എങ്ങിനെയോ നമ്പ്യാർ മനസ്സിലായി. ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹം ശിഷ്യനെ വിളിച്ചു ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു:—‘ഇവരൊക്കെ സൂത്രം ഉരുവിട്ടുപോൾ രാമൻ മാത്രം കിടന്നുറങ്ങുന്നുവെന്നാണല്ലോ ഭേദിക്കുന്നത്! എന്താ അങ്ങിനെ?’ ഈ ചോദ്യത്തിനു വിനീതനായ വാരിയർ പറഞ്ഞ മറുപടി ‘ഒരു കൂട്ടർ ഉരുവിട്ടാൽ പോരെ? ഞാനും വെറുതെ ബുദ്ധിമുട്ടണമോ?’ എന്നായിരുന്നു. ബുദ്ധിമാനായ ശിഷ്യന്റെ വാക്കു കേട്ടു ഗുരുനാഥൻ ഉടനെതന്നെ പരിശോധിച്ചപ്പോൾ, മറ്റു വിദ്യാർത്ഥികൾ ഉരുവിട്ടുകഴിഞ്ഞിടത്തോളം സൂത്രങ്ങൾ യാതൊരു തടസ്സവും കൂടാതെ വാരിയരും ചൊല്ലുന്നതായി കണ്ടു വളരെ സന്തോഷിച്ചു. അന്നുമുതൽ വാരിയരുടെന്നേറെ നമ്പ്യാർ ഒരു പ്രത്യേകമായ മമതയും വാത്സല്യവും തോന്നിത്തുടങ്ങിയതിന്റെ ഫലമായി താമസിയാതെ നമ്പ്യാരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം വാരിയർക്കും കോവിലകത്തുതന്നെ ഭക്ഷണം പതിയുകയും ചെയ്തു.

ഗുരുനാഥന്റെ ഈ പ്രത്യേകത മറ്റു വിദ്യാർത്ഥികളെ അസുയാലുക്കളാക്കിത്തീർത്തു. അവരുടെ നിരന്തരമായ ‘നാ

രമപ്രദയാഗം'നിമിത്തം പ്രധാനികളായ ചിലർക്കുപോലും 'രാമ'നെ കണ്ടുകൂടാതായി. തന്റെ പരിഷ്കൃത വിധം പുത്തിയായിരുന്നാലും ദുർബ്ബലികളായ സതീത്വരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കഴിഞ്ഞുകൂട്ടുവാനുള്ള വൈമനസ്യത്താലും വാരിയർ തുറ്റുപണിത്തുറന്നിന്നു യാത്രപറയാൻ നിശ്ചയിച്ച്, എന്തെങ്കിലും ഗുരുഭക്ഷിണകഴിച്ച് താൻ വാരിയരുത്തേക്കു പോകണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നതായി നമ്പ്യാരെ ധരിപ്പിച്ചു. വാസലൂനിധിയായിരുന്ന നമ്പ്യാർ പ്രിയശിഷ്യവിരഹത്തെ ഭാരത്തു അപാരമായ വ്യസനമുണ്ടായി. എന്നാൽ വാരിയർക്കെതിരായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന കക്ഷി, തന്റെ ആജ്ഞാശക്തിയെത്തന്നെ കവിഭയത്തോടുമാ എന്തുപോലും സംശയിക്കത്തക്കവിധം അതുമേൽ പ്രബലമായിരുന്നതുകൊണ്ടു മനസ്സിലാമനസ്സോടെ ശിഷ്യന്റെ അപേക്ഷയെ കെട്ടിച്ച് സമരതിരുകൾക്കുവന്നു. 'രാമന്റെ സ്വഭാവത്തെ ശിഷ്യവും നിഷ്പക്ഷതയോടെയുമാണു ഞാൻ വലിയ ഭക്ഷിണമായി കരുതുന്നത്. വേറെ അതോരു ഗുരുഭക്ഷിണവും ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നില്ല' എന്നാണത്രെ നമ്പ്യാർ പറഞ്ഞത്. ശിഷ്യൻ വിണ്ടു വിണ്ടു നിർദ്വന്ധി കകയാൽ, 'വൃദ്ധനായ എന്റെ മാതാവിനെ മഹാഭാരതം പഠിപ്പിച്ചുവെന്നു വായിച്ചുകൾപ്പിക്കുക' എന്നു പറഞ്ഞു 'രാമ'നെപ്പറ്റി കിഷ്ടമില്ലാത്തവരെന്നു നാഗാഗ്രഹത്തിലായി. പക്ഷെ വേറെയും പലർക്കുമുണ്ടായിരുന്ന പാശാലായനം സംഭവമായിട്ടു പക്ഷെത്തന്നെ ഏറ്റവും കൂടുതലായുള്ള പാശാലായനം നടത്തുകയും ചെയ്തു. ഇത്രയൊക്കെയായിട്ടും പരിശുദ്ധ കഥാസാരത്തിൽ വർദ്ധിച്ചുപോകയാൽ ഗുരുവിന്റെ ഇടവേളത്തുപോട്ടു നേടുവാൻ പറ്റാത്തതും അദ്ദേഹം വാരിയരുടെ തലയിൽ കൈവെച്ചു 'രാമൻ' എ

വിടെപ്പോയാലും നന്നായിവരും' എന്ന ഗൽഗദസപരത്തിൽ അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ഹാ! ഗുരുശിഷ്യബന്ധത്തെ സുവർണ്ണരേഖകളാൽ അടയാളപ്പെടുത്തേണ്ട ആ നല്ല കാലം ഇങ്ങിനി വരാതവണ്ണം പൊയ്ക്കൊയല്ലോ !

മൂലഭാരതം മുഴുവൻ വായിച്ചുതീർന്നതിനു മൂന്നു കൊല്ലത്തോളം വേണ്ടിവന്നുവെന്നാണറിയുന്നത്. അതുകഴിഞ്ഞു സ്വപ്രഹത്തിലേക്കു മടങ്ങി. പിന്നീടു കുറച്ചുകാലം തൃശൂർ തെക്കുകുറുപ്പത്തു രാമഞ്ചിറമഠത്തിൽ താമസിച്ചിരുന്നതായി പറയപ്പെടുന്നു. അന്നു അവിടെ ചിലരെയൊക്കെ പഠിപ്പിക്കുകയും പ്രഖ്യാതനായ ഭീമാചാര്യരുടെ അടുക്കൽ തർക്കശാസ്ത്രത്തിലെ ചില ഉപരിഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നുവെന്നാണറിയുന്നത്.

മാതൃലന്താരിൽ ഒരാളായ രാമവാരിയർ പുനത്തുത്ത് തമ്പുരാക്കന്മാരുടെ ഗുരുവായിരുന്നു. പുനത്തൂർകോട്ടയ്ക്കു സമീപം വാരിയകുന്ന് താമസിക്കാനായി തമ്പുരാൻ ഒരു ഭവനം പണിയിച്ചു കൊടുത്തിരുന്നു. അടുത്ത ഒരു ക്ഷേത്രത്തിൽ കഴുകവും ഏല്പെടുത്തിക്കൊടുത്തിരുന്നതുകൊണ്ടു കൈക്കുളങ്ങരവാരിയരുടെ ചില കുടുംബാംഗങ്ങൾ പുനത്തുതം താമസിച്ചിരുന്നു. അക്കാലത്തിൽ ചിലപ്പോൾ നമ്മുടെ ചരിത്രനായകനും പുനത്തൂർ പോയി താമസിക്കുമ്പോഴായിട്ടുണ്ട്. ചില തമ്പുരാക്കന്മാരെ അല്പകാലം പഠിപ്പിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. അവർക്കുവെച്ചു കാമിനിമൂലമായ രചനാദം ഇദ്ദേഹത്തെ ബാധിച്ചതായി കേൾക്കുന്നു.

അക്കാലത്തു വാരിയകുന്ന് അല്പം ഉന്നമത്തിന്റെ ഭക്ഷണം കണ്ടുതുടങ്ങി. ചികിത്സയ്ക്കും മന്ത്രവാദത്തോടും ഒട്ടും കുറവുണ്ടായില്ല. എങ്കിലും സുഖഭക്ഷ്യ വർദ്ധിച്ചതേയുള്ളൂ. ഒടുവിൽ മന്ത്രവാദിപ്രധാനിയായ കാട്ടുമാടത്തിൽ നമ്പൂതി

രിപ്പാടവർകളെക്കൊണ്ടു പലതും ചെയ്യിച്ചുനോക്കി. ഇങ്ങിനെ ഉന്മാദചികിത്സയ്ക്കായി നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെകൂടെ താമസിക്കുന്നകാലത്തു രാത്രികാലങ്ങളിൽ തക്കം, വ്യാകരണം മുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ചില പൂർവ്വപക്ഷങ്ങളും സിദ്ധാന്തങ്ങളും പറയുന്നതു കേട്ടു പിറ്റേദിവസം രാവിലെ ചോദിച്ചാൽ “ഞാൻ ഒന്നും അറിഞ്ഞില്ലല്ലോ” എന്നു വാരിയർ പറയുകയും ഇതും ചിത്തഭ്രമത്തിന്റെ ഭ്രാന്തായിരിക്കാമെന്നു വിചാരിച്ച് ഇനങ്ങൾ സമാധാനിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നുവത്രെ. ഇതിനെപ്പറ്റി ഒരു ചരിത്രകാരൻ ഇങ്ങിനെയാണ് പറയുന്നത് :—

“കാട്ടുമാടത്തിലെ ശിഷ്യനും മന്ത്രവാദത്തിൽ അതിനിയുണരമായ പൂങ്ങാട്ടു നമ്പൂതിരി ഒരു ദിവസം രാത്രി കാട്ടുമാടത്തിലേക്കു പോകുംവഴി മാറ്റമദ്ധ്യത്തിൽവെച്ചു ഒരാളെ കണ്ടെത്തുകയും അയാൾ കേവലം ഒരു മനുഷ്യനല്ലെന്നു ലക്ഷണങ്ങളെക്കൊണ്ടു കണ്ടറിഞ്ഞു ചോദിച്ചതിൽ താൻ ഒരു ഗന്ധർവ്വനാണെന്നും തന്റെ സജാതീയനായ ഒരാൾ മന്ത്രവാദതത്വങ്ങൾ ഗ്രഹിപ്പാനായി ഉന്മാദകൈരവനകാട്ടുമാടത്തിൽ താമസിച്ചുവരുന്നുണ്ടെന്നും അയാളോടൊന്നിച്ചു ശാസ്ത്രവാദം ചെയ്തു രസിപ്പിരിപ്പാൻ പോകയാണെന്നും പറഞ്ഞതു കേട്ടു നമ്പൂതിരി കാട്ടുമാടത്തിൽ ചെന്നു നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലോട്ടു സ്വകാര്യമായി വിവരങ്ങൾ പറയുകയും അവർ രണ്ടുപേരും കൂടി അന്നു രാത്രി സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയതിൽ വാരിയരുടെ അമാനുഷതപം ബോദ്ധ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പിറ്റേദിവസം നമ്പൂതിരിപ്പാടവർകൾ വാരിയരെ വിളിച്ചു “രാമനു ഭ്രാന്തില്ല; മന്ത്രവാദതത്വങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചതു മതി; പൊയ്ക്കൊള്ളൂ” എന്നു സന്ദർശനം പറയുകയും ഗ്രഹിച്ചിടത്തോളം തത്വങ്ങൾ ആർക്കും ഉപദേശി

കുരുതെന്നു താക്കീതു ചെയ്തതും ചെയ്തു. [ഇതു ഒരു കെട്ടു കഥയോ കേട്ടുകഥയോ എന്നു നിശ്ചയമില്ല; വാരിയരെ ഗന്ധർവാവതാരമാക്കാൻ വല്ല രസികന്മാരും ചൊല്ലേണ്ടാക്കിയ “ഒരു കഥ”യാകാനാണു അധികം എളുപ്പം. അല്ല ബുദ്ധിപൈദശ്ശ്യമോ പ്രവൃത്തിസാമർത്ഥ്യമോ ഉള്ളവരെക്കുറിച്ചുണ്ടെന്ന ഗന്ധർവ്വന്മാരും വിദ്യാധരന്മാരുമായിരിക്കണമെന്ന ചിലർ ഒരു നിർബ്ബന്ധമുള്ളതുപോലെ ഭവിക്കുന്നു.]

കോട്ടയ്ക്കൽ കിഴക്കുകോവിലകത്തു താമസിച്ച് ചില തമ്പുരാക്കന്മാരെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്ന നിലയിലാണ് നാം പിന്നീടു നാമവാരിയരെ കാണുന്നത്. അവിടെയും സ്ത്രീ നിമിത്തകമായ ഒരു പൈരാഗ്നം അദ്ദേഹത്തെ ബാധിച്ചതായി കാണുന്നു. തന്നിമിത്തം ദേശസഞ്ചാരിയായി പുറപ്പെട്ടുകയാണത്രേ ഉണ്ടായത്. കണ്ണാടകരാജ്യത്തിൽപെട്ട കമ്പഴകോവിലകത്തോളമേ ഈ സഞ്ചാരത്തിനു ദൈർഘ്യമുണ്ടായുള്ളൂ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അവിടെ വെച്ചു ആ കോവിലകത്തെ രാജകുമാരന്മാരിൽ ചിലർ നാമവാരിയരുമായി യാദൃച്ഛികമായി കൂട്ടിടുകയും വിഭവത്തു ബഹുമാനിച്ചു നിർബ്ബന്ധിച്ചു അവിടെ താമസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തതിനാൽ ഒരുപ്രാപകന്റെ നിലയിൽ വരിയർക്കു അവിടെ തുരങ്ങുണ്ടിവന്നു. ബുദ്ധിമാനും വിഭവാനുമായിരുന്ന അവിടുത്തെ ഇളയ രാജാവും വാരിയരുടെ ശിഷ്യനായിരുന്നു. ഈ രാജകുമാരൻ അല്പായുസ്സായിപ്പോയതിനെക്കുറിച്ച് വാരിയർ പിന്നീടു നാട്ടിൽ നടങ്ങിവന്നതിനുശേഷവും വ്യസനപൂർവ്വം പ്രസ്താവിക്കാറുണ്ടായിരുന്നുവത്രേ. ആ തമ്പുരാണേപ്പോലെ പ്രതിഭാശാലിയായി താ

ൻ മറ്റാരെയും കണ്ടിട്ടില്ലെന്നായിരുന്നു രാമവാര്യൻ പറഞ്ഞിരുന്നത്.

ഇങ്ങിനെ കമ്പഴരാളസ്വരൂപത്തിലെ തമ്പുരാക്കന്മാരെ പഠിപ്പിച്ചു മായിപ്പാടി കോവിലകത്തു താമസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് വാരിയകുളം യോഗാനന്ദസ്വാമികളുമായി പരിചയപ്പെടുന്നതിനു ഭാഗ്യമുണ്ടായത്. കോവിലകത്തിനു സമീപമുള്ള ഇളന്നീർമഠത്തിൽ ഒരു സ്വാമിയാരുടെ അതിഥിയായിട്ടാണ് സ്വാമികൾ അവിടെ വന്നു ചേർന്നത്. ഈ മഠത്തിനു സമീപം താമസിച്ചിരുന്ന ഒരു ഏബ്രാഹിമിയുടെ തുതീയപുത്രനായിരുന്നു യോഗാനന്ദസ്വാമികൾ. സംഗതിവശാൽ ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ വിരക്തനായി ദേശസഞ്ചാരത്തിനു പുറപ്പെട്ടുകയും ഗംഗാതീരത്തിൽ തപസ്സുചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന വരദരാജയോഗീശ്വരന്റെ ശിഷ്യനായിത്തീരുകയും ശാസ്ത്രാസംകൊണ്ടും ഗുരുശുശ്രൂഷകൊണ്ടും തുച്ഛനായ യോഗീശ്വരൻ ശിഷ്യൻ സന്യാസവും യോഗാനന്ദസ്വാമികൾ എന്ന നാമധേയവും കൊടുത്തു ഭൂപ്രദീക്ഷണത്തിനായി പറഞ്ഞയച്ച കൂട്ടത്തിൽ സ്വദേശത്തു വീണ്ടും വന്നുചേരുകയുമാണുണ്ടായത്. ഇന്ദ്രഭിയാണെന്നുള്ള വാത്സല്യംകൊണ്ടായിരിക്കാം സ്വാമികൾ ഏതാനും മാസം അവിടെ താമസിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. അങ്ങിനെ താമസിച്ചു വരുവേ, ബ്രഹ്മസൂത്രത്തിന്റെ ശാരീരകഭാഷ്യം പഠിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുള്ള അപേക്ഷയോടുകൂടി സമീപവാസിയാകുന്ന ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ അവിടെ വന്നെത്തി. ചാതുർമാസ്യവ്രതത്തിനായി മാത്രം താൻ ഇവിടെ താമസിക്കുകയാണെന്നും അതു കഴിഞ്ഞാൽ തന്റെ ദേശസഞ്ചാരം തുടരാതെ നിവൃത്തിയില്ലെന്നും അക്കാലത്തിനിടയ്ക്കു ഭാഷ്യം

തും മുഴുവനും ഗ്രഹിക്കത്തക്ക ബുദ്ധിശക്തിയുള്ള ഒരു സഹപാഠിയെക്കൂടി സമ്പാദിച്ചാൽ ആഗ്രഹം സാധിച്ചിട്ടു താരാമെന്നും സ്വാമികൾ തീർത്തുപറഞ്ഞതിനാൽ ബ്രാഹ്മണൻ സഹപാഠിയെ അന്വേഷിച്ചുതുടങ്ങി. ഭാഷ്യതന്ത്രം ഗ്രഹിക്കത്തക്ക വിദഗ്ദ്ധനായൊരു കൂടിയവനായി ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ അന്വേഷണത്തിൽ വാരിയർ മാത്രമേ ആ അടുത്തദിക്കിലുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഈ വഴിക്കാണ് വാരിയർ യോഗാനന്ദസ്വാമികളും തമ്മിൽ പരിചയപ്പെടുന്നതിനിടയായത്. സ്വാമികളുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം “ചാതുർമാസ്യ” കാലംകൊണ്ടുതന്നെ വാരിയർ ഭാഷ്യം മുഴുവനും മനസ്സിലാക്കി. ഈ അമാനുഷപ്രവൃത്തി കണ്ട സന്തോഷനായ സ്വാമികൾ വാരിയരെ ഹൃദയപൂർവ്വം അനുഗ്രഹിക്കുകയും “വാദാസൻ, രാമാനന്ദനാഥൻ, പണ്ഡിതപാരശരവന്ദൻ” എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നു ബിരുദനാമങ്ങളെ അദ്ദേഹത്തിനു കല്പിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.*

ചാതുർമാസ്യം കഴിഞ്ഞു സ്വാമികൾ ഉത്തരഭാഗത്തിലേക്കെഴുന്നള്ളി. മൂകാംബിവാരെ വാരിയരും അദ്ദേഹത്തെയും അനുഗമിച്ചു. സ്വാമികൾ അവിടെയും മൂന്നുമാസം താമസിക്കുകയും യോഗാശാസ്ത്രം സംബന്ധിച്ചും ആത്മവിദ്യയെ സംബന്ധിച്ചും പല രഹസ്യങ്ങളും വാരിയർക്ക് ഉപദേശിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. യമം, നിയമം മുതലായ അഷ്ടാംഗ യോഗസിദ്ധികളിൽ വാരിയർ അനുഭവസ്ഥനായിത്തീർന്നു ഇക്കാലത്തായിരുന്നു. മൂകാംബിയിൽവെച്ചു വാരിയർക്ക്

*വാരിയർ പിന്നീട് ബ്രാഹ്മണികയോ ഷട്രുക്കയോ ചെയ്തിട്ടുള്ള പുസ്തകങ്ങളിലൊന്നും “യോഗവിദ്യാപരമേശ്വരായ യോഗാനന്ദസ്വാമി അവർകളിൽനിന്നു സിദ്ധിച്ച നാമത്രയത്തോടുകൂടിയ രാമവാരിയർ പൂജ്യനായിട്ടു്” എന്നു ചേർത്തു കാണുന്നതു ഈ നാമത്രയത്തെ തുടർത്തിച്ചു തന്നെയാണ്.

സ്വാമികളെ പിരിയേണ്ടിവന്നു. ഒരു ദിവസം ബ്രാസംഗി കമായി ഗുരുഭക്ഷണയെപ്പറ്റി സൂചിപ്പിച്ച അവസരത്തിൽ സ്വാമികൾ പറഞ്ഞ മറുപടി ഇപ്രകാരമായിരുന്നുവത്രെ:—“പണം തരാൻ നീ ശക്കനാല്ല; അതെനിക്കാവശ്യമില്ല. ഭഗവൽഗീതയ്ക്കു ഒരു പുതിയ ഭാഷ്യം നീ എഴുതണം. അതു നിനക്കേ ശരിയായി സാധിക്കൂ. ഈ കൃതം നീ നിവ്വഹിച്ചാൽ മതി. അതുതന്നെ ഗുരുഭക്ഷണയായി കരുതിക്കൊള്ളുക.” പിന്നീടു കുന്നങ്കുളങ്ങര താമസിപ്പിരുന്ന കാലത്തു വാരിയർ ഗീതാഭാഷ്യം എഴുതിവന്നിരുന്നതായി ചിലർ പറയുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ, അതു പൂർത്തിയാക്കിയതായോ അപൂർണ്ണമായിട്ടെങ്കിലും അച്ചടിപ്പിച്ചതായോ അറിവില്ല. ഈ ഭാഷ്യത്തെ സംബന്ധിച്ചും, വാരിയരുടെ അമാനുഷത്വത്തെ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി ഒരു ചരിത്രലേഖകൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:—

“താമവാരിയരവർകൾ കുന്നങ്കുളങ്ങര താമസിപ്പിരുന്ന കാലത്തു ഗീതയുടെ ഭാഷ്യം എഴുതിവന്നിരുന്നതായി ധാരാളം അറിവുണ്ട്. പക്ഷെ ഈ ഭാഷ്യം പൂർത്തിയായതിനുശേഷം എന്തുചെയ്തു എന്നു ആർക്കും ഒരു വിവരവുമില്ല. ‘ഇതു എഴുതിത്തീർന്ന ഉടനെ നമുക്കു അച്ചടിപ്പിക്കണമെന്നു കത്തൂരപാറമേൽ ഉട്ടുപ്പവർകൾ പലപ്പോഴും വാരിയരവർകളോടു പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. സാധാരണയായി അദ്ദേഹം ഇതിനു യാതൊരു മറുപടിയും പറയാറില്ല. ഒരിക്കൽ നിബ്ബന്ധരീതിയിൽ ‘എന്താ, ഭാഷ്യം ഇനിയും എഴുതിത്തീർന്നില്ലല്ലോ. അതു് അച്ചടിപ്പിക്കാൻ വൈകി’ എന്നു മിസ്റ്റർ ഉട്ടുപ്പ പറഞ്ഞതിനു മറുപടിയായി ‘ഇതു തന്റെ ആവശ്യപ്രകാരവും തന്റെ ചിലവിനേയും എഴുതുന്നതല്ല. ഇതു് എഴുതുന്നതു വേറെ ഒരാ

കൂടെ ആവശ്യപ്രകാരമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കല്പന പോലെ ചെയ്യും' എന്നു വാരിയർ ഗൗരവത്തോടുകൂടി മറുപടി പറഞ്ഞു. അതിനുശേഷം ഇക്കാര്യത്തെപ്പറ്റി ആരും ചോദിച്ചിട്ടില്ല. ഇതിനെക്കുറിച്ച് വാരിയരവർകൾ ആരോടും ഒന്നും പറഞ്ഞിട്ടുമില്ല. ഭാഷ്യനിജാണാവസരത്തിൽ തനിക്കു സന്ദേഹങ്ങൾ നേരിടാറുണ്ടെന്നും സമാധിസമയങ്ങളിൽ ആ വക സംശയങ്ങൾക്കു നിവൃത്തി കിട്ടാറുണ്ടെന്നും കമാനായകൻതന്നെ പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതുകൊണ്ടും സംശയനിവൃത്തി കിട്ടാതെവന്ന ഒരു ഘട്ടത്തിൽ തന്നിവൃത്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ചോളദേശത്തിലുള്ള മഹാപണ്ഡിതന്മാരിൽ ചിലപ്പെഴുതി അയക്കയുണ്ടായി എന്നും അതിനു മറുപടിയായി ബയ്യോശ്രമത്തിനടുത്ത 'ഗംഗോദി' എന്ന തപാലാപ്പീസ്സിലെ മുദ്ര കത്തിയ ഒരു കൂലിക്കത്തു വന്നതിൽ മേല്പേരത്തേ സന്ദേഹത്തിന്റെ നിശ്ശേഷനിവൃത്തിയുണ്ടായിരുന്നു എന്നും ചോളദേശത്തുനിന്നു പിന്നീടു കിട്ടിയ മറുപടി സംശയാവിഷ്ടമായിരുന്നു എന്നും ഈ എഴുത്തുകളെല്ലാം ചിറളയത്തുതമ്പുരാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നും കമാനായകന്റെ പ്രിയപുത്രനായ തുക്കുണ്ടിയ്യരു രാമവാരിയർ എന്നൊടു പറകയുണ്ടായി. ഭാഷ്യം ഇപ്പോൾ എവിടെയാണെന്നു അയാൾക്കും നിശ്ചയമില്ല. രാമഭാഷ്യത്തെക്കുറിച്ച് ഞാൻ പല അന്വേഷണങ്ങളും ചെയ്തു ഗോശയനായിത്തീരുകയാണുണ്ടായത്. ഇത്രയും ഗൗരവമേറിയ ഒരു കാര്യത്തെ ഏതു നിലയിൽ കൊണ്ടു വെക്കണമെന്നറിയാതെ ചിന്താകലനായി ഒരു രാത്രി ഞാനൊറ്റുറങ്ങാഴ്ന്നുണ്ടായ സ്വപ്നം വിശ്വാസാർഹമാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നപക്ഷം, 'രാമഭാഷ്യം എഴുതിത്തീർന്ന ഉടനെ ഹിമാലയത്തിലുള്ള സിദ്ധന്മാർ അതിനെ കൈവശ

പ്പെടുത്തി; കിമാനായകനും ആ സിദ്ധന്മാരുടേടി ഭാഷ്യം നോക്കി രസിച്ചുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ ഹിമാലയത്തിലിരിക്കുന്നുണ്ട്" എന്നു വിശ്വസിക്കാം....."

ഈ കഥ ഇന്നുള്ളവരിൽ എത്രപേർ വിശ്വസിക്കുമെന്നു എനിക്കറിഞ്ഞുകൂട. യോഗാനന്ദസ്വാമികൾ വാരിയരുടെ അപാരമായ പാണ്ഡിത്യം കണ്ടു ഗീതയ്ക്കു ഒരു വ്യാഖ്യാനം എഴുതിയാൽക്കൊള്ളാമെന്നു വാരിയരോടു പറഞ്ഞിരുന്നിരിക്കാം. തന്റെ സുപ്രസിദ്ധവും സുസമ്മതവുമായ വ്യാഖ്യാനപുസ്തകങ്ങളുള്ള ദുഃഖമായ ആത്മവിശ്വാസത്തോടുകൂടി വാരിയർ ഗീതയ്ക്കു ഒരു വ്യാഖ്യാനം എഴുതാൻ ആരംഭിച്ചിരുന്നുമിരിക്കാം; എന്തോ കാരണവശാൽ അതു പരിപൂർത്തിയെ പ്രാപിച്ചില്ലെന്നോ അഥവാ അച്ചുകൂടത്തിൽ എത്തിയില്ലെന്നോ വിചാരിക്കുകയാണു ജീവചരിത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഉചിതമായിട്ടുള്ളതു. ഹിമാലയത്തിലെ സിദ്ധന്മാർക്കു 'രാമഭാഷ്യം' കാണാതെ ഗീതയുടെ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നുണ്ടോ? അക്കാര്യം എങ്ങിനെയെങ്കിലുമിരിക്കട്ടെ; രാമവാരിയർ ഗീതയെ ബഹുമാനിച്ചിരുന്നുവെന്നുള്ളതിന്നു തെളിവുണ്ട്. ഭഗവൽഗീത കിളിപ്പാട്ടായി തർജ്ജമ ചെയ്യണമെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്നു മോഹമുണ്ടായിരുന്നു; അതിന്നു അദ്ദേഹം 'ഗണപതിക്കു കുറിക്കുക'യും ചെയ്തിരുന്നു. അതിന്റെ ഫലമാണു താഴെ കാണിക്കുന്നതു:—

“ശാരികപത്മിന്നലങ്കാരഹീരമേ,
ശാരദാപാദാഞ്ജു സേവൈക തൽപരേ,
ശാരികപ്പെരുമേ, സച്ചരിതാദ്യേ വി-
ശാരദേ, ശ്രീ ചന്ദ്രമുതൽ, സുഭാഷിണി !
ഭാരതവൃത്തങ്ങൾ മിക്കതുമൊട്ടൊട്ടു

സാരാംശമായ ചൊല്ലി നീയെന്നതിൽ
 വിരനാമപ്പോൾ നൻ തന്നുടെ ചെതസി
 ചേരാതെത്തന്നെ നിറഞ്ഞു ചമഞ്ഞൊരു
 മോഹവിഷാദങ്ങൾ ദൂരമേ നീങ്ങിട്ടു-
 മാറ ഭഗവാനരുൾ ചെയ്തതിന്നതെ-
 ന്നാനും ഗ്രഹിക്കേണ്ട ഞങ്ങളിലെന്നൊരു
 നിരസഭാവം നിനക്കു വന്നിട്ടുവാൻ
 കാരണമെന്നെന്തെന്തൊന്നിടത്തീല തത്-
 സാരം ഗ്രഹിച്ചാണെന്നിരിക്കുന്നിനാഗ്രഹം,
 പാരം വളരുന്നു ദൈവാനുകൂല്യം
 പോരുകിലെന്തു ചമമതുണ്ടെങ്കിലും
 വിശ്വത്തിലിങ്ങൊന്നുമാറായതൊന്നുമേ
 ശാശ്വതമല്ലെന്നു നിശ്ചിതമല്ലയോ ?
 ഈശ്വരൻ തന്നുടെ മായയാ പിന്നെയും-
 മാശ്വസിക്കുന്നു ചിലർ വിധിവൈഭവാൽ
 ഗർവ്വസംമുതൽക്കൊത്തുനോക്കും വിധൗ
 ദുർഗ്ഗമായൊരു ദുഃഖത്തിനന്തരം
 എല്ലാസമയവുമുണ്ടാം സുഖമതി-
 ദുർല്ലഭമെന്നതും വന്നുതൂടും നൃണാം
 ആലയമെന്നുള്ള ജാലത്തിൽ ബന്ധിച്ചു
 ബാലിശഭാവം മുഴുത്തു വൃഥാ ചില
 വേലകൾ ചെയ്തു ചെയ്തൊന്നെന്നറിയാതെ
 കാലവശമായ് ചമയുന്നിതത്രയും
 കഷ്ടമല്ലൊ ഭൂവി മർത്യജനം പണി-
 പ്പെട്ടു ലഭിച്ചാലതുകൊണ്ടു നേടണം
 ഭക്തിയും മുക്തിയുമല്ലാത്തിലായവർ
 മുക്തിയെ കൈക്കൊൾവതെന്നു, കഥയനി.

ദൃഷ്ടശ്രുതങ്ങളിൽ ദൃഷ്ടത നോക്കിയാ-
 ലൊട്ടുമൊരന്തരം തോന്നുന്നതില്ല മേ.
 ആസ്ഥയാ മോക്ഷാത്രിയായോരെന്നിക്കു നീ
 പാർത്തു പണ്ടു മുകുന്ദനന്ദിയ
 വാക്യമെല്ലാ മേപനീഷത്താകിലും
 ശ്ലോഘമായോരതിൻ താല്പര്യമൊക്കുവേ
 വ്യക്തമാംപണ്ണം ഗ്രഹിപ്പിച്ചുകൊൾവതി-
 ന്നൾക്കാമ്പിലുണ്ടായുരണമെന്നിൽ കൃപ-
 സ്തിശ്ചരാം ശിഷ്യർ ചൊല്ലുവോരല്ലയോ
 ഗുപ്തമായുജ്ജ്വലം പണ്ടുപണ്ടുള്ളവർ ?
 ഈവണ്ണമാഗ്രഹം കേൾപ്പിച്ചു നേരത്തു
 ഭാവപ്രസാദാലപരോടു സാദരം
 കേട്ടാലുമെങ്കിലോ വാസുദേവോക്തികൾ
 വാട്ടമകന്നുപോൽ ഖ്യാതാദിയാലെന്ന
 ശാസ്ത്രം വെടിഞ്ഞു പറഞ്ഞു ശുക്രാംഗന

..... ”

പ്രൊഫ് സർ പി. ശങ്കരനമ്പ്യാരവർകൾ (എം. എ. ആണേഴ്സ്) കൈരളിയുടെ പത്രാധിപരായിരുന്ന കാലത്തു് ആ മാസികയുടെ നൂറാം വാളത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം വേളിൽ, 'മാളിതമാവുകഞ്ഞുവറിയതവർകൾ സദയം അയച്ചുതന്നതും ഉദ്ദേശം ൪൦ കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പു് കവി (കൈരളിയുടെ രാമവാര്യൻ) സ്വന്തം കയ്യക്ഷരത്തിൽ എഴുതിയതുമായ ഒരു പഴയ കടലാസ്സിൽനിന്നു്: 'ഈ 'ഭാഗം മാത്രമേ ആ കടലാസ്സിലുള്ള' എന്നുള്ള കുറിപ്പോടു കൂടി മേൽ ഉദ്ധരിച്ച വരികൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ഒരു സഹപത്രാധിപനെന്ന നിലയിൽ അന്നു കൈരളിയുമായി ബന്ധനായിരുന്നതുകൊണ്ടു് ആ കൈയെഴുത്തുകാപ്പിത

ഒന്നു കാണുന്നതിന് ഈ ലേഖകനും ഭാഗ്യമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നു മാത്രമല്ല, മിസ്റ്റർ കുഞ്ഞുവറിയതു ഈ ലേഖകനെയോണ് അതാദ്യമായി അന്നു കാണിക്കുമുണ്ടായതു. ഈ പരിഭാഷ മുഴുവനാകാൻ രാമചാരിയർ തുനിയതിരുന്നതു കേരളീയരുടേയും മലയാളസാഹിത്യത്തിന്റേയും ഓർഗ്യം കൊണ്ടാണെന്നു പറയാൻ നിവൃത്തിയുള്ളു. പ്രാസംഗികമായ ഈ ഭാഗം ഇനിയും വിസ്മരിക്കാതെ നമുക്കു കവിയുടെ ജീവചരിത്രസംഭവങ്ങളെ തുടരാം.

യോഗാനന്ദസ്വാമികൾ മൂകാംബിയിൽനിന്നു ബദയ്യാഗ്രമത്തിലേക്കാണ് യാത്രയ്ക്കുവന്നതെന്നതു വാരിയർക്കും സ്വാമികളെ അനുഗമിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ സ്വാമികൾ അതിനനുചാദം നല്ലിയില്ല; ശിഷ്യൻ സിദ്ധാന്തവും കുറച്ചില്ല. ഒടുവിൽ ശിഷ്യനെ വഞ്ചിച്ചുപോകാൻ ഗുരുനാഥനും തന്നെച്ചുതിച്ചു പൊയ്ക്കുളുത്തേക്കുമെന്നു ശങ്കിച്ചു ശിഷ്യനും മൂന്നുനാലു ദിവസം ഉൽകണ്ഠാഭരിതരായി കഴിച്ചുകൂട്ടിയതായിട്ടാണ് പറയപ്പെടുന്നത്. ഒരു ദിവസം ഗുരുനാഥൻ പെട്ടെന്നു അച്ഛതൃക്കുനായിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു വാരിയർ വളരെ വ്യസനിച്ചുവെങ്കിലും ഗത്യന്തരമില്ലാത്തതിനാൽ അവിടെനിന്നു മടങ്ങേണ്ടിവന്നു. മൂകാംബിഭഗവതിനു പതിവായി ത്രിമധുരനൈവേദ്യം നടത്തുന്നതിനായി അഞ്ഞൂറു രൂപയും “കൈകളുടേതാ രാമൻ” എന്ന രൂപയ്ക്കു കൊടുത്ത ഒരു വെള്ളിപ്പാതയും അവിടെ ഭഗവതത്തിന് കൊടുത്തുപിട്ടതിനു ശേഷമാണു അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടത്. ആ വഴിവാട്ടു ഇന്നും അവിടെ മുടങ്ങാതെ നടന്നുവരുന്നുണ്ടത്രേ.

മൂകാംബിയിൽനിന്നു “മായപ്പാടി കോവിലക”ത്തേക്കാണ് അദ്ദേഹം വന്നുചേർന്നത്. കുറച്ചുകാലംകൂടി അവി

ടെ താമസിക്കുകയുണ്ടായി. അവിടന്നു സ്വരാജ്യത്തേക്കു മടങ്ങുന്ന വഴിയ്ക്കു ചിറയ്ക്കൽ, കടത്തനാട്ടു മുതലായ രാജ സ്വരൂപങ്ങളിൽ ഏതാനും ദിവസം താമസിച്ചതായി പറയപ്പെടുന്നു. താമസിയാതെ സ്വഗൃഹത്തിൽ വന്നുചേർന്നു. പിന്നീടു അല്പകാലത്തേക്കു അങ്ങമിങ്ങുമാറി സഞ്ചരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതു അകലെയെങ്ങുമല്ലെന്നുള്ളതു രാമവാരിയുടേ നാലു വേദങ്ങളിലും സാമാന്യപരിജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നുവത്രെ! എവിടെവെച്ചു ആരോടാണ് വേദാഭ്യയനം നടത്തിയതെന്ന് ആർക്കും നിശ്ചയമില്ല. അഥവാ, അതു ഗുരുവില്ലാത്ത വിദ്യാധിപിരിയോ? അതോ, യോഗാനന്ദസ്വാമികളിൽനിന്നുമഭ്യസിച്ചതോ? രണ്ടായാലും ഒരു അബ്രാഹ്മണനായ രാമവാരിയുടെ വേദജ്ഞതയിൽ നമ്പൂതിരിമാർക്കു അസാമാന്യമായ വെറുപ്പുണ്ടായിരുന്നു. വാരിയുടെ പാണ്ഡിത്യത്തെ ഓർത്തു ആരും അതു നേരിട്ടുപറയാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടില്ല. എന്നാൽ തിരുശ്ശിലയ്ക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ടുള്ള ശകാരം ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നുതാനും. അക്കാലത്തു “വിജ്ഞാനചിന്താമണി” എന്ന സംസ്കൃതപത്രികയിൽ “വേദപാദന്യസനംഭയേന കൃതംസ ഏവനിന്ദ്യഃ” എന്നു എഴുതിയിരുന്നതു രാമവാരിയെ ഉദ്ദേശിച്ചായിരുന്നു. ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി വാരിയർ ശ്രീമാൻ ടി. സി. പരമേശ്വരൻ മൂസ്സതവർകളോടു ഒരിക്കൽ താഴെ കാണുംവിധം പറയുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു മൂസ്സതവർകൾ ഒരിടത്തു രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. “ബ്രഹ്മണൻ എന്നുവെച്ചാലാരാണ്? അബ്രാഹ്മണൻ? ബ്രാഹ്മണത്തെ ഇന്നനംകൊണ്ടോ കമ്മംകൊണ്ടോ കണക്കാക്കേണ്ടതു്? ഞാൻ കടവല്ലൂർ കൂത്തമ്പലത്തിലേക്കു വരുന്നില്ല. എന്റെ വേദജ്ഞാനത്തെ സ്വന്തം ആത്മാജ്ഞാന

അതിനുവേണ്ടി മാത്രമേ ഉപയോഗപ്പെടുത്തണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നുള്ളൂ. മാക്സ് മുള്ളർ ആരാണെന്നു ഈ നമ്പുതിരിമാക്കുവയാമോ? ആ മഹാൻ വ്യാഖ്യാനിച്ച് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രത്യേകം എത്ര നമ്പുതിരിമാർ വാങ്ങിയിട്ടുണ്ട്? അധികാരമില്ലാത്തവൻ വേദം പഠിക്കുന്നതു മഹാ പാപമാണെങ്കിൽതന്നെയും അതുകൊണ്ടുള്ള ദോഷം അനുഭവിക്കേണ്ടതു അയാളല്ലേ? നമ്പുതിരിമാരല്ലല്ലോ. പിന്നെ എന്താണ്, മറ്റുള്ളവർ വേദം പഠിക്കുന്നു എന്നോ പഠിച്ചു എന്നോ കേൾക്കുമ്പോൾ ഈ നമ്പുതിരിമാർ ഇത്ര ലഹളകൂട്ടുന്നത്? അസൂയ ഒന്നു മാത്രമേ അതിനു കാരണമായി ഞാൻ കാണുന്നുള്ളൂ. അതിനു ചികിത്സയുമില്ല.” അദ്ദേഹം വാസ്തവം തുറന്നുപറഞ്ഞു. എന്നല്ലാതെ, ബ്രാഹ്മണഭേദംകൊണ്ടാണു ഈ അഭിപ്രായം പറഞ്ഞതെന്നു വിചാരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, വാരിയർ തന്റെ ജീവിതത്തിൽ ബ്രാഹ്മണരെ വേണ്ടവിധം ബഹുമാനിക്കുകയും ആരാധിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നുവെന്നുള്ളതിനു ധാരാളം ലക്ഷ്യങ്ങളുണ്ട്.

ഒരു സബ്ജഡ്ജിയുടെ നിലയിൽ ഒടുവിൽ പെൻഷൻ വാങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞ ഉള്ളാട്ടിൽ അച്ചുതൻനായരവർകൾ, വെട്ടത്തുനാട്ടു മുൻസിപ്പായിരുന്ന കാലത്തു് തന്റെ പ്രിയതമയായ പത്മവക്കാട്ടു അമ്മയമ്മയെ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിക്കുന്നതിനായി രാമവരിയരെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി തുക്കണ്ടിയൂർ താമസിപ്പിച്ചിരുന്നു. അവിടെ കിഴക്കെച്ചിറയുടെ തെക്കുവക്കത്തുള്ള വാരിയത്താണ് ഭക്ഷണത്തിനു പറഞ്ഞെപ്പാടുചെയ്തിരുന്നത്. അധിക കാലം കഴിയുന്നതിനു മുൻപു ഈ വായുത്തെ കുട്ടിവാമസ്വാർ എന്ന സ്ത്രീരന്നത്തെ വാരിയർ യഥാവിധി ഭായ്യയായി സ്വീകരിച്ചു.

അതിനുശേഷം ചിറയുടെ വടക്കെ വക്കത്തു രാമവായ്പർ പണിയിച്ചുകൊടുത്ത ഭവനത്തിലാണു ഇപ്പോൾ ആ കുടുംബം താമസിക്കുന്നത്. വാരിയത്തേക്കു പ്രത്യേകമായി ഒരു കൂടുക വാങ്ങിക്കൊടുത്തതും അദ്ദേഹം തന്നെയായിരുന്നു. വാരിയരുടെ ഈ പ്രിയതമ ഒരു സഹധർമ്മചാരിണിയുടെ നിലയിലാണു അവസാനംവരെ പെരുമാറിയിരുന്നത്. വാരിയർ കുന്നങ്കുളത്തും തൃശ്ശൂരും വന്നു താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്തും ഈ സ്ത്രീരത്നം കൂടെ താമസിച്ചു. ഒന്നാലിനെ ഹൃദയപൂർവ്വം ശുശ്രൂഷിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

പരുവക്കാട്ടു അമ്മുഅമ്മയുടെ അധ്യാപകത്വത്തിനു ശേഷം രാമവാരിയർ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത് കുന്നങ്കുളത്തുതന്നെയാണ്. ഒരു നിസ്സാരസംഭവമാണു അതിനു കാരണം. വാരിയർ പുന്നത്തൂർ താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്തു കുന്നങ്കുളത്തു പനയ്ക്കൽ ചാക്കു ചേരമുതലായ ചില ക്രിസ്ത്യാനികൾ വിചാർ പയ്യഴിനായരെയും രാമവാരിയരെയും ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി ഒരു ശാസ്ത്രവാദം നടത്തിച്ചതിൽ വാരിയർ തോല്പുകയും നായരുടെ പക്ഷക്കാർ ഇയഭേരിമുഴക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പിന്നീടു വാരിയർ ദിക്സണുമാരും കഴിഞ്ഞു യോഗാനന്ദസുപാമികളുടെ ശിഷ്യത്വവും മറ്റും സ്വന്തമാക്കി നാട്ടിലേക്കു മടങ്ങിവന്നതിനുശേഷം കുന്നങ്കുളത്തുകാർ വീണ്ടും ഒരു പന്തയത്തിനു വട്ടംകൂട്ടി. അതിൽ അവിടത്തെ ക്രിസ്ത്യാനികൾ രണ്ടു കക്ഷിയായി പിരിഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ വണങ്ങുന്ന വാദത്തിൽ വാരിയരാണ് വിജയിയായത്. എന്നു മാത്രമല്ല നായർ നിരശ്ശങ്കം തോററുപോകയും ചെയ്തു. വാരിയരുടെ കക്ഷിപിടിച്ചിരുന്നവരിൽ പ്രധാനിയായ കത്തൂരുപാറമേൽ ഇയ്യളട്ടുപ്പ് (ഗീതാഭാഷ്യം എഴുതിത്തീർക്കാൻ വാരിയരെ നിർബ്ബന്ധിച്ചു) ശങ്കരംവാങ്ങിയതായി മു

ന്നൊരിടത്തു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു ഇദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റിത്തന്നെയാണ്) വാരിയരുടെ യോഗ്യതയും പാണ്ഡിത്യവും കണ്ടു വല്ലാതെ ഇളകിവശായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർബ്ബന്ധപ്രകാരമാണു വാരിയർ ആദ്യമായി ചില പുസ്തകങ്ങൾക്കു പുറംപുറമെഴുതിയത്. അവയെല്ലാം സ്വന്തം ചെലവിന്മേൽ കൊച്ചി സെൻറുതോമസ് അച്ചുകൂടത്തിൽ ഉടുപ്പു അച്ചടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ വക പുസ്തകങ്ങൾക്കു പൊതുജനങ്ങളിൽനിന്നു കിട്ടിയ സ്വാഗതം, പ്രസാധകന്മാരുടെ പ്രതീക്ഷയെ അതിക്രമിച്ചതായിരുന്നു. ആ സംഭവം ആ പുസ്തകവാപാരിയുടെ ഉത്സാഹത്തെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം കുന്നങ്കുളത്തു “വിദ്യാരത്നപ്രഭ” എന്ന പേരിൽ സ്വന്തമായി ഒരുച്ചുകൂടം സ്ഥാപിച്ചു; വാരിയരെ കടുംബസമേതം ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി കുന്നങ്കുളത്തിനടുത്തുള്ള അഞ്ഞൂറു ക്ഷേത്രത്തിനു സമീപം തന്റെ വകയായി ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു ഗൃഹത്തിൽ താമസിപ്പിച്ചു. അവിടെ താമസിച്ചുകൊണ്ടാണ് വാരിയർ തന്റെ സാഹിത്യപരിശ്രമത്തിൽ സിംഹഭാഗവും നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഇക്കാലത്താണ് മാളിയമ്മാവ് കുഞ്ഞുവറിയതവർകൾ സെൻറുതോമസ് പ്രസ്സിൽനിന്നു വിദാരണപ്രഭയിലേക്കു വന്നത്. അവിടെവെച്ച് രാമവാരിയരുമായി പരിചയപ്പെടുകയും ഒടുവിൽ വാരിയരുടെ ഒരു ഉറവിളമായി തീരുകയും ചെയ്തു. അക്കാലത്തു വാരിയരുടെ ഏഴുത്തുകാരൻ മിസ്റ്റർ കുഞ്ഞുവറിയതായിരുന്നു. വാരിയരുടെ സഹവാസംകൊണ്ടാണു തനിക്കു ഭാഷയിൽ അല്പമെങ്കിലും പരിചയം സിദ്ധിച്ചതെന്നു മിസ്റ്റർ കുഞ്ഞുവറിയതു ഈ ലേഖകനോടുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. “വാസുവത്തിൽ മിസ്റ്റർ കുഞ്ഞുവറിയതിന്റെ സകലവിധ അഭ്യുദയങ്ങൾക്കും രാമ

വാരിയരുടെ, വാരിയരുടെ യശസ്സിനെ ലോകമാസകലം പരത്തിയ പുസ്തകങ്ങൾ എഴുതിക്കുന്നതിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദിനകൃത്യങ്ങൾക്കു യാതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടും കൂടാതെ നിവർത്തിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതിലും മിസ്റ്റർ കണ്ണുവറിയത്തും അന്യോന്യം കാരണഭൂതരാണെന്നു നിസ്സംശയം പറയാവുന്നതാണ്.” ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം അക്കാലത്തു വാരിയർ വ്യാഖ്യാനിച്ച പുസ്തകങ്ങൾ അഷ്ടാംഗഹൃദയം, അമരകോശം മുതലായവയാചിതന്നു. എഴുത്തച്ഛന്റെ കിളിപ്പാട്ടുകളും മറ്റും പിഴുതീഞ്ഞ്ചുടിക്കുന്നതിനും വാരിയർ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ “വിദ്യാരത്നപ്രഭ” താമസിയാതെ സാമ്പത്തികനിലയിൽ ഒരു ഉയർന്ന സ്ഥിതിയെ പ്രാപിച്ചു. ആയിടത്തു ആ പേരിൽ തന്നെ ഒരു നല്ല പുസ്തകശാലയും ആരംഭിക്കപ്പെട്ടു.

സുഖമായി ദിവസവൃത്തി കഴിക്കണമെന്നല്ലാതെ സമ്പാദിക്കണമെന്നുള്ള വിചാരം വാരിയർക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു തന്റെ സാഹിത്യപരിശ്രമങ്ങൾക്കു കണക്കു പറഞ്ഞു പണം വാങ്ങുന്ന സമ്പ്രദായം അദ്ദേഹത്തിനില്ലായിരുന്നു. ഹാറത്തിനു എന്തോ ഒരു ചുരുങ്ങിയ പ്രതിഫലം നിയമിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അതു ചിലവിനു പോരാതെ വന്നതിനാൽ ആവശ്യമുള്ള സമയങ്ങളിലൊക്കെ വേണ്ട പണവും സാമാനാവും വാരിയർ പററുകയാണുണ്ടായത്; കൊടുക്കുന്നതിന് പ്രസ്സുകാരും മടിച്ചിരുന്നില്ല. ഒടുവിൽ കണക്കുനോക്കിയപ്പോൾ രണ്ടായിരത്തോളം രൂപാ വാരിയരുടെപേരിൽ അധികപ്പറ്റുള്ളതായി കണ്ടു. വാരിയരുടെ സാഹിത്യപരിശ്രമംകൊണ്ടു അനേകായിരം രൂപാ സമ്പാദിച്ച അച്ഛകൂടം ഉടമസ്ഥൻ, ഒഴുവയുത്തോടുകൂടി ആ സംഖ്യ മുഴുവൻ പാരിഭൂതാധികാരമെന്ന നിലയിൽ വാരിയർക്കു

വിട്ടുകൊടുത്തു എന്നാണു പറയപ്പെടുന്നത്. നമ്മുടെ ചരിത്രനായകൻ പണത്തെ തുണപോലെയാണു വിചാരിച്ചിരുന്നതെന്നുള്ളതിനു വേറെയും തെളിവുണ്ട്. പാലക്കാട്ടു കലക്ടറായിരുന്ന രത്നവേലുച്ചെട്ടി മലയാളം പഠിക്കുന്നതിനായി രാമവாரിയരെ അയച്ചുകിട്ടിയാൽ കൊള്ളാമെന്നു പറഞ്ഞാണു ശിരസ്സുദാരായിരുന്ന എം. കോന്നിമുരുകാനാർ മുഖാന്തരം അന്വേഷിച്ചതിൽ തനിക്ക് മനസ്സിലെന്നാണത്രെ വാരിയർ മറുപടികൊടുത്തത്. ധാരാളം പണവും ബഹുമാനവും കിട്ടാൻ വഴിയുള്ള ആ അപേക്ഷ ഉപേക്ഷിച്ചതെന്നാണു ചില സ്റ്റേഫിതന്മാർ വാരിയരോടു ചോദിച്ചു. അതിനു “അന്നന്നത്തെ ദിനകൃത്യം ബുദ്ധിമുട്ടാതെ കഴിക്കണമെന്നേ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നുള്ളു. അതിനു ഇപ്പോൾ ഒരു വിധം സാധിക്കുന്നുണ്ട്. പിന്നെ, സാഹസിയും അല്പായുസ്സുമായ ഒരു ശിശുനേക്കൊണ്ടു ഗുരുവിനു വലിയൊരു ഗുണമൊന്നും സിദ്ധിപ്പാനുമില്ല” എന്നായിരുന്നു വാരിയരുടെ മറുപടി. “രത്നവേലുച്ചെട്ടി തന്നത്താൻ വെടിവെച്ച ആത്മഹത്യ ചെയ്ത്”തായി താമസിയാതെ പത്രങ്ങളിൽ കാണുകയുണ്ടായി. വാരിയരുടെ ദീപ്തദർശിത്വത്തിനു വേറെയും ഉദാഹരണങ്ങളുണ്ട്. ഒരിക്കൽ കാശ്മീരരാജാവിനു എന്തോ സുഖക്കേടു പിടിപെട്ടപ്പോൾ ഒരു മന്ത്രവാദിയേയും പ്രാശ്നകനേയും അയക്കുന്നതിനു അദ്ദേഹം കൊച്ചിരാജാവിനെഴുതി അയച്ചു. മന്ത്രവാദിത്തം കല്പിക്കുന്നവൃതിരിപ്പാടിനേയും ചികിത്സയ്ക്കു ‘രാമവാരിയരെയുമാണു ഗവൺമെന്റു തിരഞ്ഞെടുത്തത്. വിദേശയാത്രാവിമുഖനായ നമ്പൂതിരിപ്പാടിനേയും പരിഭ്രമമായി. രണ്ടായാലും കൂടുതലാണെന്നാലോചിക്കാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. “നാം പുറപ്പെടുന്നതിനു മുൻപു കാശ്മീരരാജാവിന്റെ നിര്യാണവാർത്ത

യെപ്പറ്റി കേൾക്കാറാകും” എന്നായിരുന്നു വാരിയരുടെ സമാധാനം. കൊച്ചിഗവണ്മെണ്ടുകൾ ചെലവിന്മേൽ രണ്ടു പേരെയും കാശ്മീരിലേക്കയക്കാൻ നിശ്ചയിക്കുകയും പുറപ്പെടാൻ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നതിനു തലേദിവസം കാശ്മീരരാജാവു അന്തരിച്ചുപോയ വിവരത്തിനു ഗവണ്മെണ്ടിലേക്കു കമ്പി കിട്ടുകയും ചെയ്തുവത്രെ.

മിസ്റ്റർ കണ്ണുവറിയതു എന്തോ കാരണപശാൽ ൧൦൬൦ മേടം ൩൦നു- വിദ്യാരത്നപ്രഭുത്തോടുകൂടും വിട്ടു വീണ്ടും കൊച്ചിസെൻറതോമസ് പ്രസ്സിലേക്കു തന്നെ പോയി. അക്കാലത്തു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം ചില പുസ്തകങ്ങൾ സെൻറതോമസ് പ്രസ്സിലേക്കും എഴുതി കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. സ്റ്റേഫിതൻ, ആശ്രിതൻ, ശിഷ്യൻ, എഴുത്തുകാരൻ, സഹായകൻ എന്നീ ഓരോ നിലയിൽ നോക്കിയാലും രാമവാരിയരുടെ ഒരു വലത്തുകൈയായി പെരുമാറിവന്നിരുന്ന മിസ്റ്റർ കണ്ണുവറിയത് കുന്നങ്ങും വട്ടിതിനു ശേഷം ചരിത്രനായകൻ അവിടത്തെ താമസം പണ്ടത്തെ മോക്ഷല അത്ര സുഖകരമായി തോന്നിയില്ല. ൧൦൬൨ മിഥുനം ൧൨ാം- കണ്ണുവറിയതു “കേരളകല്പദ്രുമം” മാനേജരായി തുടർ താമസം ഉറപ്പിക്കുകയും ആ പ്രസ്സിലേക്കു വേണ്ടിയും ചില പുസ്തകങ്ങളോടൊക്കെ എഴുതണമെന്നു നിർബ്ബന്ധിച്ചതനുസരിച്ച് വാരിയർ തുടർ താമസം കാരുകയും ചെയ്തു. ഉപനിഷദ്പ്രാഖ്യാതാവായ എ. കൃഷ്ണനെ ബ്രാന്റിരി ചരിത്രനായകനിൽനിന്നു വ്യാകരണവും മറ്റും അഭ്യസിച്ചത് ഇക്കാലത്താണ്. ഷഡഗോപാലാചാരിയുടെ അടുക്കൽനിന്നു വാരിയർ തന്റെ അഭ്യസിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തെ വ്യാകരണം അഭ്യസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പരസ്പരം ഗുരുശിഷ്യബന്ധം സമ്പാദിച്ചതും ഇക്കാലത്തു തന്നെയായി

തന്നു. സംസ്കൃതപാണ്ഡിത്യംകൊണ്ടു വാരിയർക്കു സമ്മതനായ ഒരു കേരളീയൻ പുനശ്ശേരിനമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മ അവർകൾ മാത്രമായിരുന്നു. അവർ രണ്ടുപേരും അതുശ്രീമതിരുന്നരുളിയിൽ നിലയിലാണു കഴിഞ്ഞുവന്നിരുന്നതും. കേരളപാണിനി എന്ന പേരിൽ സുപ്രസിദ്ധനായ എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മയുടെയും സുരൻ വർമ്മയുടെയും പത്നികളിൽ അക്കാലത്തു,

“മേലാ മാലാഹി മുക്താസ്ത്രമുളളവതയോ-
രത്തരാള പ്രദേശ
ഹാലേ മാലേയപ്പുളി തിലകകുടിതടേ
ശാടയേപ്പുൽകടായാ
ഉപാഹേ ഭസ്മകുളളു മലയാദി-
കസ്സരം തുണിചലം
സാസാനന്ദസ്വിത ശ്രീശ്രീശിവര ഭാഗ്യം
പാഹി പാഹിതി പാഹിതി”

എന്ന ഒരു പദ്യം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ഇതിൽ വ്യാകരണഭൂഷാ ചില അബദ്ധപ്രയോഗങ്ങളുണ്ടെന്നു രാമവരിയർ അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തതുണ്ടായി. ഒടുവിൽ ഒരു വലിയ ഒരു വാദപ്രതിവാദമായി പിന്നീട് കേരളപാഹി പാഡ്യാനും പാണ്ഡിതരിരോമണിയുമായി വന്ന ഗണപതിശാസ്ത്രികളെ മുൻനിർത്തി കേരളപാഹി പാഡ്യാനായിത്തന്നെ മുതലായവർ ഒരു ഭാഗവും വരിയർ നിശ്ചയിച്ച മറ്റൊരു ഭാഗവുമായിട്ടാണു ഈ സമയം പ്രകടമായി. അന്നാണു് ഈ കക്ഷികളുടെയും അപേക്ഷയെ വ്യാകരണപാണ്ഡിത്യവും ഹൈന്ദവശാക്തീകചരിത്രങ്ങളായ ഓഡപരിചയവും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതു്. സാഹിത്യസാമ്രാജ്യം സാമൂഹ്യജനമായിരുന്ന വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ ര

മവരിയരെ അഭിമുഖമായി കണ്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നു മോഹമുണ്ടായതും അന്നുമുതൽക്കായിരുന്നു. തൃശ്ശിവപേരൂർ വെച്ചു പിന്നീടൊരിക്കൽ അവർ പരസ്പരം കൂട്ടിമുട്ടുകയും ഇരുകൂട്ടരും ഹൃദയപൂർവ്വം അന്യോന്യം അഭിനന്ദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ സ്നേഹം വച്ചുകൊണ്ടാണ്, 1990 കണിയിൽ തിരുവനന്തപുരത്തുവെച്ചു കൂടിയ ഭാഷാപോഷിണിസഭയ്ക്കു, സിക്രട്ടറിയായിരുന്ന വറുഗീസ്സുമാപ്പിളയെക്കൊണ്ടു വാരിയരെ പ്രത്യേകം ക്ഷണിപ്പിച്ചത്. വാരിയരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോരണമെന്നു കാണിച്ച് മിസ്റ്റർ കുഞ്ഞുവരിയതിനു പ്രത്യേകം കമ്പിയുമടിച്ചിരുന്നു. പക്ഷെ, വാരിയർ അന്നു തുക്കണ്ടിയുക്ക് പോയിരുന്ന സമയമായിരുന്നതിനാൽ സഭയ്ക്കു പോകുന്നതിനു തരപ്പെട്ടില്ല.

പത്രാധിപരുമായുള്ള മെതാബന്ധം നിമിത്തം വാരിയർ വിജ്ഞാനചിന്താമണിക്കു ചിലപ്പോഴൊക്കെ വല്ലതുമാകെ എഴുതി അയക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ താഴെ കാണിക്കുന്ന ഒരു മംഗളപദ്യം അദ്ദേഹം എഴുതിയിരുന്നു.

“അഭിനവനവനീതമുഷേ
 മോക്ഷവപുടീസുനാത്തരീയ കൃഷേ
 ശിഖിപിഞ്ചമശേഖരഇഷേ
 ശിശവേകസൈചിദവ്യയാനമഃ

ഇതു വായിച്ച ചിലർ “തൂരിയ പാദാവസാനത്തിലും ഒരു ‘നക്ഷേ’ എന്നോ മറ്റോ ചേർത്തിരുന്നെങ്കിൽ കുറേക്കൂടി ഇമ്പം ഭോന്നുമായിരുന്നു” എന്നു അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഇതു കേട്ട ഉടനെ, “അങ്ങിനെയാണോ? ക്ഷയപ്പെട്ട പെട്ടി തുറക്കാത്തതുകൊണ്ടാണു അതു പററിയത്. ഇതാ, വേറൊന്നിരിക്കട്ടെ” എന്നു പറഞ്ഞു താഴെ പക

എന്ന മരൊറാജ മംഗളശ്ലോകം വാരിയർ എഴുതി കൊടുക്കുകയുണ്ടായത്രേ!

“ശേഷേഷയായ വിദുരേ
വേദേഷണാഭിര ബാലസാമൃത്തേഷേ
രോഷാദുല്പല കൃഷേ
രോഷപുഷേ രോചിഷേ നമോജനരേഷേ”

കവിതാരൂപത്തിൽ വാരിയർ അധികമായിട്ടൊന്നും എഴുതിയിട്ടുള്ളതായി അറിയുന്നില്ല. അതു അശേഷതികൊണ്ടല്ലെന്നുള്ളതു സ്പഷ്ടമാണ്. നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ള ഒറ്റശ്ലോകങ്ങൾ തന്നെയാണു ഇതിന്നു ഉത്തമമായ ലക്ഷ്യം. ശ്രവണം (തിരുവോണം) എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം ഗ്രഹിക്കാത്ത പരദേശശാസ്ത്രികളെ രാമവരിയർ താഴെ കാണിക്കുന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടാണത്രെ തോല്പിച്ചുകളഞ്ഞത്.

ശ്രവണസ്യ കഥാശ്രവണേപി സുധാ
ശമനാലയഗാ ശമനേയമിതി ;
സുരതാപി മഹീസുരതാസു രതാ
സുരതാസുരതാപി പദാവനതാ*

*അർത്ഥം:—ശ്രവണസ്യ (തിരുവോണത്തിന്റെ) കഥാശ്രവണേ അപി (വിവരണം കേട്ടുകൊണ്ടു തന്നെ) ശം (സുഖം) അനേയം (അലോപ്യം) ഇതി (എന്ത് വിചാരിച്ച്) സുധാ (അല്പത്) ശമനാലയഗാ (കാലപരിധിയിലേക്കു പോയി; നശിച്ചു.) അസുരതാതാപി (ജീവനികൾക്കൊതിയുള്ളതാണെങ്കിലും) സുരതാ (സുഖാനുഭവാനുഭവരത്നം) സുരതാ (മേവസംഗം) മഹീസുരതാസു (ഇഹലോകത്തിൽ) ശമൻ (ആഗ്രഹമുള്ളതായിത്തീർന്നിട്ട്) പദാവനതാ (പ്രതിധിയിലേക്കു ഇറങ്ങിവന്നു.)

അദ്വൈതനേതാർക്ക നല്ലതു ചിങ്ങമനുഷത്തിൽ തിരുവോണത്തിന്റെ വിവരണമാണെന്നു നിശ്ചയിച്ച് അതിൽ കൊണ്ടു മേവകൾ ഇറക്കുന്നതു പതിൽ കൃതിയിൽ വന്നുപോന്നു എന്നു താല്പര്യം.

(കൈരളി പു. തൃ. മ. ന.)

വരിയർ പരുവക്കാട്ടു അമ്മയമ്മയെ പഠിപ്പിച്ചു താമസിപ്പിരുന്ന കാലത്തു വിജ്ഞാനചിന്താമണിയിൽ “ബുദ്ധാഹിനാഗോളലവിനുനാസിൽ” എന്ന ഒരു വിഷമസമസ്തപ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. അതു കണ്ടപ്പോൾ മുൻസിപ്പ് അച്ചുതൻനായരവർകൾ “ഇതു മഹാ വിഷമോണല്ലോ. ഇങ്ങിനെയാണു പൂരിപ്പിക്കുക?” എന്നു ചോദിക്കുകയും തൽക്ഷണംതന്നെ വരിയർ അതിനെ ഇങ്ങിനെ പൂരിപ്പിച്ചു കേൾപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

“സിംഹാൽ ഭിയാനുവ്രജതഃ പ്രധാവൻ
സാകം കരിണാ പഥി നിശ്ചതന്താഃ
ഗർജ്ജന്തി ശോകാന്നയനസ്രതാസ്യ
ബുദ്ധാഹിനാഗോളലവിനു നാസിൽ”

ഇങ്ങിനെ പല അപസരങ്ങളിലായി അദ്ദേഹം പല ശ്ലോകങ്ങളും ഉണ്ടാക്കിത്തന്നതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ, അവയെല്ലാം അങ്ങമിങ്ങം കിടന്നു നശിച്ചുപോയിരിക്കാനാണു എല്ലപ്പും സംസ്കൃതഭാഷയുടെയും വ്യാകരണത്തിന്റെയും സാമന്ത്രിയ്ക്കൽ ഏതു നിരന്തരപക്ഷമനസ്സും സാമ്ബന്ധം കല്പിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്നു അദ്ദേഹം പലപ്പോഴും കളിയാടി പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം ചമ്പങ്ങിൽ ചാത്തുക്കുട്ടിമന്നാടിയാർ അവർകളും വരിയരുടേടി അമ്മയമ്മയോടുകൂടി പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ “അമ്മമില്ലാണു ശ്ലോകമില്ല” എന്നു വരിയർ പറയുകയും തൽക്ഷണം മന്നാടിയാർ പരസ്പരാനുപേക്ഷിച്ചുപോയ കറെ വെറുപടങ്ങളെ കൂട്ടിച്ചേർത്തു വൃത്തബന്ധംമാത്രമുള്ള ഒരു ശ്ലോകം ഉണ്ടാക്കിച്ചൊല്ലുകയും കുറച്ചുസമയത്തിനുള്ളിൽ ആ ശ്ലോകത്തിനു ഒരു വ്യാഖ്യാനം ഉണ്ടാക്കി പറഞ്ഞു വരിയർ മന്നാടിയാരെ അതുതപരതന്ത്രനാക്കുകയും ചെയ്തതായി ഒരൈതി-

എടുത്തു. വിജ്ഞാനചിന്താമണിയിൽ വ്യാഖ്യേയപട്ടങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരിക്കൽ ടി. സി. പരമേശ്വരൻ മുസ്സതവർ കൾ ഇതുപോലെയുള്ള ഒരു ശ്ലോകം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ഒന്നരണ്ടു ലക്കങ്ങളിൽ അതിനെ ആരും വ്യാഖ്യാനിച്ചു കണാതിരുന്നതിനാൽ പ്രത്യേകാഭിപ്രായപ്രകാരം വാരിയർ അതു വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനു സാക്ഷികളുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ കവിതാസംബന്ധമായ ചരിത്രനായകന്റെ നൈപുണിയെ വിവരിച്ചൊടുക്കാൻ സാധിക്കയില്ല. അദ്ദേഹം വിമനോദത്തിനായി ഉണ്ടാക്കിയതായി കേട്ടിട്ടുള്ള രണ്ടു മൂന്നു മലയാളപട്ടങ്ങളുംകൂടി ഉദ്ധരിച്ചു ഈ ഭാഗം ഉപസംഹരിച്ചുകൊണ്ട്:—

കെട്ടും ഭൂതാലതകൾകൊണ്ടിവളാഞ്ഞൊരിക്കൽ,
കൂട്ടം കടക്കുവടികൊണ്ടടി മറെറാരിക്കൽ,
പെട്ടെന്നു വാഗമുത വിചിയിലിട്ടു മുക്കും,
നട്ടന്തിരിച്ചിലിവിടെപ്പലതുണ്ടു പാത്താൽ.

ഇലഇപതി മറഞ്ഞതില്ല മുറും
തവമുടികൊണ്ടു നിറഞ്ഞു കൂരിട്ടും
അതിനിടയിൽ മുഖേനു വന്നുദിച്ചി-
ട്ടതിനെ നിമുന ബലേന പിന്നിലാക്കി.

ഹന്ത കേൾക്ക മമ കാന്തതൻ മഹിമ; ചിന്തു
പാടുമതു കേൾക്കിലോ;
പത്തുപോലെ മുല, കൂന്തൽ മഞ്ഞു, ഗതിഗന്ധ
കണ്ണരസമം സഭവ!

ചാൺതികഞ്ഞ മിഴി, തേൻ കലൻ മൊഴി, ചാ-
ണിഞ്ഞ നിടിലസ്ഥലം,
ബന്ധനങ്ങൾ പലതുണ്ടു തത്ര തരുണാ-
രംഗമതിനിങ്ങിനെ.

വാരിയരുടെ സ്വഭാവം ഒരു പ്രത്യേകതരത്തിലുള്ളതായിരുന്നു എന്നു പറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല. അത്ര സ്നേഹമാകട്ടെ ബദ്ധവിരോധമാകട്ടെ ഒരാളോടും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പ്രശാന്തഗംഭീരതയാണു മിക്കപ്പോഴും പ്രകാശിച്ചിരുന്നത്. ചിരിക്കുക വളരെ അപൂർവ്വമാണ്. ഒരു കായ്ക്കത്തിൽ മാത്രം അദ്ദേഹത്തിനു മുൻകോപമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്. ശിഷ്യന്മാർക്കു ഒരേ കായ്ക വീണ്ടും വീണ്ടും പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്ന സ്വഭാവം അദ്ദേഹത്തിനു തീരെയുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, അക്കാലത്തിൽ കഠിനമായ വൈരാഗ്യവുമുണ്ടായിരുന്നുവത്രെ. “ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞുകൊടുക്കും. തിരക്കിയാൽ ഒരിക്കൽകൂടി; മൂന്നാമതു ചോദിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു ആട്ടായിരിക്കും” എന്നാണു അദ്ദേഹവുമായി അടുത്തു പരിചയമുള്ള ഒരാൾ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുള്ളത്. അത്രമേൽ പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന ഒരു പണ്ഡിതശിരോമണിക്കു ഇത്ര ചുരുങ്ങിയ ശിഷ്യസമ്പത്തു മാത്രമുണ്ടായിരുന്നതു ഇക്കാരണമൊണ്ടു തന്നെയായിരിക്കാം. അടുത്തു പരിചയിച്ചിട്ടുള്ളവരിൽ മാളിയമ്മാവുകളെപ്പറ്റിയതിനോടു മാത്രമേ ഒരിക്കലേങ്കിലും കോപിക്കാതിരുന്നിട്ടുള്ളൂ. വളരെക്കാലം ശുശ്രൂഷിച്ചും അനുവർത്തിച്ചും അടുത്തു കഴിച്ചുകൂട്ടിയിട്ടുള്ള ഭാര്യയ്ക്കുപോലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവം ഇന്നതരത്തിലുള്ളതാണെന്നു ഖണ്ഡിച്ചുപറയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലത്രെ.

അദ്ദേഹം ആദ്യവസാനം ഒരു വലിയ ആസ്തികനായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. അവസാനകാലംവരെ മുടങ്ങാതെ കഴിച്ചിരുന്ന വ്യാസപുതനനെ ഇതിനൊരു ഉത്തമദൃഷ്ടാന്തമാണ്. “വെളുത്തനവമിദിവസം ഗണപതി, സരസ്വതി, വ്യാസൻ, ഭക്തിണാമുത്തി, സിദ്ധയോഗീശ്വരൻ ഇങ്ങനെ അഞ്ചു് മുത്തുകളെ സ്വ

സ്ഥിപത്മത്തിൽ ആവാഹിച്ചു ബ്രാഹ്മണരെക്കൊണ്ടു പു
ജിപ്പിക്കുകയും അവസാനത്തിൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണനെയെങ്കിലും
കാൽകഴുകിച്ചുട്ടുകയും പതിവായിരുന്നു.” ഇക്കാര്യത്തിൽ
വാരീയർ കാണിക്കാറുണ്ടായിരുന്ന ശ്രദ്ധയും ഭക്തിയും അ
സാധാരണമായിരുന്നു. നവരാത്രികാലത്തു പ്രതിപദം മു
തൽ ദശമിവരെയും മറ്റുകാലങ്ങളിൽ ശുക്ലനവമി ദിവ
സവും ആയിരുന്നു ഇതിനുള്ള സങ്കല്പിതകാലം. നാരായ
ണീയം, വാഴാനന്ദലഹരി, വാമദേവസ്തവം, ശിവശക്തി,
സപ്തശതി, ദേവീമാഹാത്മ്യം മുതലായ കൃതികളുടെ വി
സ്തൃതപ്രാഖ്യാനങ്ങൾ വാരീയരുടെ ആ സ്ഥികതപത്തിനു
ള്ള മറ്റു ലക്ഷ്യങ്ങളാകുന്നു.

ചരിത്രനായകന്റെ ഗ്രന്ഥകർത്തൃത്വംകൊണ്ടു കണ
ക്കാക്കിടുന്നാക്കുന്നപക്ഷം, അദ്ദേഹത്തിനു അജ്ഞാതമായി
വല്ല വിഷയവും ഉണ്ടായിരുന്നുവോ എന്നുതന്നെ സംശ
യമാണ്. ശ്രീരാമോദനം, രാമചംദ്രം, കമാരസംഭവം,
മാലം, നൈഷധം, യുധിഷ്ഠിരവിജയം, ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസം
മുതലായ അനവധി കാവ്യങ്ങൾക്കു വാരീയർ വിശദവും
വിസ്തൃതവുമായ പ്രാഖ്യാനങ്ങൾ എഴുതിട്ടുണ്ട്. ഇന്നു സം
സ്കൃതപിപരീക്ഷകൾക്കു പ്രഥമപാഠമെന്ന നിലയിൽ അ
ത്യന്തോപകാരിയായി തിന്നിട്ടുള്ള “സിദ്ധാന്തം” രാമവാ
ര്യരാണ് രൂപപ്പെടുത്തിയത് ; ഇന്നത്തെ നാട്ടുവൈദ്യന്മാ
രിൽ അധികാരപരം രാമവാരീയരുടെ അഷ്ടാംഗഹൃദയ
പ്രാഖ്യാനംകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നവരാണെന്നു പറയുന്ന
തിൽ ഒട്ടും അതിശയോക്തിയില്ല ; ജ്യോത്സ്യന്മാർക്കു ഏകാ
വലംബമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതും വാരീയരുടെ പ്രാഖ്യാനത്തോ
ടു കൂടിയ ഹോരാശാസ്ത്രമത്രെ. ഹോര പ്രാഖ്യാനിക്കുന്ന
തിൽ രാമവാരീയർ കാണിച്ചിട്ടുള്ള സാമന്ത്യവും അനേക

വിച്ചിട്ടുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടും ചിലപ്പോഴൊന്നുമല്ല; ജോതിഷസംബന്ധമായി അതുവരെ പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പുസ്തകങ്ങളത്രയും പരിശോധിച്ചിട്ടാണു് അദ്ദേഹം ഹോര വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുള്ളതു്. വ്യാഖ്യാനത്തിനിടയ്ക്കു നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇന്നു കണ്ടുകിട്ടാത്ത പേരിലായിരിക്കുന്നു. വാരിയർക്കു് അവയൊക്കെ എവിടെനിന്നു കിട്ടി എന്നു ആർക്കും നിശ്ചയവുമില്ല. അദ്ദേഹം ബാലരബാധിനിയും ബാലഹിനിയും ഇന്നും കിട്ടിപ്പുള്ളിക്കുടങ്ങളിലെ അക്ഷയനിധികളാകുന്നു. തർക്കസംഗ്രഹം, സിദ്ധാന്തകൗമുദി, സംഗീതശാസ്ത്രം, സാമുദ്രികശാസ്ത്രം ഇവയും വാരിയർക്കു് വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്കു വിധേയങ്ങളായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്. ചുരുക്കത്തിൽ രാമവാരിയന്മാർ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടവയും വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടവയും ആയി അൻപത്തോളം പുസ്തകങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാൽ ആ ചഹാശയൻ മലയാളഭാഷയ്ക്കു ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപകാരം എത്രമാത്രമാണെന്നു ഏകദേശം ഊഹിക്കാമല്ലോ.

രാമവായ്പർ എഴുതിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ മാഹാത്മ്യം അതുകൂട്ടടെ എണ്ണത്തെ മാത്രമല്ല ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതു്. വണ്ണമകൊണ്ടുനോക്കിയാലും അവ മഹത്തരങ്ങളാകുന്നു. സംസ്കൃതഭാഷയിലെ പ്രഥമപാഠമായ സിദ്ധരൂപം മുതൽ പ്പെഹന്ത്രയിതിൽപെട്ട നൈഷധമാഹാകാവ്യംവരെ പറയത്തക്ക പരസമാധം കൂടാതെ ബുദ്ധിമാനായ ഒരാൾക്കു പഠിക്കുന്നതിന്നു വേണ്ട സൗകര്യമെല്ലാം വായ്പർ ഉണ്ടാക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ മാതൃത്തിൽകൂടി സഞ്ചരിച്ചു് അടിയുറച്ചു പാണ്ഡിത്യംസമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള പലരെയും ഇന്നു നമുക്കു് കേരളത്തിൽ കാണാൻകഴിയും. ഇതുപോലെ ജോതിഷത്തിൽ സ്വന്ത ശ്രമംകൊണ്ടു ഒരാൾക്കു സാമാന്യമായ

ഒരു ജനം സമ്പാദിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതവിധത്തിൽ അത്രമേൽ വിശദവും വിസ്തൃതവുമായിട്ടാണ് ഹോരാശാസ്ത്രത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു മുൻപ് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. സാമാന്യരായവർക്കെന്നും ഭാവപ്രകാശമെന്നുമുള്ള പേരുകളോടുകൂടി വാരിയർ അഷ്ടാ ഗഹവയം എന്നഴിയിട്ടുള്ള ഭണ്ഡവാദ്യങ്ങളെ കേരളീയർ എത്രമാത്രം ഉപകാരപ്രദങ്ങളായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്ന്, ഇന്നത്തെ നാട്ടുവൈദ്യന്മാരിൽ ഒരു വലിയ ഭൂരിപക്ഷം അനുഭവംകൊണ്ടുതന്നെ തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്. ഓരോവായുവിന്റെ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ ചില പുസ്തകവാദികളെ സമ്പന്നനാക്കും പല കേരളീയരെയും വൃദ്ധനാക്കും അക്കിത്തിൽകൊത്തുപെയ്തിട്ടുള്ളത്. അന്നു വധി അളവുകൾ ജീവികാസമ്പാദനത്തിനു യോഗ്യനാകും അക്കിത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ഇന്നുമുതലായതെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇതു വലിയ ഒരനുഗ്രഹമാണെന്നു പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇങ്ങനെ കേരള ഭാഷാപോഷണത്തിനും കേരളീയ ദാരിദ്ര്യശോഷണത്തിനുമുള്ള ഒരൊറ്റ മൂലികാപ്രയോഗംകൊണ്ടു നമ്മെ അനുഗ്രഹിച്ച കൈകളുടെ നാമവായുക്കെന്നും എത്രമാത്രം പുകഴ്ത്തിയാൽ മതിയാകും?

പരസ്യ മേടം ൨൮ നു തൃശ്ശിവപേരൂർവെച്ചു കൂടിയ ഭാഷാപോഷണിസഭയിൽ അദ്ധ്യക്ഷനായി തിരഞ്ഞെടുത്തതു ഓരോവായുക്കെയായിരുന്നു. അന്നു അദ്ദേഹം ചെയ്ത ഉപകരമുപപംഗം സാരംകൊണ്ടും സാരസ്വംകൊണ്ടും ഗണനീയവുമായിരുന്നു. ഒരിടത്തടങ്ങിയിരുന്നു മറവല്ലവതും എഴുതിയിട്ടുള്ള പുസ്തകങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ

“അതാഗ്രകുടും” ബദ്ധചകിത്ത അദ്ദേഹം പറഞ്ഞായി എഴുതിയ ഒരു വൈദ്യഗ്രന്ഥമാണ്.

തമല്ല, ഭാഷാവിഷയികമായി അഗാധമായി ചിന്തിക്കാൻ കൂടി അദ്ദേഹത്തിന് വശമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു തെളിയിക്കുന്നതിനു ആ അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗത്തിൽനിന്നു നൂതനപദസൃഷ്ടിയെ സംബന്ധിച്ച് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞ അഭിപ്രായം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം—

“ഭാഷയെ പോഷിപ്പിക്കേണ്ടതു എങ്ങിനെയാണെന്നാണു ഇനി ആലോചിക്കേണ്ടത്. മലയാളഭാഷയുടെ പ്രധാനസ്പന്ദന പദങ്ങളുടെ കേൾപ്പുമാണ്. മലയാളത്തേക്കാൾ ഉന്മൂലങ്ങളായ ഭാഷകളിൽ പാണ്ഡിത്യമുള്ളവർ അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ മുഴുവൻ ചെളിപ്പെടുത്തുന്നതിനു വേണ്ട പദങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് നാം മുഖ്യമായിവേണ്ടത്. ആ സംഗതിയിൽ അഭിപ്രായഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടായേക്കാം. എന്നാൽ ഈ ആവശ്യത്തിനായി പുതിയ പദങ്ങളെ നിർമ്മിക്കുന്നതിനേക്കാൾ അവയെ മറ്റു ഭാഷകളിൽനിന്നു സ്വീകരിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കുമെന്നാണു എന്റെ അഭിപ്രായം. സംസ്കൃതത്തിലോ ഇംഗ്ലീഷിലോ പാണ്ഡിത്യമുള്ളവർ അവരുടെ വിവക്ഷാപോലെ വേണ്ട പദങ്ങളെ അതാതുഭാഷകളിൽനിന്നുതന്നെ എടുത്താൽ, ഒരർത്ഥത്തിനു ഒരു വാക്കുതന്നെ സാർവ്വത്രികമായി നടപ്പിലാവുകയും ആ വാക്കുകൾക്കു വേറെ അർത്ഥങ്ങളോ ധ്വനികളോ ഇല്ലാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നുള്ള ഒരു മെച്ചം ഇക്കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകമായിട്ടുണ്ടായിരിക്കും...”

സാദൃശ്യപദസൃഷ്ടിയാൽ ഈ അഭിപ്രായത്തെ പ്രബലമായി പിൻതാങ്ങുന്ന ഒരു കക്ഷി ഇന്നുമുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങനെ ഏതു വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ചു നോക്കിയാലും ചരിത്രപുരുഷന്റെ ജ്ഞാനം അഗാധവും അപാരവുമായിരുന്നു എന്നു കാണാം

വായ്പയ്ക്ക് എത്രയും പ്രിയപ്പെട്ട ഒരു പുത്രി തൃശൂർവെച്ചു. അക്കാലത്തുവിന്ന് ഇരയായിത്തീർന്നതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിനു വിദേശവാസത്തിൽ വിരമിച്ച് തന്നെയും തുടങ്ങിയതുള്ള ഭാര്യഗൃഹത്തിൽ പോയി താമസം തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അക്കാലത്തു ഭാര്യയ്ക്കു പണിയിച്ചുകൊടുത്ത വീട്ടിലാണു ഇന്നും ആ കുടുംബം താമസിക്കുന്നത്. പുരപണി പൂർത്തിയായി കാണുന്നതിനുള്ള ഭാഗ്യം വായ്പയ്ക്കുണ്ടായില്ല. തുടങ്ങിയതുകൊണ്ട് ഭാര്യയിൽ താമസിച്ച രണ്ടു കൊല്ലത്തോളം കാലം ഗൃഹനിർമ്മാണശ്രമംകൊണ്ടും മറ്റും വായ്പർ വളരെ അരിഷ്ടിച്ചാണു കഴിച്ചുകൂട്ടിയതെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. അക്കാലത്തു ഒരു ദിവസം പ്രിയതമയെ അടുത്തുവിളിച്ചു തന്റെ അന്ത്യകാലം അടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നുംകൂടി സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു പലതും സംസാരിച്ചു. എന്നാൽ ആ അവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു പറയാത്ത ഒരു ശരിമാസ്താസ്വസ്വമൊന്നുമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഈ സൂചനയുടെ അർത്ഥം ആ സ്ത്രീക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ വായ്പർ ശ്രമിച്ചിരുന്നു. അതു നവരാത്രികാലമായിരുന്നതിനാൽ പതിവുപോലെയുള്ള വ്യാസപൂജ അന്നു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അതോടുകൂടി ചില പ്രത്യേക ഭാഗങ്ങൾ ചെയ്യാനുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞ് വായ്പർ വേറെയും ചിലതൊക്കെ വട്ടംകൂട്ടി. വ്യാസപൂജാവസാനത്തിൽ ഏതാനും ബ്രാഹ്മണർക്കു മഹാഭാരതം മൂലം, ഭാഗവതഭാഷ്യം, യജുർവേദഭാഷ്യം, സാമവേദഭാഷ്യം, ഗൗരീശങ്കരതത്വദർശനം, (ഇതു വായ്പർ പതിവായി ധരിക്കാറുണ്ടായിരുന്ന മാലയാണ്) കറുത്ത ഒരു പശുവും കൂടിയും, വേദാന്തഭാഷ്യം എന്നിവ ഭാനം ചെയ്തുകൊടുത്തു. അന്നു ഭക്ഷണാനന്ദം പൂർണ്ണമായി നമ്പി നീലകണ്ഠേശ്വരൻ, കൊച്ചി വിരമേശ്വരൻ, ചാത്തക്കുട്ടിമന്നാടിയാർ, മാതാർജ്ജുനൻ, തു

ക്കണ്ടിയുരു ഉഴുതേടിവെട്ടംകായ്ക്കുന്നവൻ, വടക്കത്തു ഗോപാലമേനോൻ എന്നിങ്ങനെ അഞ്ചു മഹാനാട്കൾ ഓരോ എഴുത്തു എഴുതിത്തന്നു. ഇരുപതു എഴുത്തുകൾ എഴുതുന്നതും മറ്റും കണ്ടു മറ്റുള്ളവർ അല്പം പരിഭ്രമിച്ചു. പിറോദിവസം രാവിലെ നാലുമണിക്ക് പതിവുപോലെ എഴുന്നേറ്റു പ്രാണാധാരം ചെയ്യുന്നതിനിടയ്ക്കു ഭായ്യായ കട്ടിവാരിയ്ക്കുനെ വിളിച്ചു “എന്തോ എനിക്കു വല്ലാത്തൊരു സുഖമേകട്ടെ; വായു പിഴിച്ചുപോ എന്നു സംശയം; രണ്ടായാലും ഇന്നത്തെ തേവാരം റിപ്പോർട്ട്” എന്നു പറഞ്ഞു. അതുമുതൽ ഒരു വായുക്കുടാഭവം മുതൽക്കു തടസ്സവും ആരംഭിച്ചു. എങ്കിലും ഇതൊന്നും ആദ്യം അദ്ദേഹം അത്ര സാരമായി ഗണിച്ചില്ല. രണ്ടു ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും കിടക്കുവാനും ഇരിക്കുവാനും വഹിയാത്തവിധം കലശലായ ഒരു അന്തഃപ്രസാദം തുടങ്ങി. ഉടനെ ചിലരെല്ലാം കൂടി കോഴിക്കോട്ടുനിന്നു ഒരു ഡാക്ടറെ വരുത്തി. മുതുമെടുത്തു കളഞ്ഞു. വായുരുടെ ഒരു ശിഷ്യനായ പാറളിക്കാട്ടു പാറഞ്ഞാട്ടിൽ ചുരുക്കുവീട്ടിൽ ഗോവിന്ദൻനായർ, മരുമകൻ ചെറിയരാമവായ്പർ മുതലായവർ ഇതിനിടയ്ക്കു വന്നുചേർന്നു. നവരാത്രിയിലെ മഹാനവമി ദിവസം ഒരു കാളരാത്രിയായിട്ടാണു അവരെല്ലാം കഴിച്ചുകൂട്ടിയതു. പിറോദിവസം വിജയദശമി ആണല്ലോ അന്നു പതിവുപോലെ വിദ്യാരംഭം, പുതുയെടുപ്പു മുതലായവയും വ്യാസപുരുഷയെ സംബന്ധിച്ച കാൽകഴികിച്ചുട്ടും കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം—അതായത് 1909-10-മാണ്ടു കന്നിമാസം 20-നു രാവിലെ പത്തുമണിക്കു—നമ്മുടെ ചരിത്രനായകനായ രാമവായ്പർ കാലയവനികളുള്ളിൽ തിരുമാധാനം ചെയ്തു. മരണസമയം ഇദ്ദേഹത്തിനു അറുപത്തിനാലു വയസ്സു പ്രായമുണ്ടായിരുന്നു. “അന്ത്യസമയത്തു രണ്ടു കണ്ണി

മുൻപും കൃഷ്ണമണികൾ നാസാഗ്രന്യസ്സുണ്ടായിരുന്നു എന്നും തൽസമയത്തു അദ്ദേഹം കൈവിരൽകൊണ്ടു ഭൂമദ്ധ്യത്തിൽ എഴുന്നാ ഒരു മുദ്ര കാട്ടി എന്നും അടുത്തുനിന്നിരുന്നവർ പറയുന്നു.”

മലയാളരാജ്യത്തിനു അഭിമാനഭാജനവും കേരളസാഹിത്യത്തിനു ഉറപ്പുപുറപ്പുവുമായിരുന്ന ഈ ദിവ്യപുരുഷൻ പൂർണ്ണായുസ്സായി ജീവിച്ചിരിക്കാതെപ്പോയതു നമ്മുടെയൊക്കെ ദുഃഖിധി പരിപാകമെന്നല്ലാതെ എന്താണു പറയേണ്ടത് ?

IV നിഘണ്ടു കർത്താവായ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട്

ഡോക്ടർ ഫെർമൻ ഗുണ്ടർട്ട്, റൂററിപ്പുരിനുള്ള കൊല്ലം മുമ്പു ചുമ്പു മൗ ഫിബ്രുവരിമാസം ൧൮൫൩-ൽ ജന്മം നേടിയവനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛന്റെ പേര് ലൂഥറിന് ഗുണ്ടർട്ട് എന്നും അമ്മയുടെ പേര് ക്രിസ്റ്റാണെ എന്നു ഡീട്ടൻ എന്നും ആയിരുന്നു. അവരുടെ മൂന്നാമത്തെ സന്താനമായിരുന്നു നമ്മുടെ ചരിത്രനായകൻ. മാതാപിതാക്കൾ വളരെ ദൈവഭക്തിയുള്ളവരും ക്രിസ്തുമതപ്രചരണത്തിനായി നിർപ്പാളം പരിശ്രമിച്ചുപോന്നിരുന്നവരും ആയിരുന്നു. യറമിയോ പ്ലാത്ത്, എന്നു പേരായ ഒരു ഉപാധ്യായന്റെ കീഴിലായിരുന്നു കുട്ടി വിദ്യാഭ്യാസം ആരംഭിച്ചത്. അഞ്ചുവയസ്സിനു തന്നെ ഹാർവർഡിൽ പഠിച്ചതും അവിടെ പഠിപ്പിരുന്നുവത്രെ. ബാല്യം വളർന്നുവരുന്നതനുസരിച്ചു മാതാപിതാക്കൾ ആഗ്രഹിച്ചതുപോലെ മതത്തിനും ദൈവത്തിനും വേണ്ടി മാത്രം ജീവിക്കുവാൻ അത്രമേൽ തുച്ഛിയും ഉത്സാഹവും കാണിച്ചിരുന്നില്ല. കുട്ടിയുടെ ‘മനം തിരി

എം കേവലം 'ശ്രീമയശ്രുവിന്റെ ശിഷ്യനാക്കുവാൻ' അമ്മയച്ഛന്മാർ ചെയ്തപ്പോന്നിരുന്ന സാഹസവും നടത്തിയ പ്രാന്തനകളും തന്റെ ഒരു ജീവചരിത്രകാരകൻ എഴുതിയതു വായിക്കുവാൻ വളരെ രസമുള്ളതാണ്. തന്റെ അന്നത്തെ മനഃസ്ഥിതി എന്തായിരുന്നുവെന്നു ഫെർമൻ ഫൈസ്കൂളിൽ പഠിക്കുന്ന കാലത്തു എഴുതിവെച്ചിരുന്ന ഒരു 'ഭിന്നസരി'യിൽനിന്നു നേസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. ആ വി

വരണം ഈ കാലത്തു പരേല സംഗതികൾകൊണ്ടും വളരെ രസകരമാകയാൽ അതിനെ ഞങ്ങൾ ഇവിടെ പൂർണ്ണമായി പകർത്തി എഴുതുന്നു :—

‘കുട്ടികളിൽ സാധാരണയായി കാണാറുള്ള ദുശ്ശീലം എ

നിലം പ്രത്യക്ഷമായി വരികയും അഭിമാനവും കർത്തൃത്വം നടത്തുന്ന ഭാവവും പൊങ്ങി വരികയും ചെയ്തു. പരിപ്പിൽ എനിക്കു വല്ലതും രസമായി തോന്നിയെടുത്താലും മാത്രമെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുകയും ഉത്സാഹവും കാണിച്ചുള്ളൂ. ഓരോ വികൃതിപ്രവൃത്തികൾക്കും ഏക തടസ്സമായിരുന്നത് എന്റെ അമ്മയച്ഛന്മാരുടെ നിത്യദൃഷ്ടി ആയിരുന്നു. ആ സംഭവങ്ങൾക്കിടയിലൊക്കെയും അവർ എത്രയും ഭയത്തോടെ എന്ന് മേൽവിചാരം ചെയ്ത്, ഇടക്കിടെ പ്രബോധനങ്ങളാലും അപേക്ഷയാലും എന്റെ മനസ്സിനെ ആവശ്യപ്പെട്ട് ഏക ലക്ഷ്യമേയ്ക്കു തിരിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചു. ചിലപ്പോൾ എന്റെ മനസ്സുകൊണ്ട് ഞാൻ ഓരോ പാപങ്ങളെ ഏറ്റുവാങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഞാൻ ഒരു ദിനമെഴുന്നേയും എഴുന്നേൽക്കുന്നതിനും മുമ്പെങ്കിലും കട്ടികളുടെ കളിയിലും തമാശയിലും ലയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക മാത്രമേ മാർഗ്ഗമാസത്തിൽ ദൈവഭക്തയായ ഒരു സഹോദരി മരിച്ചപ്പോഴപ്പോൾ ഞാൻ ഒന്നു നോക്കി മരണത്തെയും അടുത്തിരിക്കുന്ന സ്ഥിതികൾക്കുതന്നെയും അറിയിച്ചു. അന്നുമുതൽ നല്ലൊരു കട്ടിയായിത്തീർന്നവൻ നിലയിലായി. എങ്കിലും ആ സമയം ലോകത്തിൽ അത്യന്തം ആത്മ തോന്നിയപ്പോഴായിരുന്നു വേദപുസ്തകപാരായണത്തിൽ വിരസമൊരു ഉണ്ടായത്. ലോകചരിത്രവും ഓരോ നാടുകളും കെട്ടുകഥകളും മാത്രമേ അന്നു കണ്ണാഴ്ചയായി തോന്നിയുള്ളൂ. എന്നാൽ പ്രാർത്ഥിക്കുക, തന്നത്താൻ ശോധനചെയ്യുക ഇത്യാദികൾ വിനോദമല്ല എന്നു അന്നും ഞാൻ കരുതി യേശുക്രിസ്തുവിനെ ദൂർല്ലഭമായി കാണുകൊണ്ടിരുന്നു. അവസാനം എങ്ങിനെയെങ്കിലും എല്ലാം ശരിയാകുമെന്നു ആശിച്ചുപോന്നു. എന്നാൽ ഒന്നാകുന്നു എനിക്കിപ്പോൾ ആശയം തോന്നുന്നത്. അതോ, അമ്മ

യച്ചുനാരുടെ ഭക്തികൊണ്ടു ഞാൻ കാക്കുന്താറും എന്റെ ജീവനിൽ എങ്ങിനെയെങ്കിലും ഒരു മാറ്റം സംഭവിക്കേണമെന്നും അതിനായുള്ള തക്കസമയം ഇന്നത്രെയെന്നും കൂടക്കൂടെ എനിക്കു തോന്നിയതുതന്നെ.'

എന്നാൽ 'ഒരു നാസ്തികശ്രേഷ്ഠനായി വിളങ്ങുന്ന' ഡാക്ടർ സ്ട്രോസ് (Dr. Strauss) എന്ന പണ്ഡിതന്റെ ശിഷ്യനായിത്തീരാനും ഫെഗൽ, ഗെഗെ എന്നീ ഇച്ഛൻ തത്പരശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ പ്രമാണങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാനും സാധിച്ചുവന്നിരുന്നതിനാൽ 'ഫെൽമൻ ഗുണ്ടർട്ടും അവരുടെ കണിയിൽ കടുങ്ങി അമ്മയച്ചുനാരും ആദ്യ ഗുരുഗണങ്ങളും ഉപദേശിച്ചും ജീവിച്ചുപോന്നിരുന്ന വിശ്വാസത്തെ ഉൻമൂലനം ചെയ്യുന്നത് ഉത്തമജ്ഞാനമായി വിചാരിപ്പാൻ തുടങ്ങി.'

പ്രായം ൨൦-ാം വയസ്സു കഴിഞ്ഞുമാസത്തിൽ ഗുണ്ടർട്ട് ഒരു വലിയ പരിഷ്കരണ വിജയിയായി തൃപ്പാങ്ങൽ എന്ന നഗരത്തിലെ സത്യക്കലാശാലയിൽ ചേർന്നു. പ്രായം ൨൦-ൽ തന്റെ ഒരു പരമലോകപ്രാപ്തയായ അതിഥിയെ തന്നെ പ്രിയപ്പെട്ട കേൾ 'ഒരു ശുദ്ധ അജ്ഞാനിയായിത്തീർന്നു ചെല്ലൂ.'

ഏതായാലും ഫെൽമൻ ആവക വിശ്വാസങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചു 'ഒരു നല്ല കട്ടിയായി'ത്തീരവാൻ അധികനാശം വേണ്ടവന്നിട്ടു. യേശുവിൽക്കൂടിയല്ലാതെ സർഗത്തിന്റെയും അതോടൊന്നുതല്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു ക്രമേണ ജ്ഞാപനം വന്നു. ഇങ്ങിനെ കിടന്നുവെന്ന് ആദ്യം ബാശാദിച്ചു പിന്നെ ഇന്ത്യയിലും ക്രിസ്തുമതം പ്രചരിപ്പിക്കാൻ പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഗ്രോവ്സ് എന്ന ഒരു ഇംഗ്ലീഷുപാതിരി ബിലാത്തിയിലേക്കു മടങ്ങിച്ചെല്ലുകയും, മറ്റൊരു പാതിരിയും ത

ന്റെ അഭിധാനം ആയ ജോർജ്ജ് മില്ലർ (George Miller) എന്ന ആളോട്, തന്നോടൊന്നിച്ച് ഇന്ത്യയിൽ മിഷ്യൻവേല ചെയ്യാൻ ഇഷ്ടനായിരുന്നില്ലെന്നു വല്ലവരെയും കിട്ടുമോ എന്നു അന്വേഷിച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ഹെർമൻ ഗുണ്ടർട്ടിനെപ്പറ്റി കേൾപ്പാൻ ഇടയായി. അദ്ദേഹത്തെ ഇന്ത്യയിൽ മിഷ്യൻവേല ചെയ്യാൻ ക്ഷണിക്കുകയും, അദ്ദേഹം സംശയംകൂടാതെ ക്ഷണനത്തെ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിൽപ്പിന്നെ സ്വിറ്റ്സർലാണ്ടിൽ പോയി രണ്ടു പരീക്ഷകളിൽ ജയിച്ച് 'തത്വശാസ്ത്രപണ്ഡിതൻ' (Doctor of Philosophy) എന്ന ബിരുദം സമ്പാദിച്ചു. ആരോഗ്യം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പോയി പാത്തു ചില ഇംഗ്ലീഷുകാരുമായി പരിചയപ്പെട്ടു. മുമ്പന്മുറാം കൊല്ലം തിരുവള്ളിയാഴി ബ്രിസ്തൽ എന്ന പട്ടണത്തിൽനിന്നു കപ്പൽ കയറി യാത്രയായി. കപ്പലിൽ നോറിസ് ഗ്രോവ്സ് (Norris Groves) എന്ന ഭരണത്തെ പാതിരിയെ പാലമേവരെ പല യൂറോപ്യൻ സുവിശേഷകന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ഒന്നു യൂലിയ ഡിബോവ എന്ന പരന്ത്രിസ്സ യുവതിയായിരുന്നു. അവരെയായിരുന്നു പിന്നീട് ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് വിവാഹം ചെയ്തെന്നത്. കപ്പലിൽവെച്ച്, ബങ്കാളി, തെലുങ്ക്, ഹിന്ദുസ്ഥാനി എന്നീ ഭാഷകൾ പഠിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കപ്പൽത്തയിൽ ചെന്നിറങ്ങണം എന്നായിരുന്നു ആദ്യം തീർച്ചയാക്കിയതെങ്കിലും ബ്രൂഡായിമാ സംവത്സരം മതിരാശിയിൽ കപ്പലിറങ്ങുകയും ഗ്രോവ്സ് സാമ്പിന്റെ അഭിപ്രായപ്രകാരം അവിടെ പാർക്കുവാൻ തീർച്ചയാക്കുകയും ചെയ്തു. ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് അവിടെവെച്ചു തെലുങ്കും തമിഴും പഠിച്ചു.

അക്കാലത്തു തിരുനെൽവേലിയിൽ റെയിമ്പുസ്

(Rhenius) എന്നു പേരായ ഒരു ജർമ്മൻപാതിരി ക്രിസ്തുമത പ്രചരണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അതിമുഖക്കായി ഗ്രൊവ് സ്സായ്സ്വാവർകൾ ൧൫,൦൦൦ രൂപാ ഭാഗംചെയ്തിരുന്നു. ഗ്രൊവ്സ്സായ്സ് തന്റെ പ്രവൃത്തി ശരിയായി നടത്തുന്നില്ലെന്നും മറ്റും ആരോ ചിലർ ദുഷണം പറകയാൽ, ആ കാര്യം ചെന്ന് അന്വേഷിക്കുവാൻ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിനെ അയച്ചു. റെയിന്യൂസിനെപ്പറ്റി കേട്ടതൊക്കെയും ശുദ്ധമെ കളവായിരുന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കി. ൧൮൩൭ മാർച്ചമാസത്തിൽ വീണ്ടും അദ്ദേഹം മതിരാശിയിൽ മടങ്ങിച്ചെന്നു. പിന്നെ കുറേക്കാലം ചിററൂരിൽ മതപ്രചരണവേല ചെയ്തു പാത്ര്. അവിടെവെച്ചു ഒന്നാമതു ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേർന്നതു തന്റെ കുതിരക്കാരനെയായിരുന്നത്രെ. അതിലിടക്കു ഗ്രൊവ്സ്സായ്സിന്റെ കീഴിൽ പ്രവൃത്തി ചെയ്തുകൊള്ളാമെന്നുണ്ടായിരുന്ന കരാറിന്റെ അവധി കഴിഞ്ഞു. ൧൮൩൮ ജൂൺ ൫-ാം-നു റെയിന്യൂസ്സായ്സ് മരിച്ചുപോകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ താൻ തിരുന്നൽവേലയിൽ പോയി ക്രിസ്തുമതപ്രചരണത്തിനായി വേല ചെയ്യാമെന്നു തീർച്ചയാക്കി. ആ കൊല്ലം ജൂലായിമാസം ൨൩-ാം-നു യൂലിയ ഡിമോവ എന്ന യുവതിയെ കല്യാണംകഴിക്കുകയും ആ മാസം ൩൦-ാം-നു തിരുന്നൽവേലയിലുൾക്കു പുറപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. ആഗസ്തമാസം ൨൯-ാം-നു അവിടെ എത്തി. അവിടെവെച്ചു ശ്രീയേശുവിന്റെ ജനനം വരെയുള്ള ലോകചരിത്രം തമിഴ്ഭാഷയിൽ എഴുതിത്തീർത്തിരുന്നുവെന്നു കാണുന്നു.

അക്കാലത്തു സപിററ്സർലാണ്ടിലെ ഒരു മിഷ്യൻസംഘം 'ബാസൽമിഷ്യൻ' എന്ന പേരിൽ ഒരു സംഘം ഏർപ്പെടുത്തുകയും തെക്കൻകണ്ണാടകത്തിൽ മതപ്രചരണവേ

ല നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് ബാസൽമിഷ്യനിൽ ചേരാൻ ആഗ്രഹിച്ച് അപേക്ഷിക്കുകയും അതിന്ന് അനുകൂലമായ മറുപടി കിട്ടുകയാൽ ഫുനവു ഒക്ടോബർമാസം ൧൨-ാം-നു മംഗലാപുരത്തേക്കു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു. കറെ ദിവസം സഞ്ചരിച്ചശേഷം തിരുവനന്തപുരത്തെത്തി. അവിടെവെച്ചായിരുന്നു വളരെ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് ഒന്നാമതു മലയാളഭാഷ കേട്ടത്. 'ഈ ഭാഷ സായിനെ ആശ്ചര്യകരമാംവണ്ണം ആകർഷിച്ചു' എന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവിടെനിന്നു കൊച്ചിയിൽ പോകയും ഒക്ടോബർമാസം ൨൩-ാം-നു അവിടെനിന്നു മദ്രാസിലേക്കു പോയി. ഒരു പഴയ പത്തുമാരിയിൽ കയറി മംഗലാപുരത്തേക്കു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ൨൪-ാം-നു കടലിൽ ഭയങ്കരമായ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റുണ്ടായി. അതിനെപ്പറ്റി ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് ഇങ്ങിനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു :—

‘അതു വരുന്നതു കണ്ട ഉടനെ ഞാൻ പത്തുമാരിയിലെ ആളുകളോടു പായ വേഗം താഴ്ന്നു വാൻ കല്പിച്ചു. എന്നാൽ അവർ മഹാമടിയരായിരുന്നു ; അവരുടെ ഉപേക്ഷയാൽ പായ കഷണം കഷണമായി കിറിപ്പോയി. ഞങ്ങൾ കാറ്റിന്റെ ശീശലുകൊണ്ടു പടിഞ്ഞാറോട്ട് ഓടി. ഒന്നിച്ചുള്ളവരൊക്കെയും പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു നിലവിളിച്ചു. യൂലിയാ, താഴെക്കിടന്ന് ഉറങ്ങുകയായിരുന്നു. ഞാൻ അവളെ ഉണർത്തിയെങ്കിലും ആപത്തിന്റെ സുപഭാവം മുഴുവനും അറിയിച്ചില്ല. ഇതിന്നിടയിൽ ആളുകളൊക്കെയും ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ പാഞ്ഞുവന്നു, ‘നിങ്ങളുടെ ദേവനോടു പ്രാർത്ഥിച്ചിൻ’ എന്ന് അപേക്ഷിച്ചു. ഞാൻ തമിഴുഭാഷയിൽ ഉറക്കെ പ്രാർത്ഥിച്ചു ; ഭയം, വിശ്വാസം, പുനർത്ഥാനം എന്നിവരൊക്കെറിച്ച് ഒരു പ്രസംഗവും കഴിച്ചു. അതിന്റെ

ദശകം ഞാൻ ചുക്കാൻപിടിപ്പാൻ ഭാവിച്ചാറെ യുലിയാ ഏകദേശം മോഹാലസ്യപ്പെട്ടുകിടക്കുന്നു എന്നു കണ്ട് അവളുടെ അരികേതന്നെ നിന്നു. തിരമാല ഇരുഭാഗത്തോടു അലച്ചാലും (അലക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും) നാം ദൈവത്തിന്റെ കയ്യിൽ ഇരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ എന്നു പറഞ്ഞ് അവളെ ആശ്വസിപ്പിച്ചു. അനന്തരം ഒരു വലിയ ഓളം വന്ന പത്തുമാറിയിൽ വെള്ളം കയറി നിറഞ്ഞതുകണ്ടപ്പോൾ കഥ തീർന്ന്, ഞങ്ങൾ മുങ്ങിപ്പോകും എന്നു വിചാരിച്ചു. ഞാൻ ഭായ്യയോടു 'സമുദ്രം തൻ മരിച്ചവരെ തിരിച്ചുകൊടുക്കും' എന്നു പറഞ്ഞനിമിഷത്തിൽത്തന്നെ ഞങ്ങളുടെ മനസ്സിലെ കേങ്കാടം ശമിച്ചു. ഉടനെ സമുദ്രത്തിലെ കേങ്കാടേയും നിന്നു.'

ഒടുവിൽ നവംബർമാസം ൧-ാം-നു പത്തുമാരി മംഗലാപുരം തുറമുഖത്തെത്തി നൂതനം ഇടു. പിറ്റേദിവസം കരക്കിറങ്ങി. അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഡാക്ടർ മെഗ്സിങ് എന്ന പാതിരി അവരെ എതിരേറ്റു കൊണ്ടുപോയി.

അവിടെ അധികകാലം പാക്കേണ്ടിവന്നില്ല. മലയാളരാജ്യത്ത് ഒരു മിഷ്യൻ ഏല്പെടുത്തുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്ന് അന്വേഷിച്ചവരുവാൻ മുമ്പുവൻ ഇന്നുവരിമാസത്തിൽ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടോടു മേലധികാരികൾ ആവശ്യപ്പെട്ടു. അഞ്ചരക്കണ്ടിത്തോട്ടത്തിലെ കൂലിവേലക്കാരുടെ സ്ഥിതിയാണ് ഇതിന്നു ഇടവരുത്തിയത്.

ഈസ്റ്റിൻഡ്രാക്കമ്പനിയിലെ ഡയറക്ടർമാരിൽ ഒരാളായിരുന്ന മിസ്റ്റർ ബ്രൗൺ ചിറയ്ക്കൽതാലൂക്കിൽ അഞ്ചരക്കണ്ടിദേശത്തു വലിയൊരു തോട്ടം ഏർപ്പെടുത്തി കുറപ്പു (കുറവാപ്പട്ട Cinnamon) കൃഷിചെയ്തിരുന്നു. ഇന്നും അ

വിടെ ആ കൃഷി ചുരുങ്ങിയനിലയിൽ നടക്കുന്നുണ്ട്. മിസ്റ്റർ ബ്രൗണിന്റെ നേരിട്ടുള്ള അവകാശികളാൽ ഇല്ലാതായപ്പോൾ ഗവണ്മെന്റിൽനിന്ന് ആ കൃഷിയും അതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വലിയ എടുപ്പുകളും മറ്റും അറാലവകാശിയായി കരുതപ്പെടുന്ന മിസ്റ്റർ എ. ബ്രൗൺ എന്ന ഒരു ആംഗ്ലോഇൻഡ്യനെ ഏല്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഇന്ത്യയിൽ കറപ്പുകൃഷി അഞ്ചരക്കണ്ടിയിൽ മാത്രമേ നടക്കുന്നുള്ളൂവെന്നാണ് അറിയുന്നത്. അത് ഇപ്പഴം ബിലാത്തിയിൽ കയറിക്കൊണ്ടുപോവാനും കറപ്പുതൈലം എന്ന ഒരു തൈലം ഇറക്കാനും ഉപയോഗിക്കുന്നു. കറപ്പത്തോലിനു ബിലാത്തിയിൽ 'തലശ്ശേരിയിലെ മരത്തോൽ' എന്നതാമുള്ള 'ടലിച്ചറിബാക്ക്' (Tellicherry Bark) എന്നാണു പേർ. ഈ വാക്ക് വലിയ ഇംഗ്ലീഷുനിഘണ്ടുക്കളിൽ കാണാം. അന്നു മിസ്റ്റർ ബ്രൗൺ ഈ തോട്ടത്തിൽ പ്രവൃത്തിചെയ്തിരുന്നതു വേട്ടവരെക്കൊണ്ടും മറ്റും ആയിരുന്നു. അവർ അന്നു അടിമകളായിരുന്നുവെന്നാണു ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിന്റെ ജീവചരിത്രകാരകൻ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

നമ്മുടെ ചരിത്രം ആരംഭിക്കുന്നതിന്നു കുറെ കൊല്ലം മുമ്പു റെനിയൂസ് എന്ന പാതിരി, ഈ അടിമകളോടു സുവിശേഷം പ്രസംഗിപ്പാൻ മിഖായേൽ എന്ന ഒരു ഉപദേശിയെ അഞ്ചരക്കണ്ടിയിൽ അയച്ചിരുന്നു. 'ആ അടിമകളുടെ അവസ്ഥ അതിഭയങ്കരം; ആ സ്ഥലം സാക്ഷാൽ പിശാചിന്റെ കോട്ടയായിരുന്നു എന്നു പറയാം' എന്നാണു രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുന്നത്. മിഖായേൽ ഉപദേശിയെ സഹായിപ്പാൻ ഒരാളെ ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നു. അതിന്നാണ് ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിനെ അയയ്ക്കപ്പെട്ടത് തീർച്ചയായും.

തലശ്ശേരിയിൽനിന്ന് അഞ്ചരക്കുണ്ടിയിലേക്കു പോകുന്നവഴിയിൽ നിട്ടൂരിൽ 'ഇല്ലിക്കുന്നു' എന്നു പേരായി ചെറിയൊരു കുന്നു കാണാം. അവിടെ ഇപ്പോൾ യൂറോപ്യന്മാർ പാർക്കാൻ തക്കസൗകര്യവും വലിപ്പവും ഉള്ള ഒരു ഭംഗിയുള്ള ബങ്കളാവും ഒരു മിഡിൽസ്കൂൾ, ട്രെയിനിങ്ങ്സ്കൂൾ എന്നിവയും ഒരു ക്രിസ്ത്യൻപള്ളിയും സെമിനറിയും ബോർഡിങ്ങ് ഹൗസ്സും കൂടെ ക്രിസ്ത്യൻവിടുകളും ഉണ്ട്. ഈ കുന്നും ബങ്കളാവും തലശ്ശേരിയിൽ ഒരു ജുഡ്ജിയായിരുന്ന മിസ്റ്റർ സ്രെഞ്ച് എന്ന യൂറോപ്യന്റേതായിരുന്നു. ആദ്യകാലത്തു മലബാറിൽ വന്നു സുവിശേഷം പ്രസംഗിച്ച ക്രിസ്തുമതം പ്രചരിപ്പിച്ച ഹെബ്രിക്ക് എന്ന പണ്ഡിതന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ കേട്ട ഒരു യഥാർത്ഥക്രിസ്ത്യാനിയായി ജീവിതം നയിക്കാൻ സംഗതിയായ മിസ്റ്റർ സ്രെഞ്ച്, തന്റെ കൃതജ്ഞതയെ സൂചിപ്പിക്കാൻ ഈ ബങ്കളാവും അതു നില്ക്കുന്ന സ്ഥലവും ബാസൽമിഷ്യനു ദാനമായി കൊടുത്തിരുന്നു. ആ ബങ്കളാവിൽ പാത്ര അഞ്ചരക്കുണ്ടിയിലെ കായ്യാദികൾ അന്വേഷിപ്പാൻ സൗകര്യമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ, ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിനെ അവിടെ അയക്കാൻ മേലധികാരികൾ തീർച്ചയാക്കി. അങ്ങിനെൻ്റെ കൊല്ലം മുപ്പ്, ചുവന്റൻ ഏപ്രിൽമാസം ആരംഭത്തിൽ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് ഇല്ലിക്കുന്നിന്റേതാകാൻ വന്നുപാത്രം. 'ഇപ്രകാരമാകുന്നു ഈ നാട്ടിൽ മിഷൻവേല സാക്ഷാൽ ആരംഭിക്കുവാൻ ഇടയായത്; അത് ആരംഭിച്ചതു ഗുണ്ടർട്ടുപണ്ഡിതനെത്ര. പിന്നെ ൨൦ കൊല്ലം അധ്വാനിച്ച മിഷൻപ്രവൃത്തിയുടെ അടിസ്ഥാനം ഉറപ്പിച്ചതും അദ്ദേഹമായിരുന്നു.

ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് ഇന്ത്യയിലേക്കു വന്നത് ഇവിടെ

ക്രിസ്തുമതം പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യത്തോടുകൂടിയിരുന്നെങ്കിൽ അതിനായി മലയാളരാജ്യത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു സംഗതിവന്നത്. അതു മലയാളഭാഷയ്ക്കു വലിയൊരു ഭാഗ്യമായിട്ടാണ് കലാശിച്ചത്. അദ്ദേഹത്തിന് ഇതരഭാഷകൾ പഠിച്ചറിവാൻ പ്രത്യേകമായ വാസനയും ഉത്സാഹവും ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല.

‘സ്വപ്നത്തിൽവെച്ചും ഓരോ പുതിയ ഭാഷ പഠിക്കുവാൻ എന്നിക്ക് അവസരം കിട്ടിയാൽ എന്തൊരു സന്തോഷമായിരിക്കും!’ എന്ന് ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് ഒരവസരത്തിൽ പറഞ്ഞിരുന്നതായി രേഖപ്പെടുത്തിക്കാണുന്നു. അദ്ദേഹം തമിഴ്ഭാഷ പഠിച്ച് അതിൽ പുസ്തകം എഴുതിയിരുന്നു. തെലുങ്കും കണ്ണാടകവും പഠിക്കുണ്ടിവന്നു. ആദ്യം തന്റെ മതപ്രചരണവേല ബങ്കാളത്തിൽവെച്ചായിരിക്കും നടത്തേണ്ടിവരികയെന്നു വിചാരിച്ച ബങ്കാളിയും പഠിച്ചു. മലയാളം എത്ര നല്ലവണ്ണം പഠിച്ചിരുന്നുവെന്ന് എല്ലാവരും അറിയാം. ഇമ്മൻ മാതൃഭാഷയായിരുന്നു. പരന്ത്രിസ്സു, ഭായ്യയുടെ മാതൃഭാഷയാകയാലും, ആ മദ്രാസ് അതിലായിരുന്നു സംഭാഷണംചെയ്യാറെന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കയാലും പരന്ത്രിസ്സും അറിയാമായിരുന്നുവെന്നു വരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷയും പഠിച്ചിരുന്നു. ആകെ ചുവ ഭാഷകൾ ആ മഹാനുഭവമായിരുന്നുവത്രെ. ഇങ്ങിനെ അനേക ഭാഷകൾ പഠിച്ചറിഞ്ഞ ആ മഹാൻ മേൽപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചതു തന്റെ സമഗ്രമായ വാസനക്ക് അനുസരിച്ചുള്ള ആഗ്രഹത്തെ ഫലിതരസത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിയതല്ലാതെ മറ്റൊന്നാണ്?

ഏതായാലും നിഷ്പാദമായ ഈശ്വരഭക്തിയും മതവി

ശ്വാസവും ഉള്ള ഒരു മാന്ത്രിക തന്റേറ മതത്തെ പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ മനഃപൂർവ്വം പരിശ്രമിക്കുകയും അതിനായി പല ബുദ്ധിമുട്ടുകളും കഷ്ടപ്പാടുകളും സഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലിടക്കു ഒരു വിദഗ്ദ്ധഭാഷയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന പരിശ്രമം അത്രതന്നെ ശുഷ്കാന്തിയോടുകൂടിയായിരിപ്പാൻ ഇടയില്ലാത്തതാണെന്നാണല്ലോ വിശ്വസിക്കാൻ കാരണമുള്ളത്. എന്നാൽ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് മലയാളഭാഷയ്ക്കുവേണ്ടി ചെയ്ത അദ്ധ്വാനത്തിന്റെ ഫലം ഭാഷാഭിമാനികളായ ഭക്തജീയരെക്കൊക്കെ ലജ്ജിപ്പിക്കത്തക്കതായിരുന്നു. ഗുണ്ടർട്ടിന്റെ നിഘണ്ടുവിൽ ചില തെറ്റുകൾ ഉണ്ടെന്നും മറ്റും അഭിപ്രായപ്പെടാനല്ലാതെ, ആ തെറ്റുകൾ ശരിപ്പെടുത്തി, ഗ്രന്ഥം പരിഷ്കരിച്ചാണോ, ആ ചതിരി മറ്റൊന്നു നിക്ഷിപ്തമാണോ പ്രാപ്തമായ മലയാളികൾ ഇതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ആ നിഘണ്ടു പെപ്പറ്റി ഞങ്ങൾ ഒടുവിൽ പറയുന്നതാണ്. അതിന്നു മുമ്പ് അദ്ദേഹം മലബാറിൽ ഭക്തവലം അടികളായി ഇവിട്ടു ജാതിക്കുക്കുവേണ്ടി ചെയ്ത പരിശ്രമങ്ങളെ ചുരുക്കത്തിൽ വിവരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

മലബാറിൽ, വിദേശക്കിട്ടും വടക്കെ മലയാളത്തിൽ കീഴ്ജാതികളെന്നു പറയപ്പെടുന്നവരുടെ ഇടയിൽ സ്വാതന്ത്ര്യബോധത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ വിത്തു വിതച്ചതു ബാസൽ മിഷൻ സംഘക്കാരാണെന്നും അതിൽ ഒന്നാമതായി പ്രവർത്തിച്ചവരിൽ മുഖ്യനായ ഒരാൾ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടാണെന്നും സർവ്വസമ്മതമാണ്.

ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് അധികമായി പ്രവർത്തിച്ചതു പുലയർ, മുക്കയർ, വെട്ടുവർ, മുക്കുവർ, തിയ്യർ മുതലായ ജാതിക്കാരെ ഇടയിലായിരുന്നു. നായന്മാർ മുതലായവരുടെ

ഇടയിൽനിന്നു പലരും അക്കാലത്തു ക്രിസ്തുമതം വിശ്വസിച്ചിരുന്നവർ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും, അധികവും മേല്പറഞ്ഞ ജാതിക്കാരായിരുന്നു. അന്നത്തന്നപ്പെട്ടവരുടെ ഇടയിൽ രാമവർമ്മൻ എന്നൊരു ക്ഷത്രിയന്റെറ പേർ കാണുന്നുണ്ട്. 'ഈ രാജകുമാരൻ യാദുക്കുബ് രാമവർമ്മൻ' എന്നുപേരിൽ റവറണ്ട് ഫെബിക്വിന്റെ മുൻകിയായിരുന്നുവെന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു നായരുടെ മരുപരിവർത്തനത്തെപ്പറ്റി ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് ഇങ്ങനെ വിവരിച്ചുകാണുന്നു :—

'കുഞ്ഞിരാമൻ എന്നു പേരുള്ള ഒരു നായർ വന്നു കൂട്ടമു മുറിച്ച അന്നാമക്കുട്ടികളോടൊന്നിച്ച് ഭക്ഷിച്ചതിനാൽ തന്റെ ജാതി കളഞ്ഞു. അദ്ദേഹം പ്രായംതികഞ്ഞ ആളായിരുന്നതുകൊണ്ട് സംബന്ധക്കാർക്ക് അയാളെ ബലാൽക്കാരേണ കൊണ്ടുപോവാൻ സാധിച്ചില്ല. എന്നാൽ ഈ സംബന്ധക്കാർക്ക് അയാളുടെ സമ്പത്തു വലിയ കാര്യമായിത്തോന്നി. അതിനെ കൈവശപ്പെടുത്തേണ്ടതിനായിട്ടു അവർ ഒരു കളവുചെയ്തു.' ഈ ധനം ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിന്റെ അധ്വാനത്താൽ അവന്നു തിരികെ കിട്ടുമാറായി. 'എന്നാൽ കുഞ്ഞിരാമൻ സ്നാനപ്പെട്ട് ദ്രാവിദ്' എന്ന പേരും കിട്ടി, എങ്കിലും ക്രിസ്ത്യാനിയാക്കിത്തീർന്നശേഷം ഒന്നിനും കൊള്ളാത്തവനായിത്തീർന്നു. കഷ്ടം! സമ്പാദിച്ച പണംകൊണ്ടു തന്റെ ദുഃഖാഹാരത്തെ ലാളിച്ചതിനാൽ ക്ഷണത്തിൽ സഭാഭ്രഷ്ടനായിത്തീർന്നു. നടപ്പുദിനം പിടിച്ചു മരണത്തോടു അടുത്തപ്പോൾ അവനെ മാനസാന്തരത്തിനായി പ്രബോധിപ്പിച്ചു. എന്നിട്ടും സൗഖ്യം കിട്ടിയ ഉടനെ കാളിദേവിങ്കു നേട്ടുചെയ്യുകയായിരുന്നു ചെയ്തത്. പതിനൊന്നു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞിട്ട് നികൃഷ്ടനായ ഈ മനുഷ്യൻ

വീണ്ടും വന്നു തിരികെ സഭയിൽ ചേരുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. ഇതിനിടയിൽ അവൻ ഭിക്ഷക്കാരനായിത്തീർന്നു. ഇനി കൈക്കൊള്ളുകയില്ല എന്ന് അവനോടു തീർച്ചപറഞ്ഞു. എന്തു ചെയ്യാലും പോകയില്ല എന്ന് അവനും തീർച്ചപറഞ്ഞു. ഒടുക്കം അവൻ ഭിന്നക്കാരൻ ആയിത്തീർന്നു കണ്ടിട്ടു അവനെ ധർമ്മശാലയിൽ ആക്കി. അവിടെവെച്ച് അവൻ വേദം സെറുവുപ്പെടുവെങ്കിലും ആത്മിക ആഹാരത്തിനായി യാതൊരു താല്പര്യവും കാണിച്ചില്ല. ഒടുക്കം അവനെ പറഞ്ഞയച്ചശേഷം മുഖത്തെ 'ജീവൻതന്നെ കഴിച്ചുപോന്നു. സംബന്ധക്കാരാകട്ടെ, തിണ്ടൽ വരാത്ത വിധത്തിൽ അവനെ ഒരു ചെറിയ പൂരയിൽ പാല്പിച്ചു മീവചയ്യണം പോറ്റി രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു.'

ഭയങ്കരമായ അനേകപേരെ ഇങ്ങിനെ വിണ്ടെടുത്ത സന്യാസത്തിൽ നടത്തുവാൻ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് ചെയ്തിരുന്ന പരിശ്രമം അല്പമായിരുന്നില്ല. അവയൊക്കെ പലപ്പോഴും നിഷ്പലമായതിനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം വിലപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം ഇങ്ങിനെ എഴുതി:—'ഞാൻ സ്നാനപ്പെടുത്തിയ ക്രിസ്ത്യാനികളൊക്കെയും പതിർ എന്ന പാലാല പാറിപ്പോയി. പലപ്പോഴും എല്ലാം ഇളകുന്നുവെന്നും എല്ലാം പഴുതിലായിപ്പോയി എന്നും തോന്നുന്നു. അഞ്ചരക്കണ്ടിയിലെ ക്രിസ്ത്യാനികൾ മൂന്നുമാസത്തോളം എന്നോടും സുവിശേഷത്തിന്റെ ശാസനയോടും മത്സരിച്ചിരുന്നു.'

പുലയർ മുതലായ ജാതിക്കാരെ ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേർത്തുപോന്നതിനാൽ അക്കാലത്തു മറുത്തു ഹിന്ദുക്കൾ മിഷ്യൻ സംഘക്കാരോടു വലിയ വിരോധം കാണിച്ചിരുന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല, ചില ലഹളകൾതന്നെയും ഉണ്ടായിരുന്നു. എ-

നാൽ അന്നു ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേർക്കപ്പെട്ടവരുടെ സന്മാനങ്ങൾ ഇന്ന് അനുഭവിക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യവും ബഹുമാനവും സ്ഥാനവലിപ്പങ്ങളും ആലോചിച്ചാൽ, കീഴ്ജാതികളെ നൂറുപത്തു ചുറ്റുപാടായിത്തുടങ്ങിയവരെക്കൊണ്ടു യോജിച്ച് അന്നു ക്രിസ്ത്യാനികളാകാതിരുന്നതു രാജ്യത്തിന്നു വലിയ നഷ്ടമായിത്തീർന്നുവെന്നു പറയേണ്ടതുളള കണ്ണൂരിലെ മുളയിൽ രാമോട്ടി എന്ന ഒരു തീയ്യൻ അബ്രഹാം മുളയിൽ എന്ന പേരിലും, ചോമ്പാലിലെ ഒരു മുക്കയൻ, പോൾ ചന്ദ്രൻ എന്ന പേരിലും, ഒരു പുലയൻ, ജോനാഥാൻ എന്ന പേരിലും ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിന്റെ ഉപദേശം കേട്ട ക്രിസ്ത്യാനികളായി പരമയോഗ്യന്മാരായിത്തീർന്നിരുന്നതായി പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു യൂറോപ്യന്റെ വെപ്പാട്ടിയായി നിന്ദനീയമായ ജീവിതം നയിച്ചുപോന്ന മന്ദി എന്ന ഒരു തീയ്യസ്ത്രീ തന്റെ പുത്രിയോടു കൂടി ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിച്ചു. അതിൽപ്പിന്നെ അവൾ മയ്യോറയിൽ ജീവിക്കുകയും പുത്രിയായ മറിയ കണ്ണൂരിലെ തിരോത്തുമ്പൻ എന്ന ഒരു ഉപദേശിയെ വിവാഹം ചെയ്തു യോഗ്യരായ വളരെ കുട്ടികളുടെ അമ്മയായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ അനേകം ജനങ്ങൾ ഹിന്ദുമതത്തിലെ അടിമത്തം വിട്ടു ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേർന്നു സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിച്ചിരുന്നു.

ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേർന്ന പെൺകുട്ടികളെയും ആൺകുട്ടികളെയും രക്ഷിച്ചു പഠിപ്പിച്ചുപോരുന്നുള്ള ഭാരവാഹിത്വം ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിന്റെ മൊത്തയായിരുന്നു വഹിച്ചിരുന്നതെന്നു കാണുന്നു. പുതുതായി മതപരിവർത്തനം ചെയ്ത വയസ്സുള്ളവർ വിവാഹം ആവശ്യപ്പെടുന്നവർ മൊത്തയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു വല്ല പെൺകുട്ടികളെയും തിരഞ്ഞെടുക്കുകയായിരുന്നു പതിവെന്നു കാണുന്നു. അങ്ങിനെ ചെയ്ത

യ്ക്കിരുന്നതിൽ അവർ ആദ്യം ഏതു ജാതിയിലായിരുന്നുവെന്നുള്ളത് അശേഷം പരിഗണിക്കാറുണ്ടായിരുന്നില്ല. നായരായിരുന്ന ആൾ തീയ്യസ്ത്രീയെയോ, തീയ്യനായിരുന്നവൻ വേട്ടവസ്ത്രീയെയോ, പുലയനായിരുന്നവൻ തീയ്യസ്ത്രീയെയോ വിവാഹംചെയ്യുന്നതിനു യാതൊരു വിരോധവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവരുടെയൊക്കെ സന്താനങ്ങൾ ഇന്നു യാതൊരു ജാതിവ്യത്യാസവും 'ഇല്ലാതെ 'മനുഷ്യരായി' മാന്യതയിൽ ജീവിക്കുന്നു. അവരുടെ കുടുംബങ്ങളിൽപെട്ടവരായി അന്നു ക്രിസ്ത്യാനികളാകാതിരുന്നവരിൽ ഇന്നും പുലയരും മുകയരും വേട്ടവരും ആയി അവരവരുടെ പേർക്കു അതികൾമാത്രം ചെയ്ത അടിമകളായി ജീവിക്കുന്നവർ എത്രയോ ഉണ്ട് ! മലയാളരാജ്യത്തിനുവേണ്ടി ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് ചെയ്ത ഗുണം എത്രയായിരുന്നുവെന്ന് ഇതിൽനിന്ന് ഊഹിക്കാമല്ലോ. ആ മാന്യന്റെ സ്മാരകമായി തന്റെ നിഘണ്ടുപു കേരളശാസ്ത്രജ്ഞനും നിലനില്ക്കുമെങ്കിലും, തന്നാൽ ഇത്രഅധികം ഗുണപ്പെട്ടവരോ അവരുടെ സന്താനങ്ങളോ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിന്റെ പേർ നിലനില്ക്കത്തക്കവണ്ണം തങ്ങളുടെ കൃതജ്ഞതാസൂചകമായി യാതൊന്നും ഇതുവരെ ചെയ്തിരുന്നില്ലെന്നു പറയേണ്ടതിനുള്ള സന്ദർഭം ഇതാണ്.

ആദ്യകാലത്തു ക്രിസ്ത്യാനികളാക്കി 'മാഗ്ഗംകൂട്ടി'യവരുടെ വേഷത്തിൽ ചില ഭേദഗതികൾ വരുത്തിയിരുന്നു. കുടമുറിച്ചു, മുടിവളഞ്ഞ്, കളസവും കോട്ടും ധരിപ്പിച്ചിരുന്നതിനാൽ ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഹിന്ദുക്കളിൽനിന്നു തീരെ ഭേദപ്പെട്ട ഒരു ജാതിയാണെന്നു വന്നുകൂടി. അവർ ഗോമാംസം ഭക്ഷിക്കുന്നവരാണെന്നും അറിയപ്പെട്ടു. അതുകൊണ്ടു ക്രിസ്ത്യാനികളായിത്തീർന്നവരെ മറ്റു ഹിന്ദുക്കളും കുടുംബക്കാരും

നിന്ദിതരായും ഭ്രഷ്ടരായും വിചാരിച്ചു. ഒരാൾ ക്രിസ്ത്യാനിയാ-
യാൽ അയാൾ കടുംബത്തിന്നു കേവലം നഷ്ടമായിത്തീർന്നു.
ഈ നയം നന്നായിത്തന്നുവോ എന്ന്, ഈ അവസരത്തി-
ൽ ഒരു അഭിപ്രായം പറയുന്നതു വിഹിതമായിരിക്കയില്ല.

ഒരാൾ ക്രിസ്ത്യാനിയായാൽ അയാളുടെ കടുംബം അയാ-
ളെപ്പറ്റി ഏതു നിലയിലായിത്തന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നതെ-
ന്നു പോൾ ചന്ദ്രൻ എന്ന പുതിയ ക്രിസ്ത്യാനിയുടെ ചരിത്രം
വായിച്ചാൽ അറിയാം. അദ്ദേഹം ക്രിസ്ത്യാനിയായശേഷം
ഒരു ദിവസം സ്വഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു. 'ഭാവത്തിലും ദ്രവ്യ-
ത്തിലും ഓരോ മാററങ്ങൾ കണ്ടപ്പോൾ ഭായ്യ വളരെ കര-
ഞ്ഞുവെങ്കിലും ഭർത്താവു ചെയ്തതു ശരിയെന്നു സമ്മതിച്ചു.
ജ്യേഷ്ഠൻ ഒരു കത്തിയെടുത്തു അനുജനെ ആശ്രയിക്കാൻ
ചെന്നാറെ ശേഷമുള്ള കടുംബക്കാർ അദ്ദേഹത്തോടു കയ-
ത്തുകൊണ്ടു കൂടിവിളിക്കയും തടുക്കയും ചെയ്തു.'

ഈ അവസരത്തിൽ കടുംബസംബന്ധമായ ഒരു മ-
ഹാ സങ്കടംകൂടി ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിന് അനുഭവമായിരു-
ന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്നു ഹെർമൻ, ശമുവേൽ, ഫ്രെഡറിക്
എന്നു മൂന്നു മക്കൾ ജനിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. മൂന്നാമത്തെ
കുട്ടിക്കു മൂന്നു വയസ്സായപ്പോൾ, ഒരു ദിവസം ആ കുട്ടി
'ഒരു ആയമ്മ (ധാത്രി)യുടെ കൈയിൽനിന്നു വഴുതി നില-
ത്തുവീണ്ടു ദീർഘസമയത്തോളം കഷ്ടപ്പെട്ടതിൽപ്പിന്നെ മ-
രിച്ചുപോയി.' ഇതു കണ്ടു സ്കൂൾകുട്ടികളൊക്കെയും കര-
ഞ്ഞു ചെറിയ ശമുവേൽ കണ്ടിട്ട് 'ഇവർ ഒക്കെയും കര-
യുന്നത് ആശ്ചര്യം! അവൻ സ്വന്തമായിത്തന്നെ അടുക്ക-
ൽ എത്തിയിരിക്കുന്നുവല്ലോ' എന്നു പറഞ്ഞുപോൽ.

പ്രൗഢന-ൽ ഡാക്ടർ സ്വരാജ്യത്തേക്കു പോകയും
പ്രൗഢ ഇനുവരി ഓ-റിയൂരിൽ വീണ്ടും തലശ്ശേരിയിൽ മട

ബിരുദവും ചെയ്തു. ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് പോകുന്നതിന്നു മുമ്പിൽ ഇല്ലിക്കുന്നിന്റേൽ ഒരു കല്പിച്ച സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. ആ കൊല്ലം നവമ്പർമാസം ൧-ാം തിയ്യതി അതിൽ ഒരു ചെറിയ പുസ്തകം അച്ചടിച്ചു പരസ്യംചെയ്തു. ഈ പുസ്തകം വായിച്ചതിന്റെ ഫലമായി ഗോവിന്ദൻ എന്നു പേരായ ഒരു ആനപ്പാപ്പാവു (ആനക്കാരൻ) ക്രിസ്തുമതം അവലംബിച്ചുപോൽ. അവന്റെ ആന ചത്തുപോയതു തന്റെ പാപംനിമിത്തമാണെന്നു വിചാരിച്ചു, പാപശമനാർത്ഥം ഗോകണ്ഠത്തു പോകുന്ന വഴിക്കു ഈ പുസ്തകം വായിക്കാൻ സംഗതിവരുകയും അവൻ ഇല്ലിക്കുന്നിന്റേൽ പോയി ഗുണ്ടർട്ട് പണ്ഡിതരെ കണ്ടു് ഉപദേശം വാങ്ങി ക്രിസ്ത്യാനിയാകുകയും ചെയ്തു. ദാവിദു എന്നു പേർ ധരിച്ച അവൻ തലശ്ശേരിനഗരത്തിൽ ചെന്നു ക്രിസ്തുമതം പ്രസംഗിച്ചതിനാൽ ജനങ്ങൾ ഭക്ഷാഭിക്കയും അതുനിമിത്തം അന്നത്തെ സബ്ബ് കലക്ടറായ ഒരു യൂറോപ്യൻ അവനെ വിളിച്ചു താക്കീതു ചെയ്തും ചെയ്തിരുന്നു.

മുമ്പുവെ ഒക്ടോബർമാസത്തിൽ പണ്ഡിതർ വടക്കൻഭിക്കിൽ മതപ്രസംഗം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കെ ജനങ്ങൾ 'പിശാച്ചക്കൾ എന്നപോലെ ശത്രുതപം കാണിച്ചു.' അന്നു തന്നെ കൂട്ടുകാക്കും '൧൦൦ തൊണ്ടുകൊണ്ടു ഏറ്റു കിട്ടി'യതായി സാബ്ബ് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. സാബ്ബ് പൂഴിയിൽ ശുദ്ധി കുതിരപ്പുറത്തേറി ഓടി രക്ഷപ്പെടേണ്ടിവന്നു. ഒന്നിച്ചുണ്ടായിരുന്ന തോമാസ് എന്ന ഉപദേശിയെ ആളുകൾ പിടിച്ചു നല്ല കണക്കിൽ പ്രഹരിച്ചുവിട്ടു.

മുമ്പുവെ മെയിമാസത്തിൽ നമുടെ ചരിത്രനായകനെ ചിറക്കല്ലിലേക്കു സ്ഥലമാറ്റംചെയ്തു. അവിടെ ഒരു പഠപ്പു വാങ്ങി ചില ക്രിസ്തീയകുടുംബങ്ങളെ പാല്പിച്ചിരു

ന്നു. കണ്ണൂരിൽ മതപ്രചരണവേല ചെയ്യുപോന്നിരുന്ന പ്രസിദ്ധനായ ഫെബിക്സായ്സിന് ഉൾനാടുകളിൽ സഞ്ചരിക്കേണ്ടിവന്നിരുന്നതിനാൽ 'സഭ നടത്തുവാനും,' ഉപദേശിമാരെ പഠിപ്പിക്കുവാനും സ്കൂളുകൾ മേലന്വേഷണം ചെയ്യാനും സമയം കിട്ടിയിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടായിരുന്നു ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിനെ അങ്ങയച്ചിരുന്നത്. അവിടെ എത്തിയപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു സ്വന്തം പിടിപെടുകയും കേവലം സംസാരിപ്പാൻ സാധിക്കാതാകുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ മൂന്നു കൊല്ലം ബുദ്ധിമുട്ടിയിരുന്നു. ആ ശുഭവസരത്തിലായിരുന്നു മലയാളത്തിൽ പല പുസ്തകങ്ങളും എഴുതിയുണ്ടാക്കുകയും നിഘണ്ടുപിന്നു വേണ്ടുന്ന 'ഒരുക്കങ്ങൾ' അധികവും ചെയ്തും ചെയ്തിരുന്നത്. അന്നാണ് ബൈബിൾ പരിഭാഷയെഴുതുന്നത്. ബൈബിളിനു ചില ഇംഗ്ലീഷുപാതിരിമാർ ഒരു പരിഭാഷയുണ്ടാക്കി പരസ്യംചെയ്തിരുന്നു. അതു തൃപ്തികരമല്ലാതിരുന്നതിനാൽ, മതിരാശരിയിലെ 'ബൈബിൾ സൊസൈറ്റിക്കാർ' അതു തിരുത്തി ശരിപ്പെടുത്തുവാൻ ഒരു യോഗം ഏല്പെടുത്തി. അതിന്റെ അധ്യക്ഷനായി ഗുണ്ടർട്ടുപണ്ഡിതരെ നിയമിച്ചു. പക്ഷെ യോഗത്തിലെ അംഗങ്ങളിൽ തെക്കൻ കേരളത്തിലെ ചിലരും പണ്ഡിതരും തമ്മിൽ യോജിക്കാത്തതാൽ യോഗം പിരിഞ്ഞു, അദ്ദേഹം സ്വന്തമായി ഒരു പരിഭാഷ ഉണ്ടാക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. അത് അച്ചടിക്കാനും മറുമുള്ള എല്ലാ ചെലവുകളും ബാസലിലെ സംഘക്കാരായിരുന്നു ചെയ്തിരുന്നത്.

ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് ഈ അവസരത്തിൽ ഹിന്ദുക്കളിൽ വല്ലവരോടും സംസാരിക്കേണ്ടിവന്നാൽ ശബ്ദം അടച്ചു നിലയിൽ പറഞ്ഞിരുന്നതിനെപ്പറ്റി അവർ നിർദ്വയമായി

പരിഹസിച്ചിരുന്നുവെന്നും ഒരിക്കൽ ചിറക്കൽ ക്ഷേത്രപരിസരത്തിൽവെച്ച് അവിടുത്തെ ദേവനെ ആക്ഷേപിച്ചു പ്രസംഗിച്ചതുകൊണ്ടാണ്, കണ്ണത്തിനു ദിനം വന്നതെന്നു പരസ്യമായി പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നുവെന്നും രേഖപ്പെടുത്തിക്കുന്നു. ഇതിനെ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ചിറക്കൽതമ്പുരാൻ, ഗുണ്ടർട്ടപണ്ഡിതർക്ക് എഴുതിയ കത്തിനു സായ്പ് അയച്ച മറുപടിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വാസത്തിന്റെ സ്വഭാവവും അദ്ദേഹം അന്ന് ഉപയോഗിച്ച ഭാഷയുടെ സ്വഭാവവും വായനക്കാർക്ക് ഗ്രഹിപ്പാൻ കഴിയും. ഡാക്ടർ ഇങ്ങിനെ എഴുതി:— 'ഞാൻ ആരുടെ പ്രേരിതനാകുന്നുവോ, ആ ദൈവം എന്റെ ദൃതമസ്വയിൽ വല്ല കുറവും കണ്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. ഞാൻ പറയേണ്ടതു പറയാതിരുന്നതിനാലോ, പറയരുതാത്തതു പറഞ്ഞതിനാലോ അല്ല, രണ്ടും ചെയ്തതിനാലാണോ ആയിരിക്കാം. ഇതിനെപ്പറ്റി ധ്യാനം പാൻ ഇപ്പോൾ എനിക്കു വേണ്ടുവോളം അവസരമുണ്ട്. ദൈവത്തിന്റെ ജ്ഞാനം എന്നിൽ സാധിച്ചു വേഗം പ്രാപ്തമാകേണ്ടതും പരസ്യമായും കർത്തവ്യമായ യേശുവിനെക്കുറിച്ച് സാക്ഷ്യംചൊല്ലുവാൻ എനിക്കു അനുവാദം ഉണ്ടാകും എന്ന് ആശിക്കുന്നു.'

ഫ്രാൻസിസ് ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിന് എതിരായി ഹിന്ദുക്കൾ ഉയർത്തിയ ചുമപ്പും ആ ദക്ഷിണേന്ത്യയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സമൂഹത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ചുമപ്പും അന്നു കണ്ണൂരിലെ സഭക്കാർ ഒരു ഉത്സവം കൊണ്ടാടുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ജോനാസാനം ചെയ്യപ്പെട്ടവരിൽ ചിറക്കല്ലിലെ ചില ചാലിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതുനിമിത്തം ചാലിയ സമൂഹം ഭക്ഷിച്ച്. മേല്പറഞ്ഞ ഉത്സവത്തിൽ അന്നെത്ത സബ്ജ് കലക്ടറായിരുന്ന റോബിൻസൻസായ്പർക

ളും സന്നിഹിതനായിരുന്നു. ഒരു സക്കാരുദ്യോഗസ്ഥനായ യൂറോപ്യൻ, ക്രിസ്ത്യൻപാതിരിമാർ ചെയ്യുന്ന മതപരിവർത്തനകാര്യത്തിൽ സഹതപിച്ചതും, ഹിന്ദുക്കൾക്കു ശങ്കയും ആശങ്കയും കാരണമായി. ഒക്ടോബർ ൧൮-ാം തിയ്യതി അഞ്ചരക്കുണ്ടി, തലശ്ശേരി, കണ്ണൂർ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നു വലിയൊരു പുരുഷാരം ഇളകി ചിറക്കൽ മിഷ്യൻപറമ്പിൽ ചെന്നുകൂടി. അവരുടെ ഉദ്ദേശം മിഷ്യൻവീട് ആക്രമിച്ചു, സ്നാനം ലഭിച്ചവരിൽ ഒരുത്തന്റെ മകളായ മന്ദിയെന്ന പെൺകുട്ടിയെ ബലമായി പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകേണമെന്നായിരുന്നു. ലഹളക്കാർ സാബ്ബിന്റെ ഭൃത്യന്മാരെ അടിച്ചൊടിച്ച്. രാത്രിയായാൽ ബങ്കളാവിലേക്കു കടക്കാമെന്നു തീർച്ചയാക്കി അഞ്ചു മണിക്കൂർനേരം പറമ്പിൽതന്നെ കഴിച്ചു. അതിലിടക്കു കണ്ണൂരിൽനിന്നു പോലീസ്സുസൈന്യം എത്തി ലഹളക്കാരെ പിരിച്ചുവിട്ടു. പിറ്റേദിവസം ഗുണ്ടർട്ടപണ്ഡിതർ ആ കുട്ടിയെ കണ്ണൂരിലേക്ക് അയക്കുകയും റോബിൻസൻസാബ്ബിന്റെ കോടതിയിൽ കേസ്സുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ലഹളക്കാരെ സബ്ക്ലക്ടർ ശിക്ഷിച്ചു. ൧൮-ാം തിയ്യതി ആ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ മുമ്പാകെവെച്ചുതന്നെ മന്ദിക്കു 'സ്നാനംകൊടുക്കുകയും' ചെയ്തു.

ഈ അവസരങ്ങളിലൊക്കെ സാബ്ബിന്റെ ധർമ്മപത്നി ചിറക്കല്ലിലെ അന്നാമശാലയിലും ഭാരിദ്രംകൊണ്ടു വലഞ്ഞ സ്ത്രീകളുടെ ഇടയിലും പ്രവർത്തിച്ചുപോന്നിരുന്നു. 'ഗതിയില്ലാത്ത സ്ത്രീകൾക്കുവേണ്ടി അവിടെ ഒരു സങ്കേതസ്ഥലം തുറന്നുവെച്ചിരുന്നു.' അന്നാമശാലയിൽ അന്ന് ൫൦ പെൺകുട്ടികൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവത്രെ. ഇതിന്നു പുറമെ 'ആരും ഭാര്യ ഇല്ലാത്ത' ൨൦ സ്ത്രീകളെ മറ്റൊരു രക്ഷിച്ചുപോരുകയും ചെയ്തിരുന്നു. രണ്ടാമതു പറഞ്ഞ

വരെക്കൊണ്ട് അധികമായ 'അലമ്പൽ' ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു കാണുന്നു. ഇവരെപ്പറ്റി ഇങ്ങിനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു:—'ശാരീരികവും ആത്മികവും ആയ ഞങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി മിക്കവാറും ആസ്പത്രിയിലെ പ്രവൃത്തിയോട് ഒക്കും. ഈ രോഗശാലയിലെ ദുർദ്ദായകൊണ്ട് ഞങ്ങളും തളന്നുപോയിട്ട് ആളുകളിൽ നിത്യജീവന്റെ പഴകൾ ഒഴുകിവരുന്നതിനും പുനജന്മം സംഭവിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി കാത്തുയാചിക്കുന്നതിനു പകരം ഇങ്ങമങ്ങളും ഏതാനും നന്നാക്കുന്നതിൽ തുച്ഛപ്പെടുന്ന പരിക്ഷ ഞങ്ങൾക്കും ഉണ്ട്. നമ്മുടെ വൈദ്യനായ കർത്താവു തൻവചനപ്രകാരം ഞങ്ങളെയും ചികിത്സിച്ചു ജീവിപ്പിക്കുകയോവൂ.'

ഒരിക്കൽ ലീപ്സിഗ് പട്ടണത്തിലെ മിഷൻസംഘത്തിന്റെ അഗ്രാസനരായ ഗ്രൗൾപണ്ഡിതർ മലബാറിൽ വരുകയും നമ്മുടെ ചരിത്രനായകനെ കാണാൻ ചിറക്കല്ലിപ്പേക്കു പോകുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അദ്ദേഹം പിന്നീട് ഏഴുതിയ ഒരു പുസ്തകത്തിൽ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിനെപ്പറ്റി വളരെ പ്രശംസിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ചിറക്കല്ലിൽ താമസിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം ഗ്രൗൾപണ്ഡിതരും ഗുണ്ടർട്ടപണ്ഡിതരും കൂടി ഒരു പുരാണകോട്ടയുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ കാണുവാൻ പോയിരുന്നു. അപ്പോൾ ചിലർകൂടി സാമ്പ്ലിംഗ് കല്ലെറിഞ്ഞു ദ്രോഹിച്ചു. 'ഗ്രൗൾപണ്ഡിതരെ ഓത്തു അവരുടെപേരിൽ കേസ്സുകൊടുക്കുകയും അവരെയെല്ലാം നല്ല കണക്കിൽ ശിക്ഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.'

ഫെബ്രുവരി-ൽ ഗുണ്ടർട്ടപണ്ഡിതർ മംഗലാപുരത്തു പോകുകയും അവിടെവെച്ചു ശാമറാവു എന്ന ഒരു ബ്രാഹ്മണ

നെ ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേർക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അവിടെ വെച്ചു മിന്നെണ്ണ കഴിച്ചപ്പോൾ കുറ്റത്തിന്റെ സുഖ രുചി നു കരൾ ശമനം കിട്ടി. അതിൽപ്പിന്നെ അല്പദിവസം നീലഗിരിയിൽ പോയി പാർത്തു. പിന്നെയും ചിറക്കല്ലിൽ വന്നശേഷം ഫെബ്രുവരി-ൽ ആ താലൂക്കിൽ കുറിയായ ഒരു മാപ്പിളലഹള നടന്നിരുന്നു. കുറെ മാപ്പിളമാർ പുല്ലേരിയിലുള്ള നമ്പൂതിരിയുടെ ഭവനത്തിൽ കടന്നുചെന്നു, റവറേറുടെ വെട്ടിക്കൊല്ലുകയും കേൾക്കുവാനുള്ള ഇല്ലങ്ങളെയും ചുട്ടു ഭസ്മമാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ചെറിയ ഒരു ഉണ്ണി മാത്രമേ അവിടെ അന്നു മരിക്കാതെ ജീവിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ഈ ലഹളസമയത്തു ഭയവിഹാലരായ പലരും ഗുണ്ടർട്ടപണ്ഡിതരുടെ ബങ്കളാവിൽ ചെന്നു ശരണം പ്രാപിച്ചിരുന്നു. ഫെബ്രുവരി-ൽ പട്ടിഞ്ഞാരക്കരയിൽ ബാസൽമിഷ്യൻസംഘത്തിന്റെ അഗ്രാസനരായിത്തീർന്നു, ഫെബ്രുവരി ഫിസ്കാലിമാസം ൧൪-ാം തീയതി മംഗലാപുരത്തേക്കു പോയി. അവിടെ ഇരിക്കുമ്പോഴായിരുന്നു ഫെബ്രുവരി-ൽ ഗുണ്ടർട്ടപണ്ഡിതരെ മലയാളം കണ്ണാടകം ജില്ലകളിലെ ഒന്നാം സ്കൂൾഇൻസ്പെക്ടറായി മതിരാശിഗവൺമെന്റ് നിയമിച്ചത്. രണ്ടു കൊല്ലം ഈ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിരുന്നു. ഒടുവിൽ ഫെബ്രുവരി ഫിസ്കാലിമാസം ൧൧-ാം തീയതി അദ്ദേഹം രക്താതിസാരത്താൽ കഴുത്തുകയാൽ ബിലാത്തിയിലേക്കു പോയി. അതിൽപ്പിന്നെ ഇങ്ങട്ടു മടങ്ങിവന്നിരുന്നില്ല. അവിടെവെച്ചു മിഷ്യൻവേലകൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നതിലിടയ്ക്കു പത്തു കൊല്ലംകൂടി പരിശ്രമിച്ചിട്ടാണ് മലയാളനിഘണ്ടു പുത്തിയാക്കിയത്.

ഇരുപത്തഞ്ചുകൊല്ലം മലയാളഭാഷ പഠിച്ചുപോന്നിരുന്ന അവസരത്തിൽ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന പരിശ്രമത്തെ

ന്റെ ഫലമായിട്ടാണ് ആ നിഘണ്ടു ഉണ്ടാക്കിയത്. അതിനുവേണ്ടി തലശ്ശേരിയിൽ ഇല്ലിക്കുന്നിന്റേതാൽ പാത്ത് കാലത്തും ചിറക്കല്ലിൽ പാത്ത് കാലത്തും ആയിരുന്നു കായ്മമായി പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. പലതരത്തിലും പദവിയിലും ഉള്ള നാനാജാതിമതസ്ഥരായ ആളുകളുമായുള്ള സംഭാഷണത്തിൽനിന്നും മലബാറിലെ എല്ലാ ഇല്ലകളിലും ഉള്ള സക്കാർ റിക്കാട്ടുകളിൽനിന്നും പലരുടെയും കത്തുകളിൽനിന്നും അക്കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന ഗദ്യപദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നും അപ്പപ്പോൾ ഈ നിഘണ്ടുവിന്റേക്കു പദങ്ങൾ കുറിച്ചെടുക്കാറുണ്ടായിരുന്നുവത്രെ. ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് വൈകുന്നേരം ഉലാവാൻപോകുന്ന അവസരത്തിൽ വല്ല ചെടിയൊ ഇലയൊ പുല്ലൊ കൈയിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും വഴിക്കൽ കാണുന്നവരോട് അവയുടെ പേർ ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നതായി അറിയുന്നു. തട്ടാൻ, ആശാരി, മുശാരി, കൊല്ലൻ മുതലായവരുടെ പണിസ്ഥലങ്ങളിൽ പോയി, അവരുടെ ആയുധങ്ങളുടെ പേർ ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു.

അദ്ദേഹം നൂറിൽ അധികം പുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നു വാക്കുകൾ എടുത്തു ചേർത്തതായി നിഘണ്ടുവിന്റെ മുഖവുരയിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാം. അവയിൽ ചില പുസ്തകങ്ങളുടെ പേർ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ഈ അവസരത്തിൽ രസകരമായിരിക്കും. (1) പ്രാചീന വൈദ്യശാസ്ത്രം (ഗദ്യം), (2) ജെ. അർബത്നോട്ട്സായ് പരസ്യം, ചെയ്ത പാഠാവലി (കോട്ടയം 1899), (3) ബെയിലി എഴുതിയ മലയാളം ബൈബിൾ, (4) ചലനശാസ്ത്രം, (5) കോലത്തിരി ഭക്തജനാടകം, (6) മലബാറിലെ സിറിയൻപള്ളികളെപ്പറ്റി ഇ. കുരിയൻ എഴുതിയ പ്രബന്ധങ്ങൾ (1899)

(൭) കേരളനാടകം, (൮) ലക്ഷ്മീപാർവ്വതി സംവാദം, (൯) മന്ത്രങ്ങൾ, (൧൦) ഭൂഗചരിതം (കോട്ടയം), (൧൧) മമ്മണി (മമ്മങ്ങല്ലെപ്പുറിയുള്ള ഒരു പഴയ ഗ്രന്ഥം), (൧൨) മിസ്റ്റർ കോളററ് എഴുതിയ മലയാള പാഠപ്പുസ്തകം, (൧൩) ന്യായശാസ്ത്രം, (൧൪) പയ്യന്നൂർ പാട്ട്, (൧൫) രാമചരിതം, (൧൬) സഹ്യമാഹാത്മ്യം, (൧൭) ശങ്കരാചാര്യ ചരിതം, (൧൮) ശുചിന്ദ്രമാഹാത്മ്യം, (൧൯) തന്ത്രസംഗ്രഹം, (൨൦) വിവാദരത്നാകരം, (൨൧) വ്യാകരണപ്രവേശം.

പദങ്ങളുടെ ആഗമങ്ങളെ വളരെ പ്രയാസപ്പെട്ടു കണ്ടിരുന്നു നിഘണ്ടുവിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അറബി, പെർസ്യൻ, ഹിന്ദുസ്ഥാനി, പോർത്തുഗീസ്, ഇംഗ്ലീഷ് മുതലായ ഭാഷകളിൽനിന്നു വന്ന വാക്കുകൾ പ്രത്യേകം കാണിച്ചിട്ടുള്ളതിനു പുറമെ, ദ്രാവിഡപദങ്ങൾക്ക്, ഓരോ ദ്രാവിഡഭാഷയിലുള്ള പ്രത്യേക രൂപങ്ങളും എഴുതിയിരിക്കുന്നു. പദങ്ങൾക്ക് ആദ്യമുണ്ടായിരുന്ന അർത്ഥവും, പിന്നീടു ഉപയോഗംകൊണ്ടു മാറിവന്ന അർത്ഥവും അലങ്കാരമായി ഉപയോഗിക്കുമ്പോഴുള്ള പ്രത്യേകാർത്ഥവും കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഓരോ മുഖ്യപദവും ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചതിന്നു കവിവാക്യം തന്നെ ഉദ്ധരിച്ചെഴുതി ഉദാഹരണം കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ചില വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു ഇന്നുള്ള ഇടയിലുള്ള അന്ധവിശ്വാസങ്ങളോ വല്ല ഐതിഹ്യമോ സൂചിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവയും പഴഞ്ചൊല്ലുകളിൽ ഉപയോഗിച്ച വാക്കുകളാണെങ്കിൽ ആ പഴഞ്ചൊല്ലും എടുത്തു ചേർത്തിരിക്കുന്നു. തത്ത്വങ്ങളാണെങ്കിൽ അവയുടെ തത്ത്വങ്ങൾ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ നാനാവിധത്തിലും പ്രയോജനകരമായ ഒരു നിഘണ്ടുപദം യാതൊരു ദ്രാവി

ഡോക്ടറും ഇതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നാണ് പറയപ്പെടുന്നത്.

എകാരത്തിന്റെ ദീർഘത്തിന്നു ദീർഘപ്പുള്ളി ഉപയോഗിച്ചത് ആദ്യം ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടാണെന്നു പറയുന്നതു പരമാർത്ഥതയോ എന്നു ഭാഷാചരിത്രജ്ഞന്മാർ പറയേണ്ടതാണ്.

താലവൃത്തകാരത്തിന്നുശേഷം വരുന്ന 'ക' എന്ന പ്രത്യയത്തിന്നു യകാരശബ്ദം കൂടിയുള്ളതിനാൽ യകാരം കൂടി എഴുതേണ്ടെന്നു കേരളപാണിനിയാണല്ലോ വിധിച്ചു നടപ്പിൽവരുത്തിയത്. ഗുണ്ടർട്ട് ഈ യകാരത്തെ പിന്നിൽ പുളിയിട്ടു സൂചിപ്പിച്ചതായി കാണുന്നു. 'അടയ്ക്ക' എന്നു എഴുതേണം എന്നു കേരളപാണിനിയും 'അടൈക്ക' എന്നാണ് വേണ്ടതെന്നു ഗുണ്ടർട്ടും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'അടച്ച' എന്ന പദത്തിന്റെ ഉച്ചാരണത്തിലും യകാരശബ്ദം ഉണ്ടെന്നു ഗുണ്ടർട്ട് തീച്ചയാക്കിയിരിക്കണം. 'അടൈച്ച' എന്ന് എഴുതിയത്. കേരളപാണിനി അവിടെ യകാരം ഗണ്യമാക്കിയില്ല. ഇപ്പോൾ യകാരം കരകൂടി ഉറപ്പിച്ചു ഉച്ചരിക്കുന്നതു ഒരു ഭംഗിയാണെന്നു കരുതി പലരും ഇകാരത്തിന്നു ശേഷവും യകാരം ചേർത്തു 'ഇടിയ്ക്ക' എന്നും മറ്റും എഴുതുന്നു. ഗുണ്ടർട്ടുപണ്ഡിതർ എഴുതിയതുപോലെ 'അടൈക്ക' 'അടൈച്ച' എന്ന് എഴുതുന്നതോ അതോ കേരളപാണിനി പറഞ്ഞതുപോലെ 'അടയ്ക്ക' 'അടച്ച' എന്നു എഴുതുന്നതോ ഏതാണ് ശരിയെന്നും നല്ലതെന്നും വൈയാകരണന്മാർ തീച്ചയാക്കിക്കൊള്ളട്ടെ.

പണ്ഡിതരുടെ ഇവിചരിത്രകണ്ഠാവു ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു :— ബിലാത്തിയിൽവെച്ചു വൈദികസംബന്ധമായ പല പ്രവൃത്തികളും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ 'ആ

ദൂരെ പത്തു സംവത്സരത്തിനകം മലയാളികൾക്കു വിലയേറിയ ഒരു നിധിപോലെ ഇരിക്കുന്ന വലിയ നിഘണ്ടു ചമച്ചതിന്മുഖം മറുത്തവർ സൈപരം അനുഭവിക്കുന്ന സമയത്തു താൻ അനേക ഭാഷകളോടൊന്നിച്ചു പ്രത്യേകമായി ജീവപര്യന്തം സ്നേഹിച്ച മലയാളഭാഷയിലെ ഗ്രന്ഥങ്ങളെയും നിത്യം വായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

‘സകല പ്രവൃത്തിയും അദ്ദേഹം എത്രയും സൂക്ഷ്മത്തോടെ ചെയ്തു എന്നുംകൂടെ ഓർത്താൽ ഇതെല്ലാം സാധിച്ചിപ്പാൻ ഒരു മനുഷ്യന്റെ ശക്തി മതിയാകുമോ എന്നു സംശയിക്കാം’ എന്നു ജീവചരിത്രകാരകൻ പറഞ്ഞത് ഏറ്റവും പരമാർത്ഥമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ലയോ?

ഈ ലേഖനത്തിനായി ഞങ്ങൾ അധികവും കടപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ജീവചരിത്രത്തിന്റെ കർത്താവ് ആരാണെന്നറിയുന്നില്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയിൽ സാധ്യവർകൾ ഉപയോഗിച്ച സ്വന്തം നിഘണ്ടു ഉണ്ടെന്നും അതിലെ ഹൃദയഭാഗങ്ങളിൽ ഓരോ ഭാഗത്തും സാമ്പ്ലി പിന്നെത്തേതിൽ വായിച്ച പുസ്തകങ്ങളിൽ കണ്ട ഓരോ പുതിയ പ്രയോഗങ്ങളെ പുതുതായി സ്വന്തം കൈകൊണ്ടു കുറിച്ചു ചേർത്തായി കാണുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹം എഴുതിയിരുന്നു. ആ വാക്കുകളായിരിക്കാം നിഘണ്ടുവിന്റെ പ്രസാധകൻ ഒടുവിൽ അനുബന്ധമായി ചേർത്തത്. പക്ഷെ, അവയൊക്കെ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് എഴുതിയ കുറിപ്പുപോലെ ചുരുക്കത്തിൽ അത്ര രീതിയിൽ ചേർക്കുകയെ ചെയ്തിട്ടുള്ളു. ഗ്രന്ഥകർത്താവു ഇങ്ങിനെകൂടി എഴുതിയിരിക്കുന്നു :—

ഏകദേശം ഹൃദയഭാഗങ്ങളിൽ എഴുതപ്പെട്ട ഓരോ വർത്തമാനക്കടലാസ്സുകൾ ആഴ്ചതോറും തപ്പാൽമാറ്റമായി സൂക്ഷിക്കുന്ന കിട്ടാറുണ്ട്. സാമ്പ്ലോ, ഇവയൊക്കെയും വായിച്ചു

അതിന്റെ സാരാംശം താൻ എഴുതുന്ന ലിഖിതങ്ങളിൽ പ്രയോഗിച്ചുപോന്നു.

ഗുണ്ടർട്ടപണ്ഡിതർ ബിലാത്തിയിൽ പോകുമ്പോൾ തന്റെ ഭാര്യയെ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടിയിരുന്നില്ല. ഒരു കൊല്ലം ബിലാത്തിയിൽ പാർത്ത ശരീരസുഖം വീണ്ടും സമ്പാദിച്ച മടങ്ങിവരാമെന്നു വിചാരിച്ചായിരുന്നു അദ്ദേഹം പോയിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഭാര്യയും മകളും കോഴിക്കോട്ടു പോകേണ്ടിവന്നു. പിന്നെ ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞശേഷം അവരും ബിലാത്തിക്കു പോയി.

നമ്മുടെ ചരിത്രനായകൻ ഫ്രൂമിൻ മെയിമാസം ൨൪-ാം തീയതി ബാസൽനഗരത്തിൽ എത്തി. കുറെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ രോഗം ഭേദപ്പെട്ടുവെങ്കിലും ഇന്ത്യയിലുൾക്കൊള്ളിച്ചിരുന്നതിനു പലേ തടസ്സങ്ങളും നേരിട്ടു. ജർമ്മനിയിൽ മതസംബന്ധമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിക്കാനും പരസ്യം ചെയ്യാനും മറ്റും വലിയ ഒരു സംഘം ഉണ്ടായിരുന്നതിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനായ ബാത്ത് പണ്ഡിതർ എന്ന മഹാ വിദ്വാന്റെ സഹായകനായും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണശേഷം അദ്ധ്യക്ഷനായും ഉദ്യോഗം വഹിക്കേണ്ടതായിവന്നു. ഈ സംഘത്തിന്റെ പ്രവൃത്തിയുടെ സ്വഭാവം താഴെ കാണുന്ന വിവരണത്തിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

‘ആളുകൾക്കു അറിവാൻ ആവശ്യമുള്ള ഓരോ കാര്യത്തെയും സംബന്ധിച്ച ക്രിസ്തീയഭാവമേന്മകളുടെ എഴുതപ്പെട്ട പുസ്തകങ്ങൾ ലഭിക്കുമാറു ആ സംഘം ഏകദേശം സകല വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും പുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിവന്നു. നമ്മുടെ സഭയിൽ പ്രയോഗിച്ചുവരുന്ന വേദകഥകൾക്കു പുറമെ ക്രിസ്തീയമാതൃത്തെ സംബന്ധിച്ച മറ്റു പലവിധമായ പുസ്തകങ്ങൾ മാത്രമല്ല, സഭാചരിത്രം,

ലോകചരിത്രം, സ്വദേശചരിത്രം, ഭൂമിശാസ്ത്രം, പ്രകൃതി ശാസ്ത്രം, കണക്കുസാരം മുതലായവയെ സംബന്ധിച്ചും ഉള്ള പുസ്തകങ്ങളെ ആ സംഘം ചുമച്ചു.

ഇങ്ങിനെയുള്ള സംഘത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനായി ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ട് അനേകം നല്ല പുസ്തകങ്ങൾ എഴുതി പരസ്യം ചെയ്തിരുന്നു. അതിലിടയ്ക്ക് അദ്ദേഹം മൂന്നു പത്രങ്ങളുടെ പത്രാധിപത്വവും വഹിച്ചിരുന്നു. കുറെക്കാലം അഞ്ചു പത്രങ്ങളെ ഒന്നിച്ചു നടത്തിയിരുന്നുവെന്നും അതിൽ ഒന്ന് കട്ടികൾക്കുവണ്ടിയുള്ളതായിരുന്നുവെന്നും അറിയുന്നു. പള്ളികളിലും മതസംബന്ധമായ വലിയ സഭകളിലും ഇതേസമയത്തു പ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടതായും ഉണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യത്തെ പത്തുകൊല്ലം മലയാളനിഘണ്ടുവെ ക്രമപ്പെടുത്തി അച്ചടിക്കാൻ തയ്യാറാക്കേണ്ടുന്ന ജോലിയും നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ അത്യന്തം ഭാരവാഹിത്വമുള്ളതും, പ്രയാസമേറിയതും, അത്യദ്ധാനം ആവശ്യമായതുമായി അദ്ദേഹം ചെയ്തപോന്ന പ്രവൃത്തികളെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുമ്പോൾ, 'ഭയങ്കരം' എന്നു പറയാനേ തോന്നുകയുള്ളൂ.

ഇമ്മീനിയിലെ 'കല്പ' എന്ന ചെറുനഗരത്തിലായിരുന്നു അദ്ദേഹം തന്റെ ഒടുവിലത്തെ കാലം നയിച്ചിരുന്നത്. ബിലാത്തിയിൽ മടങ്ങിയെത്തി അധികദിവസം ചെല്ലുന്നതിനു മുമ്പിൽ ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹം ഒരു പർവ്വതകുളത്തിന്ന് അതിന്റെ താഴ്വരയിൽ കിടക്കുന്ന ഈ ചെറുനഗരം നോക്കി, 'ഇതാ എലിക്കുത്രി, ഇതിൽനിന്നു ഞാൻ ഇനി ഒഴിഞ്ഞുപോകയില്ല,' എന്നു പറഞ്ഞുപോൽ. അപ്രകാരംതന്നെ സംഭവിച്ചു. പിന്നെ മരണംവരെ നന്മകൊല്ലം അവിടെ കഴിക്കേണ്ടിവന്നു.

തന്റെ മോമ ബിലാത്തിയിൽവെച്ച് സാധുക്കളെ സഹായിച്ചും രോഗികളെ ശുശ്രൂഷിച്ചും കാലംകഴിച്ചു. ഒരിക്കൽ വസൂരിപിടിച്ച ഒരു രോഗിയെ ശുശ്രൂഷിച്ചതിനാൽ ആ രോഗം മോമയ്ക്കും പകർന്നു, അതുനിമിത്തം കുറെ കഷ്ടപ്പെട്ടവൻ ഇടവന്നിരുന്നു. കുടുംബസംബന്ധമായി പലേ സങ്കടങ്ങളും ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടും പണിയും അനുഭവിച്ചുണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഏറ്റവും കഠിനമായിരുന്നതു തന്റെ രണ്ടാമത്തെ മകൻ, ശമുവേൽ, അച്ഛന്റെ ശേഷം മംഗലാപുരത്തുള്ള മിഷ്യൻവേല ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കെ അവിടെവെച്ചു ചുവുവു-ൽ മരിച്ചുപോയതായിരുന്നു. മകളുടെ ഭർത്താവും ക്ഷയരോഗത്താൽ മരിച്ചു. ചുവുവു-തന്റെ പ്രിയ പണിയും ഇഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞു.

ചുവുവു-ാം കൊല്ലത്തിൽ ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടിനു ഹോദരം എന്ന വ്യാധി പിടിപെട്ടു. അതിൽനിന്നു രക്ഷപാതെ ചുവുവു എപ്രിൽമാസം ൨൫-ാം തീയതി ചെറുപ്പം രാവിലെ നാലരമണിയ്ക്ക്, ആ മഹാൻ അന്ത്യശ്വാസം കഴിച്ചു.

കേരളരാജ്യത്തിനും കേരളഭാഷയ്ക്കും വേണ്ടി ഏക സമയത്തു നിസ്വാർത്ഥമായി ഇത്രയധികം പരിശ്രമിച്ച മറ്റൊരാൾ സ്വദേശികളുടെ കൂട്ടത്തിൽപോലും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കേരളീയർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിശുദ്ധ നാമധേയം എന്നെന്നും കൃതജ്ഞതയോടുകൂടി സ്മരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

